

Biblioteca Municipiului Deva
SALA DE LECTURA

ANUL XXII - NR. 42 (958) - 13 OCTOMBRIE 1973

flacăra

▲ Noul magazin universal din Galați își face reclamă cu: mărfurile (asortate), serviciul (civilizat) și scările rulante (care umblă). (Elena Ghera)

▲ Cuvîntul voluptate nu prea e folosit în lumea satului. Nu-i pagubă — și cuvîntul bucurie spune tot ce trebuie. (Em. Tânjală)

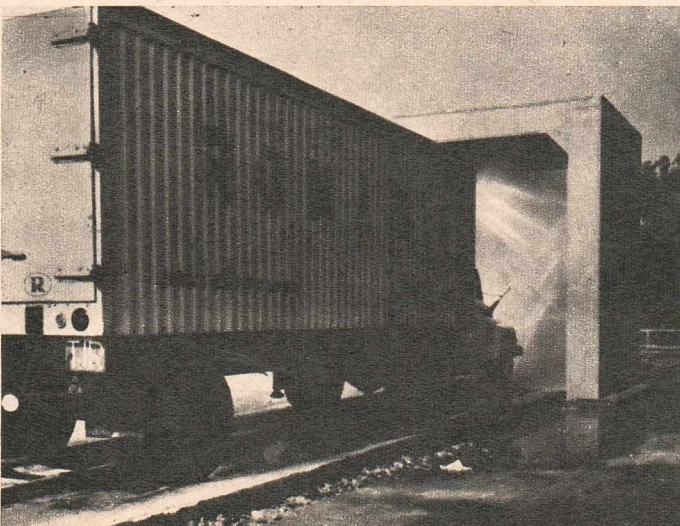

▲ Îngemănarea anotimpurilor: în timp ce se află în plin rod, castanii s-au apucat să dea din nou în floare. (Vasile Moldovan)

▲ Lumea se grăbește. Nu mai are timp nici măcar pentru à la minut, poate doar pentru à la secundă. (Ioan Osmulichevici)

▲ Toaleta autotrenurilor (merg peste hotare, de!) nu l-a lăsat indiferent pe inginerul A. Nicolau de la I.T.A. 6 București, care a construit, după planurile sale, o excelentă instalație de spălat auto. (V. Ivan)

▲ Blocurile din Slatina sînt nou-nouțe; deprinderile altor celor, vechi de cînd lumea. (V. Ivan)

▲ Cleopatra Melidoneanu: Lăsați-mă să cînt. Că a învățat (Const. Cioboată)

▲ Sînt mic, dar stau la Baia Mare. Am cel mai prin «studio» pentru tras la țintă. Pofțiți de împușcătoria mireasa. (Emanuel Tânjală)

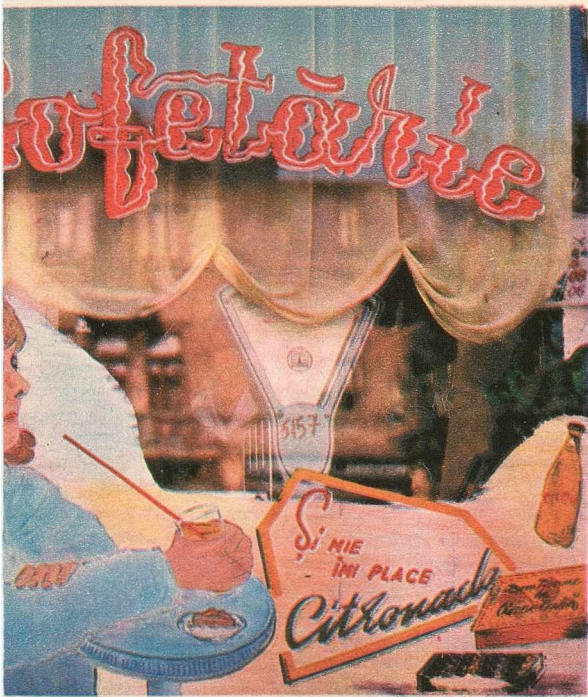

▲ Quod erat demonstrandum: oamenii pot comunica între ei și fără telefon, dar cu Telefoane. (Ion Predoșanu)

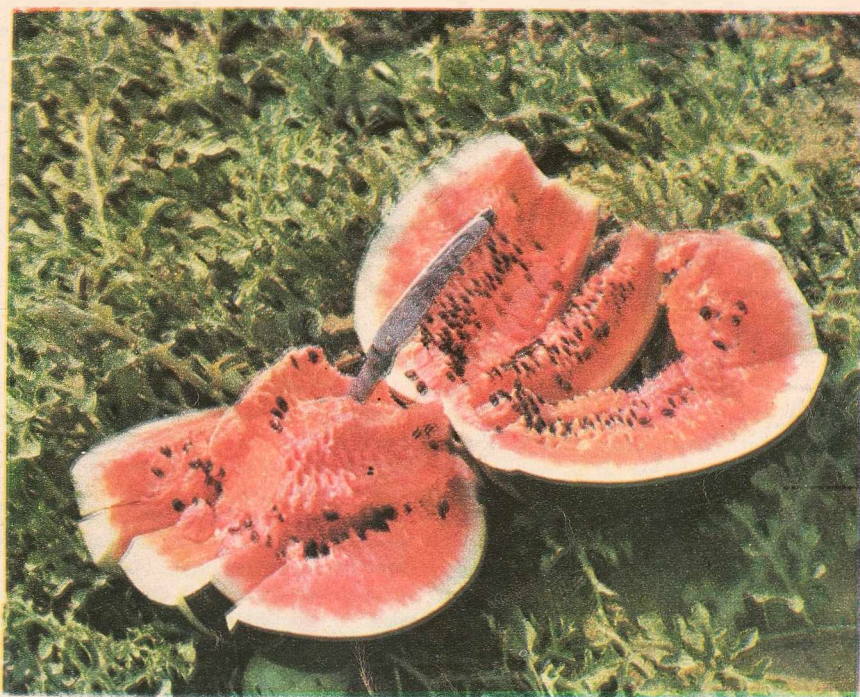

▲ Must este, pastramă este, mămăliguță este. Scuzați și dumneavoastră de coincidență.... (Vasile Moldovan)

▲ Se spune că autorul acestei capodopere din Str. Mihail Eminescu nr. 182, ar fi propus, în mai multe rânduri, instituirea unui concurs cu premii pentru «cea mai oribilă vitrină». Fiind sistematic refuzat, s-a luat la întrecere cu el însuși și a luat premiul I. (Elena Ghera).

▲ Așa a fost găsit. Cu un cuțit înfipt în inimă. (Elena Ghera)

▲ Având în vedere că, în mod cu totul surprinzător, în luna septembrie a început toamna și că — fără ca nimeni să se aștepte — gospodinele au decis netam-nesam, să pună murături, atât industria sticlei cât și comerțul s-au văzut șicanate de multele cereri de borcane și cu toată bunăvoința lor, etcetera, etcetera. (Octavian Stănescu).

▲ Mircea Lucescu: decît singur pe extremă, mai bine cu soția în mijlocul melomanilor (Emanuel Tănjală).

exportul de inteligență

- 700 de idei românești brevetate în străinătate
- 300 dintre ele și-au luat startul în ultimii trei ani

Putem să ne socotim și noi prezenți în lume cu ceea ce-i denumit azi, atât de frumos și atât de sugestiv, exportul de inteligență? Avem sub ochi, în momentul când punem această pretențioasă întrebare, un tabel cuprinzând peste șaptezeci de invenții românești medaliate cu aur și argint la diferite târguri, expoziții sau saloane internaționale ce au avut loc în ultimii cinci ani. În afară de faptul că toate aceste invenții sînt deosebit de prețioase, majoritatea din ele sînt deja brevetate în străinătate și, pe cît se pare, unele au și fost valorificate. Așadar, odată cu tractoare, odată cu locomotive electrice, odată cu instalații petrochimice, cu vapoare, automobile sau altele, oferim și plasăm — ca să ne exprimăm în termeni pur economici — și idei. În acest an, o idee românească, intitulată pentru uzul specialiștilor «Instalație mecanizată pentru regenerarea și recondiționarea uleiurilor uzate» (titular Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor — NAVROM), invenția inginerului Adalbert Stoica, a fost brevetată în nu mai puțin de 19 țări — pe lista acestor țări figurînd state puternic industrializate (Anglia, Japonia, S.U.A., Canada, Franța, Italia etc.). Un dispozitiv de protecție pentru ferăstraie circulare de retezat, inventat de către inginerul Nicolae Minetas, premiat cu aur în 1968 la Salonul internațional de la Nancy, are și azi, după cinci ani de cînd a fost expus, căutare în lume.

ÎN TREI ANI, CÎT ÎN ȘAPTESPREZECE

Care sînt factorii oficiali care se ocupă cu promovarea ideilor în străinătate, de valorificarea lor, de ocrotirea lor după ce trec hotarele țării? Care-i stadiul la ora asta a exportului românesc de inteligență? Răspunzînd unor asemenea întrebări pătundem într-un domeniu mai puțin cunoscut marelui public, dar deosebit de interesant. De aceea ne-am adresat unor specialiști, directorului Oficiului de brevete și invenții pentru străinătate ROMINVENT, Emanuel Holban, și directorului adjunct al aceluiasi oficiu, Stelian Marinescu.

Activitatea în export, îndeosebi în sectorul industrial — ne declară interlocutorii noștri — este nemijlocit legată de protejarea drepturilor de proprietate industrială, respectiv a brevetelor de invenție, a mărcilor de fabrică sau de comerț. În acest scop, Camera de Comerț a R.S.B. a creat încă acum două decenii «Rominvent»-ul, oficiu care funcționează și azi, coordonat de tovarășul Hristache Zambeti, vicepreședinte al acestei instituții. Cite invenții românești au fost brevetate în străinătate? Cu alte cuvinte cite idei valoroase s-au făcut cunoscute peste hotare, pînă la ora asta? În cifre, dacă ideile pot fi concretizate în cifre, numărul lor se urcă acum la peste șapte sute. Șapte sute de invenții românești puse la dispoziția lumii. Important este — așa cum ni se spune — ca ele să se mențină actuale în vederea exportului permanent de utilaje românești sau a altor produse și

în vederea încheierii de contracte, de licențe și cooperare economică. Deosebit de interesant pentru noi este și altceva: din cele șapte sute de idei românești brevetate în străinătate prin «Rominvent» trei sute și-au luat startul numai în ultimii trei ani. În majoritatea lor, aceste trei sute de invenții românești provin din domeniul chimiei, urmate imediat — ca număr — de cele din domeniul industriei constructoare de mașini, adică tocmai din sectoarele cu ponderea cea mai mare în economia națională. Ce s-ar putea demonstra cu acest prilej? Dinamica dezvoltării inițiativelor în domeniul exportului de idei! În anii '50 — ne spun în continuare tovarășii E. Holban și S. Marinescu — nu se depuneau pentru brevetare în străinătate decît cinci-șase invenții pe an; abia după o lungă muncă de lămurire dusă pe lîngă întreprinderi și pe lîngă inventatori, acțiunea de brevetare a unor idei noi peste hotare a început să prindă roade, crescînd anual în proporție de 15-20 la sută, pentru ca în final, acum, să brevetăm anual o sută de invenții. Numărul invențiilor românești brevetate în străinătate va cunoaște desigur în viitor o creștere mai mare și un interes mai deosebit în lumea industrială și comercială din străinătate, ca urmare a cooperării tehnico-științifice cu cît mai multe țări, a contactelor bilaterale cu caracter economic, a schimbului de idei.

A EXISTAT O TRADIȚIE

Am devenit inventatori peste noapte? Bineînțeles că nu! În ultimul secol au pătruns în lume nume de mari inventatori români. Mai e nevoie să amintim de un Henri Coandă sau de un Gogu Constantinescu? De Aurel Perșu, primul creator al automobilului cu profil aerodinamic, de Radu Mărdărescu sau Radu Manicaticide, constructori de avioane, de Nicolae Teclu, savant în domeniul chimiei, de fizicianul Nic. Vasilescu-Karpen, primul profesor de electricitate a cărui longevitate (a murit la 94 de ani) i-a permis să contribuie din plin cu invențiile sale la ridicarea științei românești? Era însă o epocă în care statul nu încuraja pe inventatori și cu atît mai mult nu contribuia cu nimic la promovarea peste hotare a ideilor novatoare, lăsînd acest lucru pe seama unor agenții particulare, care se ocupau aproape exclusiv de protejarea și valorificarea invențiilor străine în România. Ceea ce, bineînțeles, a constituit o frînă în calea pătrunderii inteligenței românești în străinătate. O stare de lucruri care a determinat o serie întregă de inventatori români să-și stabilească sediul activității lor în alte centre ale lumii și unde unii dintre ei au devenit celebri.

PE PROPRIILE NOASTRE PICIOARE

Lucrurile s-au schimbat în zilele noastre. «Rominvent»-ul, adică «Invenții românești», dacă anagramăm denumirea, colaborează azi cu 1 800 de oficii similare din alte țări, ține legătura permanentă cu «Organizația

mondială a proprietății intelectuale» cu sediul la Geneva și cu alte organisme de acest fel. Ceea ce contribuie la creșterea prestigiului tehnicii românești în străinătate, la asigurarea unei priorități științifice românești, la crearea unei baze materiale pentru exportul de licență și cooperare. Și — deosebit de important — aducînd astfel un sprijin direct comerțului exterior în plasarea utilajelor și produselor românești pe alte piețe. Tot prin «Rominvent» se asigură protejarea legală a drepturilor de proprietate a invențiilor străine în România.

MARCA DE FABRICAȚIE — UN BLAZON DE PRESTIGIU

Nu ne oprim aici. De la invenții trecem la rudele lor bune: mărcile de fabrică. Adică, a semnelor distinctive folosite atît pentru a se deosebi un produs de altul, cît și pentru stimularea îmbunătățirii calității mărfurilor. Cine n-a auzit azi de marca (sau de emblema) de mare prestigiu a Uzinelor «23 August», FAUR, de cea a Uzinelor de tractoare din Brașov, a Fabricii de încălțăminte din Cluj, a celei de strunguri, de porțelanuri, de automobile «Dacia» etc.? Prin protejarea de către «Rominvent» a mărcilor românești în diverse țări și cu caracter internațional la Geneva, produsele sînt ocrotite împotriva imitației, a contrafacierilor. De cite ori — de pildă — oare nu s-a încercat, în diferite colțuri ale globului, uzurparea prestigiului cîștigat în peste cincizeci de țări de faimosul «Gerovital» românesc? Povestea contrafacierilor sau înlocuirea unui produs «care merge» cu un surrogat e foarte veche și foarte interesantă, și merită să fie cunoscută. Primele mărci de fabricație au apărut, pare-se, pe amforele, pe cărămizile și olanele grecești și romane. Marcarea produselor a continuat în evul mediu, cînd asemenea semne distinctive devin obligatorii. În 1266, de pildă, fiecare brutar din Anglia era obligat să aplice un semn pe piinea pe care o scotea din cuptor. În secolele al XV-lea și al XVI-lea începe marcarea pe scară largă a produselor în Anglia, în Elveția, la Geneva, la Veneția, Anvers și în alte locuri. Uzurparea unei mărci constituia din punct de vedere juridic, o acțiune păgubitoare, de mare gravitate și se sancționa cu pedepse deosebit de grave. Carol Quintul — ca să oferim cititorilor un singur exemplu — porunca tăierea mîinii celui care îndrăznește să facă așa ceva. Azi, legi naționale și internaționale protejează marca de fabrică sau de comerț. Semnele distinctive — mărcile — sînt înregistrate și făcute cunoscute pretutindeni pentru ca nimeni să nu îndrăznească să le uzurpe sau să le imite. România are la ora asta aproape opt sute de mărci înregistrate pentru produse de export, ocrotite, aproape în aceleași condiții — pe bază de lege și reciprocitate — ca și cele șapte sute de prețioase invenții răspîndite, acum, în optzeci de țări ale lumii.

F. URSEANU

statornicia viitorului

România a trăit zilele trecute fascinant sîrbătoare a roadelor pămîntului său. Într-o iarnă încet în iarnă cu sufletul învăluit de o adîncă și calmă și împlinită bucurie. Roșii și galbenul soarelui vor stăruie în frunze pîr tîrziu, uimita lumină va trece dincolo de pînza rece a ploilor, reamintindu-ne că viața este neconținută.

Rid piețele de culoarea belșugului, a în destulării.

Dar pămîntul patriei dă și în această toamnă, și în acest sfîrșit de an, o recoltă de un fel deosebit. O recoltă care ne îmbrățește viața, ne dă un spor de robustețe de mîndrie stăpînită, bărbătească. La începutul lui august, conducătorul poporului român și al partidului său comunist tovarășul Nicolae Ceaușescu, a lansat către oamenii șantierelor o tulburătoare chemare. O chemare a cărei reverberație s-a răspîndit și stăruie în conștiința constructorilor. La marginea orașului Alexandria este un stadiu de pîrgă prima recoltă de rulmen ai Bărăganului. Miercurea Ciuc a început să adune cele dintîi roade ale Fabricii de utilaje și piese de schimb, în beneficiul industriei forestiere. Se aude că pe șantierul întreprinderii de oțeluri aliate din Tîrgu Viștea, și anume la laminorul de profil mijlocii și ușoare, în luna septembrie moartorii au dublat volumul montajului de utilaje, față de august. Așa încît n-ar fi de mirare dacă prima șarjă de oțel aliat se va preface în șerpi de foc mai devreme cu lună față de termen, adică față de Anul nou.

Marți, 9 octombrie 1973, cetățenii Galațiului și Brăilei au retrăit starea de spirit a gazdelor care primesc la ei acasă și aceeași emoție și bucurie în oaspeți și prieten, fără egal între oaspeți, fără egal între prieteni. Tovarășul Nicolae Ceaușescu onorînd prin prezența sa aniversarea celor 80 de ani ai șantierului naval din Galați s-a interesat, iarăși, îndeaproape de mersul treburilor în care sînt angajate principalele obiective economice ale celor două orașe de pe Dunăre. Octogenara «fabrică de nave» gălățeană este deopotrivă bătrînă și tină. În șantierul naval este prezentă platforma pe care se înalță noile unități de producție, între care o imensă hală de construcții metalice și o hală de asamblare unde capătă contur noile nave de capacitate sporită.

Ziarele cotidiene au informat cititorii în amănunt, asupra caracterului de lucru de colaborare, pe care a căpătat-o, o dată mai mult, vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu în cele două orașe dunărene.

Remarcînd succesele substanțiale, concret exprimate, ale siderurgiștilor, constructorilor de nave și constructorilor de mașini secretarul general al partidului nostru românesc a scîpat nici de data aceasta din vedere dezbătut soluții privitoare la devansarea termenelor de punere în funcțiune a noilor capacități de producție — pe șantierul oțelăriei din Galați, bunăoară, constructorii au și înregistrat un avans important.

Recoltele industriale de pînă acum, rîcoltele industriale ce se adaugă și se vor adăuga garantează statornicia prezentului și viitorului României, bunăstarea ei și faină tot mai bună dincolo de hotare.

Oamenii șantierelor vor inaugura în curînd ceea ce în limbajul lor se numește «front de iarnă». Constructorii sînt luptători. Constructorii fac politică. Politica de investiții a partidului, a țării. Și pe șchele crescute din pămîntul românesc urcăm tot fiind susținuți de același ritm, de aceea sursă a luminii.

Viorica CIORBAGIU

o altă vîrstă a bărăganului

În dimineața aceea, în Bărăgan, bătea vîntul. Vînt de stepă: aspru, întins, deschis spre toate zările. Oamenii se adunau la marginea satului Gh. Doja. Veneau direct peste cîmpuri, cu pași de toate vîrstele. Cînd careul de lîngă uriașele căpițe a fost gata, în înalt au apărut elicopterele. Mai întîi două, care au închis a patra latură a careului. Apoi s-au ivit încă două. Din șuri au zburat vrăbiile și pentru cîteva clipe, în Bărăgan, s-a auzit numai vîntul. Președintele țării a coborît și s-a înclinat în fața drapelului României. Așa a început sărbătoarea recoltei.

Cînd apar aceste însemnări, de atunci va fi trecut o săptămînă. Acum, cînd scriu, n-au trecut decît cîteva ore și întîmplările, proaspete încă, n-au avut răgazul pentru a se ordona. Vii îmi sînt trăirile: m-am aflat întîia oară în apropierea secretarului general. Eram convins că îl cunosc de la televizor și de la mitingurile la care am participat. Lumea se îmbulzea să-l asculte. Prezența printre oameni a primului om al României degajă o căldură ce n-o cunosc decît aceia care i-au stat în apropiere. Unii o luau înainte pentru a-l aștepta la locurile unde bănuiau că se va opri, dar acolo erau alți oameni. În dimineața aceea, în inima Bărăganului, într-un sat ca oricare altul, se consemna un eveniment istoric; după asta, Bărăganul nu va mai fi niciodată cum a fost, dar eu, pierdut în mulțime, împins din

toate părțile, condus în șuvoiul de urale și ovații, mă strecuram spre omul ce adusese sărbătoarea în Bărăgan, nu ca să-l ascult, ci pentru a-i vedea zîmbetul. Nu puteam auzi decît frînturi de fraze sau cuvinte dispartate, și la fel cu mine toți cei din jurul meu; și totuși înțelegeam: după zîmbet. Mulțimea vibra.

În cîmpia Bărăganului, cu oameni mai bogați decît au fost vreodată, dar încă nu destul în raport cu ceea ce dorim să devenim, se vorbea despre bunăstare. Desigur, este firesc să năzuim către bogăție și o vom avea, dar bogăția, nu trebuie să uităm, înseamnă mai multe griji, alte griji, și e nevoie să educăm de pe acum oamenii pentru clipa

BINE AȚI VENIT
IUBIȚI CONDUCĂTORI!

cînd agricultura va deveni în totalitate știință și industrie. Viața ne oferă experiența ei, deci înțelepciunea. Înțelepciunea unui popor care știe că viitorul poartă chipul oamenilor care-l înalță acum, pentru oamenii care vor deveni atunci; avem nevoie, în consecință, nu numai de înțelepciune, ci și de erudiție. Învățăm muncind, și muncind avem datoria de a învăța continuu.

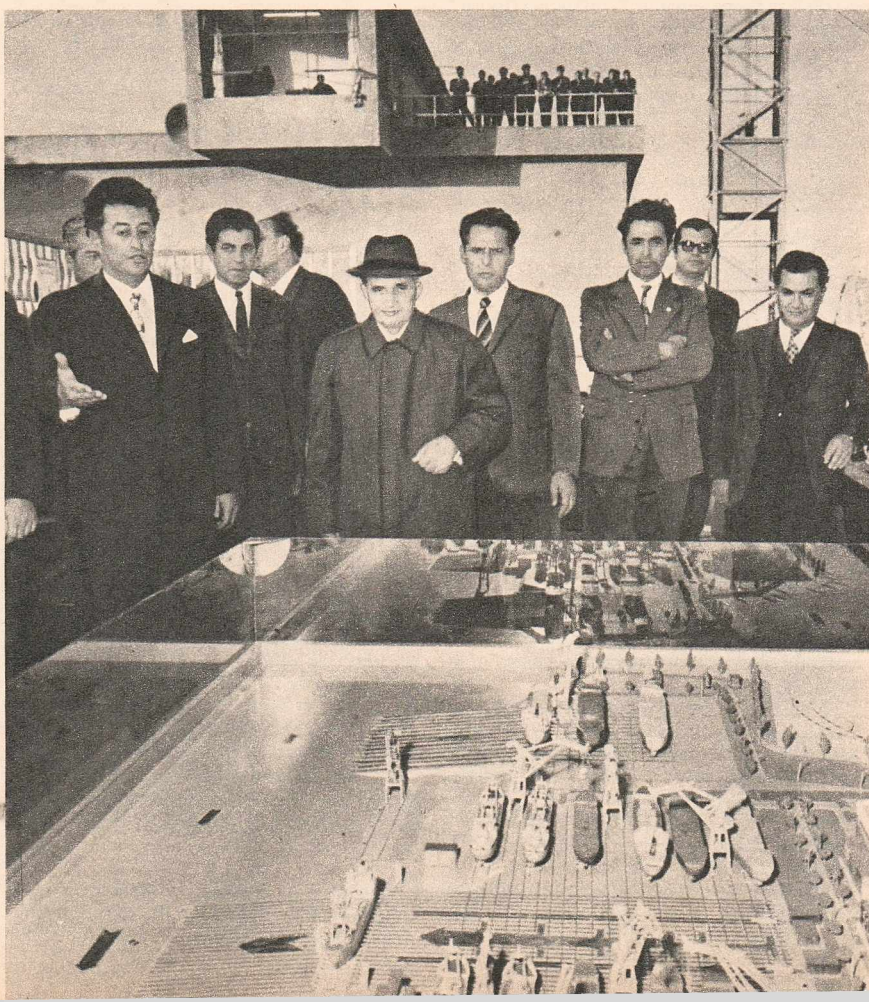
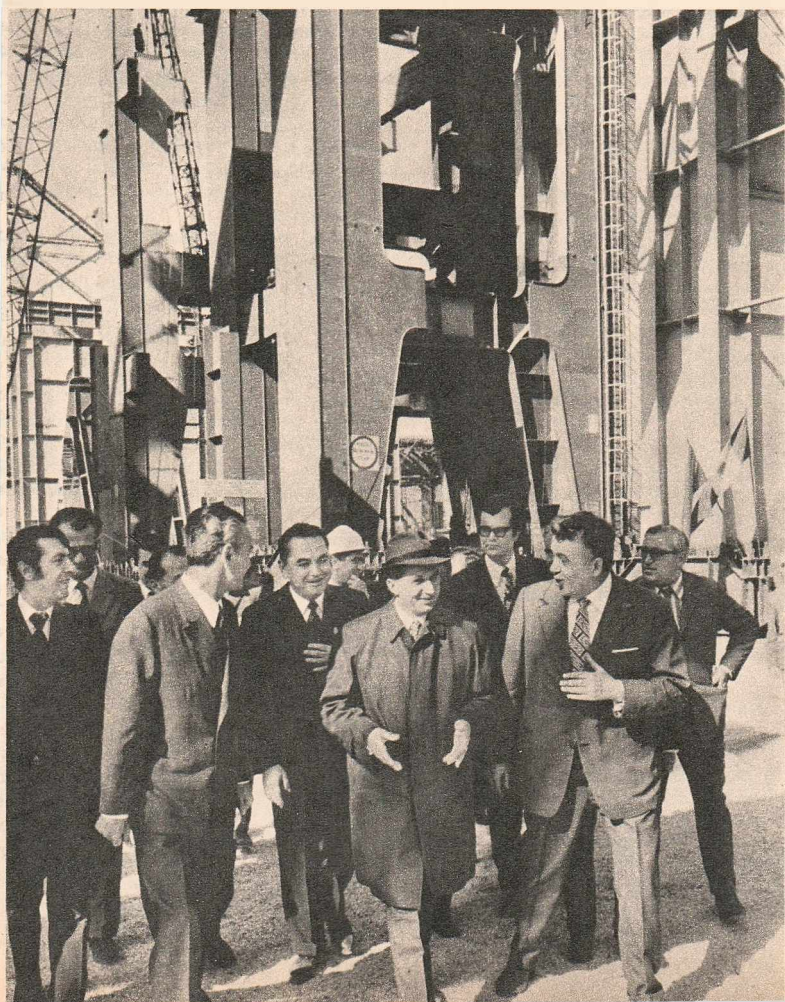
«De aceea, chemarea pe care doresc s-o adresez de aici din Cîmpia Bărăganului, tuturor lucrătorilor din agricultură, începînd cu cei din lalomița, este de a face totul ca anul 1974 să fie un an record pentru producția agricolă, în toate domeniile.»

Nicîcînd un conducător n-a adresat popoului său un mesaj mai concret de muncă decît acela prin care tovarășul Nicolae Ceaușescu a chemat toate județele să se întreacă pentru a da țării mai multă pîine. Încă de la anul, distincțiile vor fi acordate județelor cu o producție medie de grîu la hectar de peste patru mii de kilograme, și întreprinderilor de stat și cooperativelor care vor obține șase mii de kilograme grîu la hectar.

De la anul, odată cu aniversarea a trei decenii de la eliberare, într-unul din sectoarele de bază ale agriculturii, România va trăi deja în «viitor»

Nicolae CRISTACHE

CEAUȘESCU—ROMÂNIA! UN DIALOG VIU CONDUCĂTOR—POPOR, UN MOD DE A SE ROSTI AL DEMOCRAȚIEI NOASTRE

«Din păcate, unii mai consideră că a-ți însuși și aplica marxism-leninismul înseamnă a repeta pur și simplu anumite teze și idei generale, enunțate la timpul lor de clasicii marxism-leninismului, anumite formulări de principiu privitoare la revoluția și construcția socialistă sau diferite documente de partid».

NICOLAE CEAUȘESCU

stop stereotipiei, banalității, comodității de gândire

pe același drum,
dar tu ești tu și eu sînt eu

Ideea de stas e formidabilă înainte de toate prin necesitatea ei și implicit, firește, a lui, a stas-ului. Într-o lume formată din milioane și milioane de unități umane care produc în colectiv și consumă în colectiv, consensul asupra unor baremuri comune în tot mai multe privințe nu mai poate fi o chestiune de opțiune, ci de cerință obiectivă și imperativă. Și — tocmai fiindcă-i eficient, practic și comod — domnul Stas ne-a cucerit — și continuă s-o facă! — pe noi și viața noastră modernă și rațională.

După cum vedeți, nu-l contest, ba îi și recunosc virtuțile. Dar asta nu înseamnă că accept să mi se suie în cap. Recunosc, am nevoie de el, dar pînă la un punct, pînă la un hotar. Pînă la acel hotar dincolo de care se află simburile creator al fiecărui om: personalitatea lui. Domnului Stas îi sînt necesare niște hățuri; domnul Stas are nevoie de un status limitativ.

Și acum, de la teorii generale, să ne adu- dăm — cu tot, cu judecăți — acasă la noi. Revoluția socialistă ne-a oferit o șansă absolut esențială pentru ființa umană: aceea de a ne putea dezvolta personalitatea individuală — mare, mică, atît cît fiecare din noi o are — în condiții de libertate. Comuniștii țării nu numai că le-au dat cetățenilor națiunii dreptul și condițiile de fapt să-și afirme personalitatea, ci le și pretind să facă asta. Pentru că marea cauză colectivă — construirea comunismului — nu se poate realiza decît umăr la umăr dar fiecare arzînd creator în felul său.

Și totuși, în pofida acestor premise bine-cuvîntate, adeseori, prea adeseori ne complacem în monotonie și șablon. Fie el de gîndire, de faptă, sau de vorbă. Fără îndoială, stasul e comod pentru spirit, însă așa — spiritul — riscă să-și piardă strălucirea, să ruginească precum fierul plugului — din poveste — care n-a mai ieșit la arat.

Și, ca să fiu mai convingător în această micropledoarie pentru necesitatea unui status (imaginar, sper că nimeni nu-și închipuie

altfel) al stas-urilor, adaug două observații — una critică, alta autocritică — făcute în drumurile mele de ziarist.

*

La o școală pe care foarte de curînd am lăudat-o, pe merit, într-un articol, am vrut să văd, pentru o rotundă lămurire, cum e văzută viața ei, a școlii, nu numai de profesori, nu numai de mine, ci și de către elevi. Mi-am exprimat dorința să dau, într-o clasă, un extemporal pe această temă. Directoarea — am spus-o și o repet acum, o excelentă organizatoare — a fost de acord, m-a lăsat cîteva clipe în compania altor cadre didactice, apoi m-a poftit într-o clasă în care vreo douăzeci și ceva de fete erau gata pregătite cu foaia de hîrtie în față și cu creionul în mînă. Le-am spus ce mă interesează și ele au scris.

Am citit extemporalele abia în tren. Și m-am umplut de mîhnire.

Pentru că toate erau lungi de-o pagină și un sfert — caiet dictando; pentru că toate cuprindeau aceleași idei și în aceeași succesiune; pentru că aproape toate cuprindeau formula «luminoasa noastră școală»; pentru că numai într-unul din aceste extemporale autoarea lui a scris că-i place în școala aceea fiindcă are o colegă minunată, colegă al cărei portret a găsit nimerit să-l și facă.

S-ar putea ca această monotonie de cuvinte și de idei — dealtfel corecte, principale și adevărate — să fie pur întîmplătoare sau să fie urmarea zelului organizatoric al tovarășei directoare; și eu sper că așa a și fost. Pentru că ar fi crunt dacă mina aceea de oameni tineri ar gîndi potrivit unor silogisme identice și s-ar exprima cu formulări identice; pentru că spiritul uman nu poate fi confundat cu un biet veston de uniformă școlară, chiar strălucit croită.

*

Tot mulțumită profesiei, am stat de vorbă de nenumărate ori cu cei mai direct producători dintre toți producătorii bunurilor

materiale, cu cei care sînt pur și simplu muncitori. Și — cam de prea multe ori — am avut unul și același șoc, mărturisesc în- tristător: oamenii aceștia care prin munca lor realizează concretul planurilor noastre de dezvoltare, concretul și materialitatea socialismului, îți vorbesc despre propria lor muncă, despre propriile lor realizări, despre propriile lor înverșunări, despre propria lor întreprindere, despre propria lor viață profesională, ba chiar și despre cea de-acasă, într-un limbaj, în niște formulări, care — Doamne iartă-mă — prea-s ca la carte, prea-s ca în manual.

Vreau să fiu precis înțeles, e bine, ba chiar minunat, că la noi «omul simplu» contemporan vorbește curgător și cu un vocabular elevat; e bine, ba chiar minunat, că știe care e rostul muncii lui, al muncii colectivului întreprinderii lui, al strădaniei obștești a națiunii noastre; e bine, ba chiar minunat, că în conștiința sa lucrurile sînt științific elucidate și că, totodată, îi le poate prezenta cu fluența unui profesor de economie politică. Dar altceva mi se pare nefiresc și supărător: faptul că oamenii aceștia se exprimă în formulări stereotipe, prefabricate.

Iar vina de a fi ajuns aici — dacă vrem s-o stabilim a cui e, și eu spun că trebuie s-o facem și pe asta — nu le revine în nici un caz lor. Ci, mă tem, că tocmai nouă, celor din breasla mea, a ziariștilor, și a altora din cei care activează în domeniul propagandei. Firește, nu tuturor, ci doar celor care acti-

vează nu numai fără har, dar chiar și fără profesionalism; celor care activează sub juguți de rutină și robiți de un vocabular de un limbaj corect și principal, dar ne drept demonetizat prin folosire fără măsură.

Că așa stau lucrurile o dovedește, cel puțin pentru mine, faptul că după un număr de minute în care muncitorii «cei simpli» se dumiresc, se conving, că și eu, ziaristu sînt un român normal la gîndire și limbă abandonează limbajul ăla — să-i spunem, d specialitate — și încep să-mi spună în sfîntu nostru grai românesc, cel de toate zilele cum stau lucrurile și cu productivitatea muncii, și cu prețul de cost, și cu producția parametrilor proiectați, și cu factorul conștiință în realizarea și depășirea planului, și c toate celelalte griji și bucurii ale acestor oameni de la care ar trebui să învățăm cum se muncește profesional frumos și în schim — ar trebui — să-i învățăm cum se vorbește omenește frumos.

Norocul e că și în această privință, a pe luării graiului prin tehnico-economico-politico-sociologico-academico-neologisme, r diculul ne mai ajută — prin haz — să revenim cu picioarele pe pămînt. Pentru încheiere optimistă, dau un exemplu, d rîndul ăsta din împărăția ruralului.

Într-o comună, prin martie, deci încă p timp rece, am văzut și auzit o femeie de țară care, apropiindu-se de casa ei și văzîndu-și prin ogradă, copilul, mic și mai mult dezbrăcat decît îmbrăcat, i-a strigat, c-un elan vădi științific:

— Ai ieșit afară, aveai lipsă de oxigen, ai

esența unei lozinci originale

Ca să mă puteți înțelege, închipuiți-vă, rogu-vă, o hală imensă din beton și sticlă, o hală cu zeci de mașini-unelte, o hală cu zeci de oameni în salopete, pe scurt o hală industrială modernă, din cele care au apărut în țara noastră, în acești ani ai dezvoltării socialiste multilaterale, cu sutele. Dar o hală care are o particularitate, aș spune

chiar, o ciudățenie: mașinile sale unelte în general vopsite în gri, au părți întreg mai mari sau mai mici, vopsite în galben. Tîe, străin venit din afară, îți trece prin ca că-i vorba de vreo găselniță ergonomică de felul «dacă vezi galben, crește rand- mentul muncii tale», însă, dincolo de oric glumă, galbenul din halele uzinei de pomp

Aversa» din București are într-adevăr o utere mobilizatoare, o putere, o eficiență e lozincă politică. Pentru că el evidențiază mpede cantitatea gândirii concretizate a amenilor de acolo, pentru că el indică oadele, palpabile și eficiente, ale activității e perfecționare a utilajelor uzinei, în general ale activității de autodotare; și pentru că, ocmai de aceea, «tot ce-i galben» acolo eprezintă un motiv dintre cele mai palpabile de satisfacție, de mândrie, dar și de timulare, de îndemn la noi fapte creatoare.

Descoperind valențele — pe cât de productive, pe atât de tonice și mobilizatoare le «galbenului de uzină» — sintem datorii a încercăm să-i cunoaștem și să-i înțelegem e oamenii aceia care — în atelierul denumit «de execuții autoutilajeri mașini-unel-e» — fac piesele și utilajele ce urmează a fi oposite în galben. Căutați și dumneavoastră, ulături de mine, să le înțelegeți «nebulia» le a sta adeseori în atelier și după terminarea programului și numiți-o, așa cum merită: pasiune profesională. Căutați să le înțelegeți părerea că lucrul cel mai greu de pe lume e «nerăbdarea de a vedea cum merge mașina făcută de tine». Căutați să le înțelegeți exigența și puterea de a spune, înaintea oricui altcuiva din uzină, că «mașina noastră nu e bună, încă nu e bună». Căutați să le înțelegeți bucuria că «greul producției trece mereu mai mult pe seama mașinilor făcute de noi». Căutați să le înțelegeți satisfacția omenescă sută la sută, că-s binecunoscuți și mult stimați în uzină («mai puțin de cei de la cald — de la turnătorie adică — cu care n-avem de-a face») și despre care, adaug eu, a scris, tot în acest grupaj de articole, colegul meu Cristache). Căutați să le înțelegeți gândurile despre trecut, mândria că de 7—8 ani produc cam câte 2—3 utilaje-premieră pe an. Căutați să le înțelegeți gândurile despre prezent, printre care și acela al grijii veteranilor de a

scoate meșteri care să-i întrecă, din actualii ucenici, grijii de a asigura continuitatea schimbului, continuitatea bătăliei. Căutați să le înțelegeți gândurile despre viitor, printre care acela al satisfacției că atelierul lor va dobîndi proporțiile unei secții de producție, că pentru atelierul lor se construiește o hală nouă, dar și acela grav al grijii și responsabilității care-i așteaptă atunci când utilajele lor prototip, multiple, tot de ei, într-o producție de serie, vor fi supuse exigenței cumpărătorilor din afara uzinei. Căutați să le înțelegeți mulțumirea — simplu omenescă și, vă garantez, deloc încrezută — că dau și ei, cei care execută, idei proiectanților; și că acei dintre dinșii care au fost să preia utilajele de la producători străini, de veche școală industrială și de mare prestigiu pe piața internațională a producției de mașini-unel-e, s-au dovedit acolo, ei ca tehnicieni, să spun așa, periculos competitiv din punct de vedere al competenței profesionale și mai ales din cel al gândirii inovatoare. Căutați să le înțelegeți pe toate acestea și o să sfârșiți, ca și mine, prin a-i iubi și stima pe cei care m-au acceptat — cu indiscreția mea profesională cu tot — câteva ceasuri în mijlocul dumnealor. Căutați să le înțelegeți toate acestea despre maestrul Gheorghe Florea și despre strungarul Dumitru Iorga, despre lăcătușul Ivan Marin și electricianul Vasile Vișinoiu, despre lăcătușul Gheorghe Cantea și despre strungarul Constantin Niculescu, despre electricianul Petre Grasa și frezorii Mihai Scarlat și Valeriu Sibiceanu, precum și despre toți ceilalți bărbați ai muncii de-acolo, pentru că numai așa veți ajunge, asemeni mie, la concluzia că o mai minunată lozincă, o mai minunată muncă de propagandă, decât fapta, decât munca, decât exemplul personal, nu există.

Nelu IONESCU

o lozincă la ordinea zilei: fără false lozinci, fără lozinci care nu se adresează oamenilor

Cuvintele spuse clar, adresate omului acolo unde-l doare sau acolo unde este adunată fericirea lui prezentă și viitoare, cele care sintetizează vieți trăite demn și frumos au toate șansele și trebuie să le aibă de a deveni lozinci ale noastre, ale celor care construim socialismul multilateral dezvoltat în România. Nu cred că lozincile trebuie să aibă o viață scurtă și nici

una trecătoare. Nu. Ele nu trebuie să-și aibă o viață a lor. Lozincile trebuie să reflecteze viața omului chiar dacă asta înseamnă și viitorul, adică o stare pe care n-ai trăit-o încă. De fapt, aici este esența: o lozincă este un îndemn al viitorului. Ea nu este o promisiune, ci un îndemn. Ea nu-ți cere subordonare, ci acțiune. Multe lozinci încep cu «Trăiască...» nu numai

pentru că proslăvesc ceva, ci pentru că viața înseamnă în primul rând a trăi. Cei care cred însă că lozincile sînt o viață ajuns repede la un impas pe care-l resimt mai ales cei care nu cred asta: viața este o lozincă. Am auzit deseori «să terminăm cu lozincile și să trecem la muncă», dar n-am auzit tot atât de des «să încetăm cu lozincile urite, fade și să trecem la acțiune». Nu, și asta dovedește că între muncă și lozincă nu există nici un fel de contradicție atât timp cât deasupra unei munci utile flutură o lozincă în stare să o reprezinte, ce îi deschide perspectiva. Un ziarist comunist nu poate fi de acord cu coexistența a două lumi, una a muncii și alta a lozincilor, el va căuta să surprindă munca-muncă, lozincile ce-o înnobilează dar și pe cele care de fapt sînt niște emanații ale comodității, superficialității, lipsei de înțelegere a unor lucruri elementare. Așa înțelege lucrurile, Plenara din noiembrie 1971 a P.C.R., strălucit esențializată de cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, dovedește că adevărurile istoriei conștiinței acestei țări au putut deveni fraze-lozinci, adică viață în acțiune. Iată un citat din cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu: «A fi cu adevărat marxist-leninist înseamnă a fi un explorator îndrăzneț și experimentat al drumului nou pe care îl deschide omenirii socialismul și comunismul, un cutezător vizionar al zilei de mîine pornind de la realitățile și cerințele arzătoare ale zilei de azi, precum și de la concluziile, generalizate pe plan teoretic, ale experienței de ieri și de azi». Peste puțin timp se împlinesc doi ani de la această Plenară a conștiințelor noastre și credem firească, legitimă o cuprindere a vieții spirituale a Capitalei prin prisma a ceea ce am simțit cu toții de atunci, după cum legitim și firesc este actual prim: ce lozinci sînt propuse vieții noastre?

La Comitetul de partid al sectorului 5 al Capitalei discut cu tovarășul Gheorghe Dima, din cadrul secției de propagandă. „Întreprinderilor noi le dăm indicația să-și extragă din documentele de partid lucrurile care li se adresează direct. De pildă, la Fabrica «Pionierul» lucrează mulți tineri și cum nu toți sînt grijulii cu avutul obștesc am hotărît ca lozincile de acolo să fie axate pe etica și echitatea socialistă...» «Uneori, continuă, îi ajutam noi. Iată o listă de lozincile ce li le-am propus noi». Consult planul. Lozincă 7: De ce te plimbi în secție fără rost? Lozincă 15: STOP! Plimbărețule! Așa respecti hărnicia, cinstea, onoarea și demnitatea colectivului? (pictat un plimbăreț urmat de un semn de întrebare și o mînă care arată plimbărețul). Lozincă 8: Nu mă țineți de vorbă că timpul costă bani. Înainte de a pleca în fabrică, tovarășul Gheorghe Dima mă asigură că nu voi găsi nicăieri lozincă «Să îndeplinim cincinalul înainte de termen» deoarece pentru București există un angajament clar și decisiv: cincinalul în patru ani și jumătate. Apoi, «Știți, acolo unde se lucrează cu metal, sînt lozinci privitoare la metal». Tovarășul Gheorghe Dima nu știe că o lozincă se adresează omului și nu metalului? Nimeni nu e împotriva lozincilor, ci doar împotriva acelor fals mobilizatoare. Muncitorul face cincinalul în 4 ani și jumătate și este plătit pentru efortul său: activității și alți tovarăși sînt obligați să concretizeze documentele de partid, să elaboreze lozinci care să conducă la acțiune și sînt plătiți pentru aceasta.

La Fabrica «Pionierul», Constantin Durloiu, membru în comitetul de partid din 1961, spune: «Sînt multe lozinci care-mi plac, mă răscolesc. În fața cantinei e una cu etica și echitatea; pe gang, la lift, e una în care se vorbește despre mîndria fiecărui muncitor; la poartă, se vede și de aici din sediu, este una în legătură cu critica: «Să se audă, dar să se și simtă». Prin fabrică găsim lozinci calde, clare. «Am intrat pe sortimentul de ghetă USA care este un sortiment destul de greu. Să facem față cu succes». Sau cea care domină secțiile: «Nici muncă fără piine, nici piine fără muncă». Dar și destule formule: «Tineretul, factor activ în îndeplinirea cincinalului înainte de termen», «Tovarășe, în tot ceea ce faci

începe cu tine însuși!» Și multe altele care încep cu folosirea, realizarea, executarea, reducerea, organizarea fără ca în final să spună ceea ce trebuie despre efortul aspru, frumos al oamenilor muncii.

Cine scrie lozincile la «Pionierul»? «Mă numesc Beldea Florin, sînt lăcătuș la forje și mă consider un om profund deoarece am patru copii. Fiind fiul tatălui meu îi semăn. El picta și scria mult. Știți, moldovenii au ce au cu poezia, cei din Transilvania cu proza, iar noi, oltenii, socotim bine și repede și scriem frumos. Prin clasa a II-a am scris titlul revistei școlare «Făclia» iar printre-a VII-a mă trezeam desenînd palmieri, crocodili și aventurieri. Nu țin minte conținutul primei lozinci scrise. Cred însă că la unele lozinci cu conținut politic s-a ajuns la o oarecare tipizare. Lipsște deseori fantezia, or, din cîte știu, ea nu e deloc interzisă. Mi-a plăcut la aeroport cînd s-a întors tovarășul Nicolae Ceaușescu din vizita din unele țări ale Americii Latine, că un tovarăș striga lozincă: «Ceaușescu-România-Ceaușescu-Bucuria». Era ceva spontan, exprima momentul: eram bucurosi că s-a întors secretarul general al partidului. Mie mi-ar plăcea să scriu lozinci de genul: Tineri! Fiți atenți cu cei în vîrstă! Tineri, luînd masa la cantină, economisiți bani! Lozincă poate să pătrundă și în intimitatea omului, doar nu degeaba trăim în colectivitate. Aș vrea să fiu lăsat să gîndesc lozincile pe care le scriu, să fiu ajutat și să nu mai lucrez sub imperiul momentului».

La Fabrica de ciorapi și tricotaje «Apolo» situația nu diferă prea mult. Dealtfel, încă de la început secretarul comitetului de partid, Maria lepură îmi spunea că: «Avem și lozinci concrete și lozinci generale». Și au. «În tot ceea ce faci începe cu tine însuși». Întreb ce înseamnă asta. Sînt lămurit că dacă, de pildă, un cadru de conducere cere ceva, atunci să facă el întîi lucrul respectiv. Asta, se vede, e altceva și trebuie formulată altfel. Dovadă: deasupra mașinii la care lucrează de cîțiva ani reglorul Ionescu Gheorghe este lozincă «În tot ceea ce faci începe cu tine însuși». Îl întreb dacă știe ce lozincă are deasupra mașinii sale. Nu știe. Îl rog s-o citească și o citește, și-l mai rog să-mi spună ce înțelege din ea. «Să nu reglăm o mașină fără să cunoaștem meserie. Să fii bazat pe ceea ce lucrezi. Dacă mașina e reglată prost, nu se poate da o marfă ca lumea».

Societate de elan, de conștiință în acțiune fiind, este absolut normal să ne proiectăm realizările și viitorul în lozinci. Adică în datele esențiale ale sufletului și existenței noastre. Nu este nimic rău în a spune, cu ajutorul unei lozinci, chiar și că sufletul trebuie să crească într-un trimestru cu 12 la sută. Nu. Trebuie însă ca lucrul să fie făcut cu pasiune revoluționară, cu muncă, pentru că și redactarea unei lozinci este o muncă. Să fie deci o muncă pe măsura muncii pentru că și aici cincinalul trebuie îndeplinit nu doar înainte de termen ci, precis: în patru ani și jumătate.

Eugen SECELEANU

stop stereotipiei, banalității, comodității de gândire!

imitația de floare e tot atât de monstruoasă ca și imitația de dragoste

Devine tot mai dificil de apărut adevărul potrivit căruia o singură floare, fie ea una simplă de câmp, dovedește mai mult bun gust și e mai de efect, totodată, decât o duzină de trandafiri artificiali, în vase strident aurite, așezate pe tischleiferele brodate de pe televizor, bufet ori bibliotecă. Industria florilor artificiale proliferază în serii mari și nimeni nu se gîndește la răul pe care-l face. Imitația de floare e tot la fel de monstruoasă ca și imitația de dragoste. Ca tot ce mimează rece și neadevărat ideea de frumos. Emoția sintetică nu se potrivește nici ca glumă. Pe cine păcălim constrîngîndu-ne simțurile să vibreze în fața bețelilor și fișiiilor de polistiren? Fiindcă decorarea unui interior se presupune a fi și este chiar o artă, iar ca orice artă include elementul emoțional autentic.

Magazinele sînt pur și simplu invadate de crini, trandafiri, ramuri de cireș, lalele, liliac, garoafe, ferigi, toate din material plastic. Prețurile sînt exorbitante. Mai grav e că se găsesc amatori. O dată declanșată, molima surrogatelor de frumos ațîță gusturile mediocre ale unor cooperative meșteșugărești și industrii locale care, avide de câștig, aruncă pe piață produse inestetice, frizînd grotescul, sub denumiri generice: flori de toamnă, flori de gheață, aplice exotice. Adică subproduse care nu seamănă a nimic. Rebuturi oribile ca formă și respingătoare ca nuanță de culoare care se vînd în numele ideii de frumos, beneficiînd de buna-credință și de încrederea în comerț a cumpărătorului de rînd. Patima s-a extins la vînzătorii de la magazinele cu alt profil. Noua casă de mode de pe Calea Victoriei și-a împodobit vitrinele cu flori sau frunze, nu se distinge prea bine ce sînt, desenate pe panouri uriașe. La fel magazinele «Confecția» și «Romarta» din piața Universității. Miresele pozează cu flori artificiale în brațe. La coafură capetele de femei sînt agățate ca reclamă pe imense flori. Biberoanele, simplele și nevinovatele biberoane, sînt și ele făcute în formă de floare. La «Romartizana» florile, ce-i drept, nu sînt din plastic, ci din piele. Ciorapii Adesgo nu se mai vînd probabil dacă nu sînt plasați într-un decor floristic. La fel sutienele, cămășile de noapte, per-

delele, curelele de ceas etc., etc. Pe ambalajul brînzei «Carpați» vacile nu mai pasc iarbă, ci flori. Pînă și cartonașele indicînd prețurile mărfurilor sînt tot după modelul petalelor. În cofetării torturile sînt, de asemenea, concepute în forma crengilor înflorite. Lustrele, scrumierele, abajururile, ascuțitoarele, platourile, fîntinile arteziene, cupolele, pavilioanele au formă de flori. La un magazin de mobilă de pe Gabroveni am întrebât din dispoziția cui și pe ce bani au fost cumpărate florile artificiale de pe exponate. Mi s-a răspuns că din proprie inițiativă și din banii personali ai directorului de magazin. Florile erau prăfuite, murdare și urîte, ceea ce înseamnă că nu dorința de frumos, dragostea pentru flori i-au scos directorului banii din buzunar, ci, mult mai grav, o anume confuzie, inspirată de modă. Motivele florale de pe pahare, farfurii, bibelouri, vase, platouri, cești, căni sînt desenate în culori care nu-și găsesc obirșia în nici o altă tradiție în afara acestei furii, pe care am dori-o trecătoare. Industria locală din Brăila merge și mai departe. Pentru nevoia noastră estetică a început să producă ridichi din material plastic. Și nu va mira pe nimeni dacă vreo cooperativă va confecționa din același material conopidă, sparanghel și arpagic. Dacă-i bal, bal să fie. Oricum, brăilenii trebuie felicitați pentru inițiativa lor. Ideea de legume în arta decorativă le aparține. Am văzut pești din plastic, șerpi, broaște, lipitori, chiar și arici. M-am înfiorat cînd în casele unor oameni cu mult bun-simț de altfel am întîlnit pepeni, gutui, struguri, prune, burdușind vitrinele bufetului. Și am apreciat gestul ca o glumă. Ridichi nu văzusem nicăieri, ceea ce dovedește că se poate și mai rău. Pînă cînd? Educația bunului-gust, cel puțin la fel de importantă ca și disciplina rutieră sau educația fizică, nu poate fi lăsată la cheremul unor meșteșugari care urmăresc în primul rînd cîștigul. Firește, acesta din urmă, nu trebuie neglijat, ci stimulat, el însuși fiind un stimul al muncii noastre. N-ar fi vorba deci decît de respectarea chiar și de producția meșteșugărească a normelor generale ale producției și educației sociale.

cuvintele, după ce le-ai spus, iau forma tăcerii

La Uzina de pompe Aversa, din spatele halelor Obor, aflu, după pauza de masă a lucrătorilor din schimbul doi, pe la vreo opt seara, că munca politică înseamnă edu-

cație lipsită de constrîngere. Și că lipsa constrîngerii nu e totuși cu ceea ce numim de obicei convingere. Așa cel puțin se înțelege în secția turnătorie. Convingerea, uneori,

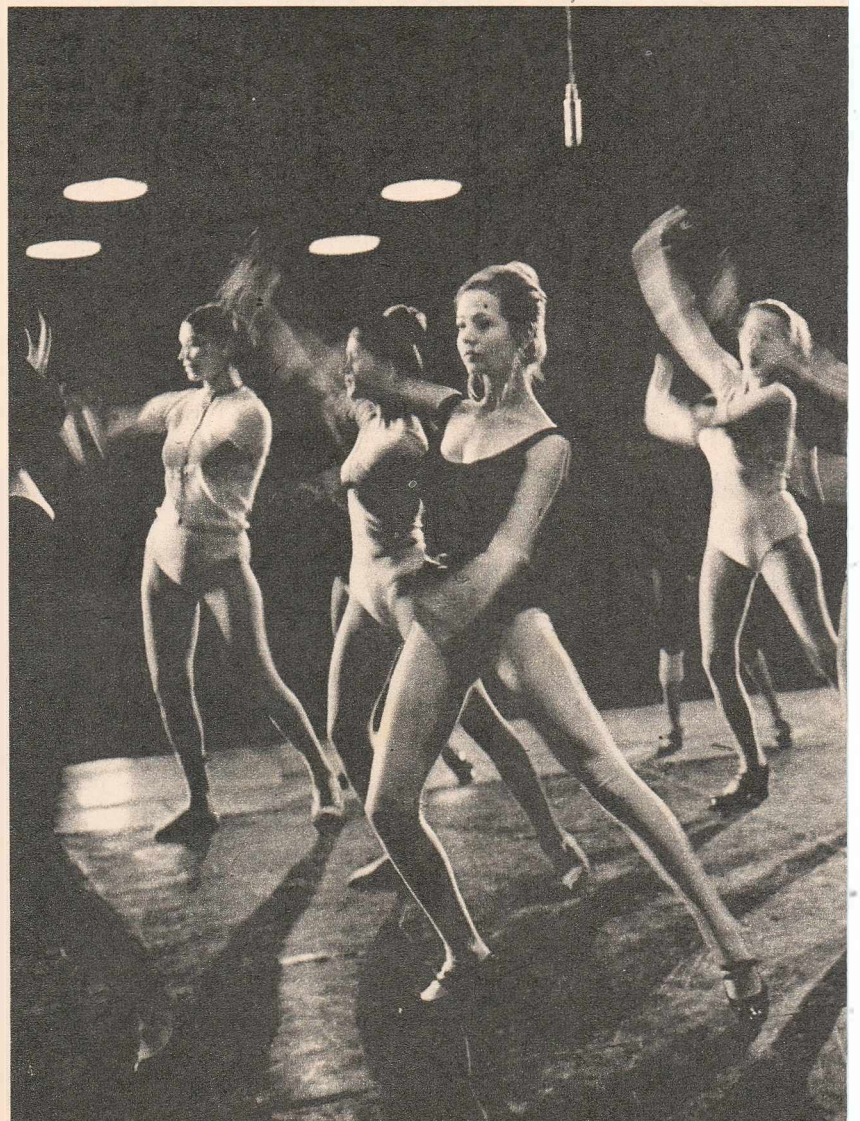
se realizează prin cuvinte. Cine cunoaște cît de cît în ce constă munca la această secție știe că pe un turnător care trăiește toată viața cu silicoza sub nas, nu-l poți convinge spunîndu-i doar ce e bine și ce e rău. Mai ales că de multe ori ce-i spui că-i rău, lui îi e bine. Mai aflu că educația, într-o uzină, nu e cum se crede de cele mai multe ori, că unii educați îi învață pe alții needucați, ci o simplă mișcare spre cunoaștere și autocunoaștere în care viața îi educă pe toți. Firește, pe unii mai repede, iar pe alții mai puțin repede. Pentru a-mi demonstra cele spuse, Constantin Matache, șef de echipă și locțiitor al secretarului de partid din secție, îmi povestește următoarele: La noi, în ultimul timp mai ales, lucrurile s-au complicat. Pe de o parte, țara are nevoie de fiecare om apt pentru muncă. Pe timpul lui Voinea patronul, te supunea, bine, nu te supunea — un picior și te trezeai șomer. Pe de altă parte, cînd lucrurile se îngroașă și legea îți dă voie să dai afară, cum e cazul lui Groza și al altora, intervine legea omeniei, îți spui că are patru copii care n-au nici o vină, și-ți aduci aminte de educație. Și cine să facă educația dacă nu noi, cadrele de partid. Dar, se știe, dorința e bună, numai că nu ține locul a ceea ce ne-am văzut siliți să dobîndim cu timpul: experiența. Veneau locuri la școală. Costică, îi ziceam cite unuia. Am un loc la școală. Dar știam că nu-i arde lui de învățatură. Cu cite are pe cap. Trimite-l pe ăla, răspundea Tot nu face nimic. Scăpăm de el. Scăpăm un timp. După care revenea șef. Așa am învățat că la școală trebuie să meargă cei mai buni. Așa le-am învățat pe toate. Dar sistemul se înrădăcinase. Oamenii se obișnuiseră cu el și numai concepeau altfel. Ce ne pasă nouă că unii ajung șefi, răspundea cei angrenați pînă peste cap în muncă. Cei tineri se luau după ei. Deși mai am numai doi ani pînă la pensie, m-am înscris eu la școală. Mi-era teamă c-o să rămîn corigent și o să mă fac de rîs. Dar orgoliul e orgoliu și m-am dus. Desigur, nu i-am convins cu asta, dar nu mai au argumente. Le-am închis gura cum se zice Anul ăsta am dus vreo patruzeci la școală. N-or rămîne ei toți acolo, dar nici nu vor da toți bir cu fugiții. E obligatoriu?, mă mai in-

treba cite unul. Da cum, zic, obligatoriu sigur că-i obligatoriu. Și nu e. Nu e după lege. Dar pentru ei e obligatoriu. Și pentru noi toți. Fiindcă un alt adevăr pe care-l aflăm în uzină e asta: salariul tău depinde de alții și de tine salariul și producția multor alte uzine și fabrici. Și atunci sigur că ești obligat să înveți.

Au trecut multe ore de cînd am părăsit secția turnătorie a uzinei de pompe. Miezul nopții a rămas și el în urmă, iar datorita mîndreții și îndeamnă să consemnez și celelalte discuții cu alți interlocutori din uzină. Adevăruri fundamentale despre care vreau să cred că sînt știute. Adevăruri simple despre muncă și despre viața care adunate configurează un climat spiritual despre care îmi place să presupun că există în multe alte uzine și fabrici din țară. Fiindcă vreau să revin la Constantin Matache: micuț, rotund, cu ochelari, șezînd în scaunul lui din hala secției amintindu-mi de fotografiile cu Isac Babel. Spune: fiica mea e într-a opta. Eu sînt intrușasea. Un profesor mi-a spus că un elev de-al lui a luat bacalaureatul cînd a ieșit la pensie. Eu mai am doi ani pînă atunci, pînă la pensie adică.

Povestește: i-am spus unui ucenic. Cunoscut genul tău. O să ne dai multă bătaie de cap cînd ai să vii în uzină. A rîs. Vezi-am spus după ce i-am desfăcut contractul de muncă. Ti-am prezis. L-am reprimat. Fiindcă știu că asta a fost tot. Lucrurile astea le știu de oarece am fost și eu tînar. Dar sînt multe altele pe care nu le-am știut atunci și pe care le învăț acum. În concepția noastră, pînă mai ieri, muncitorii trebuiau să lucreze oricînd. N-aveau macarale, ordonam: să faceți și munca macaralelor. Așa credeam noi că e bine. Eroism numeam asta. Acum știm că trebuie făcut totul ca să punem macaralele la punct. Munca politică e în primul rînd muncă. Pentru că prin muncă ne educăm toți și datorită ei știm că nu există unii care doar educă, iar alții care se lasă educați. Munca politică la noi este tocmai această atmosferă pe care am creat-o pentru noi așa cum am fost noi, și cum voiam să devenim

Nicolae CRISTACHI

v-am chemat azi la tănase, ca-n decorul luminos să cîntăm toți împreună, să cîntăm tot ce-i frumos

Pe Calea Victoriei, într-un colț de stradă care există o autoservire destul de bine provizionată cu chifle și bere, se strîng de la o vreme mînuitorii de instrumente cu lira sau, mai pe înțeles, frecă ușile Teatrului «Constantin Tănase», înși cu viori sub raț și mustăcioare sub nas. Un spectacol oriental, foarte neplăcut, cum avea să-mi pună tovarășul Dinescu, directorul teatrului, fără a-și putea explica motivele pentru care nu i se pune capăt. Din nefericire tot tovarășul Dinescu avea să-mi spună și alte «întîmplări» inexplicabile din viața primei noastre scene de revistă, întîmplări neînțelese chiar și pentru cei care le-au provocat. Astfel, deși muzical, Teatrul «C. Tănase» are instrumente, stații și microfoane cu o uzură de peste 110%! În aceste condiții se poate vorbi mai mult de vacarmecit de muzică. O altă «întîmplare» este faptul că orchestra are blocate 4-5 posturi de suflători cărora li se cer certificate de studii de la o școală care nu există pur și simplu! «Ei bine, aceste posturi sînt acoperite de oameni care au derogări mai echilibrate, tot fără studii și care costă teatrul trei ori mai mult». Foarte frumos, iată ouă întîmplări la revistă care nu ne stîrsc risul deocamdată, dar care bine precizate de textierii teatrului sînt sigur că ar avea succes de public. Ca orice haz de caz. Și mai sînt și altele (recuzita săracă, lipsa de colaborare cu A.R.I.A. care îngreu-

nează schimbul de vedete și descompletează de multe ori spectacolele, numărul mic al absolvenților școlii de coregrafie din București care ar dori să danseze la revistă, pensionarea lui Horia Șerbănescu, plecarea Stelei Popescu, apropiata retragere a lui Zizi Șerban, amenințarea anuală a pierderii grădinii de vară ș.a.) lată paranteza în care există cam înghesuit, sărăcuț îmbrăcat și iubit fără prea multă stăruință un teatru care își plătește slujitorii după aplauze. Trebuie spus că deși poartă numele marelui om de revistă Constantin Tănase, teatrul nu stîrnește pînă acum o suficientă simpatie la cei în măsură să-l ajute, înzestrîndu-l cu tot ce i-ar trebui, de la lucrurile cele mai mărunte (pene, paiete, stămburi) pînă la cei mai buni cîntăreți și cîntărețe, comici, balerine. Teatrul satiric muzical «Constantin Tănase» este totuși în București, iar în București orice s-ar putea spune, dar că n-ar fi iubită revista în nici un caz. Dovadă cei 430 de spectatori la «Trăsnitul meu drag», spectacol ajuns la impresionanta cifră 381 în seara de 3 octombrie. Spre deosebire de acesta, divertisment muzical în 2 acte (28 tablouri), al doilea spectacol al teatrului — «Jos pălăria» — mult mai tinăr, este un mozaic muzical. Observăm deci de la bun început absența, măcar în titlatură, a revistei din repertoriul actual al teatrului. Absența este regretabilă și poate fi pusă în primul rînd în seama autorilor, care preferă de multe ori să însăleze «numere», în loc să gîndească o revistă după toate canoanele genului. Mai ușor, mai repede, dar cu un succes oarecare, sînt jucate deci mozaicurile sau așa-zisele divertismente muzicale (ce-or fi astea, totuși?) decît revistele. Se ocolește de fapt ideea de revistă sau mai bine-zis se confundă cu bună-știință revista cu spectacolul peștriț în care să fie cite puțin din toate, și două-trei bancuri, și niște glumițe, și niște cîntecele. Toate acestea sub generoasa firmă a teatrului care în lipsă de ceva mai bun și silit de condiția rentabilității cu orice preț le acceptă. Cît despre satiră, ce să mai vorbim, același croitor imbecil care ne face hainele prea mari sau prea strîmte, același frizer rapidist, același pletos, același... Accentele de actualitate sînt slabe, deși ar fi fost ușor de presupus că o revistă tocmai cu asta s-ar ocupa, în sensul chemării pe care a adresat-o creatorilor tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara din 3-5 noiembrie 1971: **Folosiți arma umorului, satirizați defectele care se manifestă în societate și la oameni! Faceți din arta voastră un instrument de perfecționare continuă a societății, a omului, de afirmare a dreptății și echității sociale, a modului de muncă și viață socialistă și comunistă.** Autorii de texte pentru Teatrul «Constantin Tănase», cel puțin cei pe care i-am putut urmări în cele două spectacole (Sasa Georgescu, Angel Grigoriu, Romeo Iorgulescu și Cornel Constantinescu), serviiți mai bine (Puiu Călinescu, Zizi Șerban, Nicu Constantin și Alexandru Lulescu) sau mai rău (o mulțime) de actori, par a fi foarte obosiți de diversitatea preocupărilor lor umoristice și de altă natură. Un umor căznit, uneori vulgar, scălbăiat, săgeți cu virful bont, care nici n-apucă să ajungă la țintă de bătrîne ce sînt. Iată o fundație total nepotrivită pe care nu se poate înălța nimic în pofida eforturilor oneste și adevărate făcute de directorul sau de prim-regizorul teatrului (Bițu Fălticaneanu) la fiecare spectacol.

Resimțind acest lucru ca pe o mare slăbiciune a teatrului, tovarășul N. Dinescu și-ar dori realizarea unui spectacol cu texte permise de la simpli cetățeni din toată țara, selectate și premiate în cadrul unui concurs

organizat cu ajutorul revistei noastre. Idee bună care ar înviora repertoriul și ar lăsa prin ușile astfel larg deschise să intre aerul plin de prospețime al prezentului, amintind direct de marele Tănase. S-ar mai putea prezenta (între două premiere se scurg cîteva luni) și alte modalități, de exemplu, spectacole de autori clasici și contemporani, la solicitări ar fi de dorit ca marii comici ai noștri să răspundă («Cu Toma Caragiu duc de ani de zile o conversație plăcută, el doarește să joace aici, dar este atît de ocupat»), cu mai multă plăcere, inclusiv Stela Popescu, o mare pierdere a teatrului. Cît îi privește pe cîntăreți, înțelegem că un fluture își alege într-o zi flori de 1500 de lei mai de-

grabă decît de 200, totuși, urmînd exemplul propriilor lor cîntece, ar trebui să pară, dacă nu chiar să fie, mai sentimentali, mai dezinteresați. Desigur, problemele Teatrului Tănase sînt numeroase și multe dintre ele nu se pot rezolva bătînd din palme. Am convingerea însă că, răspunzînd simpatiei evidente a publicului, cei cîteva entuziaști slujitori ai revistei, cu exigență sporită față de ei înșiși și de colaboratorii lor, vor reuși pînă la urmă să repună genul în drepturile sale firești, în spiritul tradiției îndelungate a umorului românesc.

Julian NEACȘU

«împletim inutilul cu neplăcutul»

Abia a demarat noul an universitar, iar cluburile studențești și Casa de cultură a studenților sînt în fierbere. Se convertesc noi membri la numeroasele cercuri și cluburi, în cele 11 formații ale Casei de cultură a studenților «Grigore Preoteasa»; cercul studențesc de presă caută un titlu pentru o nouă revistă, corul de cameră repetă, Teatrul Podu repetă. Făcînd numai «simultanul» unei singure zile, la Casa de cultură sau la Clubul Universității, te convingi că în ultimii doi-trei ani s-a schimbat mult concepția despre ceea ce trebuie să însemne activitate culturală studențească. Cine a terminat mai de multor studenția nu-și poate realmente închipui cum arată azi un club studențesc. Și cu atît mai greu își închipuie de pildă un fost student din timpul avînturilor brigăzii voluntare de construcție, cînd șantierul ținea loc de casă de cultură. Am zis că nici noi nu știm, și am mers să vedem. O observație generală: față de varietatea inițiativelor, sistemul prin care sînt informați studenții, și prin care ar trebui ei să fie atrași spre asemenea activități, este încă defectuos. Noi am întrebant și am aflat. Lucruri frumoase, interesante. Dar de ce să existe ermetismul acestui sistem informativ? Aceeași situație și la Clubul Universității. Abia am zărit, căutînd insistent pe un afiș aglomerat, că într-o anumită zi studenții de la limbi clasice vor juca în latinește un fragment dintr-o piesă. Te descurci greu prin această multitudine de manifestări, dacă nu vrei să alegi oțova doar tradiționala seară de dans. Am luat un club studențesc mai mic, să-i pătrundem tainele. Clubul «ING.» de la Institutul politehnic. La «Centru» se spune că aici sînt cei mai sufletiști studenți, multă însuflețire pentru activități culturale. Are Facultatea de electronică o brigadă de agitație cu adevărat interesantă. Această brigadă a reușit să reabiliteze chiar genul cam ofilit și formalist al noțiunii de brigadă. Brigada, echipa de recitatori, orchestra de cameră, formația folclorică, toate au obținut numeroase premii. Zice Popescu Gheorghe, student în anul IV la Construcții aerospațiale, că pentru a ajunge la asemenea formații există un permanent concurs între facultăți. Formațiile fiecărui an trebuie să dea probe impuse, ca la patinaj, adică să aibă o brigadă, un moment poetic, muzică sau dans popular și teatru scurt. Sînt și probe libere, dar tot spectacolul nu trebuie să depășească trei ore și jumătate. Cine depășește este penalizat la puncte. Întrecerea este vie, participă totdeauna și cadrele didactice, rector, decani, profesori, punctajul este anunțat în plin consiliul institutului. Toată lumea e pe fază. Numai conducerea acestui club este mai defazată. Metodist, cu funcția de îndrumare și conducere pentru toate activitățile de aici, este tovarășul Al. Petrovici. Un om mai în vîrstă, care nu mai simte pulsul studențesc și cerințele studenților, dar care nici nu se străduiește să le afle. Ni se prezintă un program de activități bătut la masină, titlurile au genul acela neutru și vag. «Ce intenționați să se

discute la tema **Valorile moralei socialiste?**» Răspuns: «Despre morala ateistă!» Nu știam că îndărătul unui asemenea titlu se ascunde o discuție despre ateism. Și nici nu mai auzisem despre «morală ateistă». Începe să-mi fie teamă că nu voi ghici adevăratul înțeles al titlurilor următoare. Dacă **Omul, măsura tuturor valorilor** va fi cumva o discuție despre O.Ș.N.? Tovarășul asistent Albescu, care asistă la explicațiile metodistului, este la fel de stupefiat. Cu asemenea edificare politică și ideologică mă îndoiesc că pot fi aplicate la adevărata lor tensiune în viață hotărîrile Plenarei din noiembrie 1971, pentru îmbunătățirea activității ideologice și educative în rîndurile tineretului. Nici nu e de mirare atunci că între studenți se spune: la aceste ședințe «împletim inutilul cu neplăcutul».

Există o evidentă discordanță între adevărata mișcare culturală și de informare, pe care o doresc studenții de la Politehnică, și ceea ce le oferă programul clubului. Iar mai mare și mai bizară este nepotrivirea între concepția simplistă și ternă a programului, și ceea ce se înfăptuiește cu adevărat, mai mult prin inițiative din afara programului. În simbăta trecută a avut loc, în noul local al institutului, marele bal al bobocilor. Pînă joi la ora 23,30, cînd am găsit aici un grup numeros de studenți care pavoazau holul, tovarășul metodist nu venise nici măcar din curiozitate să vadă ce se întîmplă. Ce face tovarășul Petrovici, îl întreb pe Mircescu Viorel, student în anul V, însuflețit organizator, dar fără a avea altă funcție decît aceea de «student cotizant»? «Metodistul nostru nu are mai mult de trei griji: ne dă transformatorul, face scriptic planul de activități și semnează». E drept că uneori mai pretinde să vadă textul cîte unei brigăzi. sau un spectacol. Dar aceasta se întîmplă de obicei cu un ceas înainte de reprezentare. Așa a fost la deschiderea anului universitar și toți studenții aveau emoții că tovarășul director nu văzuse spectacolul, deși era un spectacol mai vechi, prezentat și altădată. Îl întreb și pe Ionescu Fulger, student în anul V, președintele Comisiei culturale din institut, dacă tema **Valorile moralei socialiste** poate sau nu să se refere la o discuție despre ateism. «A, păi mi-a spus și mie tovarășul Petrovici că sînt programate cinci teme ateiste, dar cînd le-am numărat împreună nu erau decît patru. Nu voia să mă creadă că titlul acesta „nu merge” la ateism». Titluri amorfe, intenții confuze, program alcătuit de mintă. Este dealtfel și destul de curios că de un an de zile a fost păstrat vacant cel de al doilea post de metodist. Am plecat, acceptînd invitația la bal. Și după ce am parcurs falsul itinerar din ingeniosul labirint pe care-l pregătesc aici studenții, am dat pînă la urmă de ieșire. E drept că ajutor și de lozinci hazlii care, cel puțin pentru acest labirint, erau o soluție: «vîndem morcovi!», «Rectorat — cînd legendele mor», «Iar în încheiere vă dorim: haide Sportu!»

Dinu FLĂMÂND

OMUL NOPTII (DETALIU).

lemnul cel sfânt din care se fac oamenii

Cînd foarte mulți artiști caută bucuriile creației în lumi ce nu există, cînd viața, moartea, jocul ori fericirile și nefericirile ființei sînt uitate sau disprețuite, mai există cineva, printre cei puțini, care mai crede ca arta în afara ființei umane nu are sens. El se numește Vida Gheza.

Ca să înțelegem opera acestui maestru al sculpturii românești ar trebui, poate, să ne gîndim în primul rînd la străvechea Țară

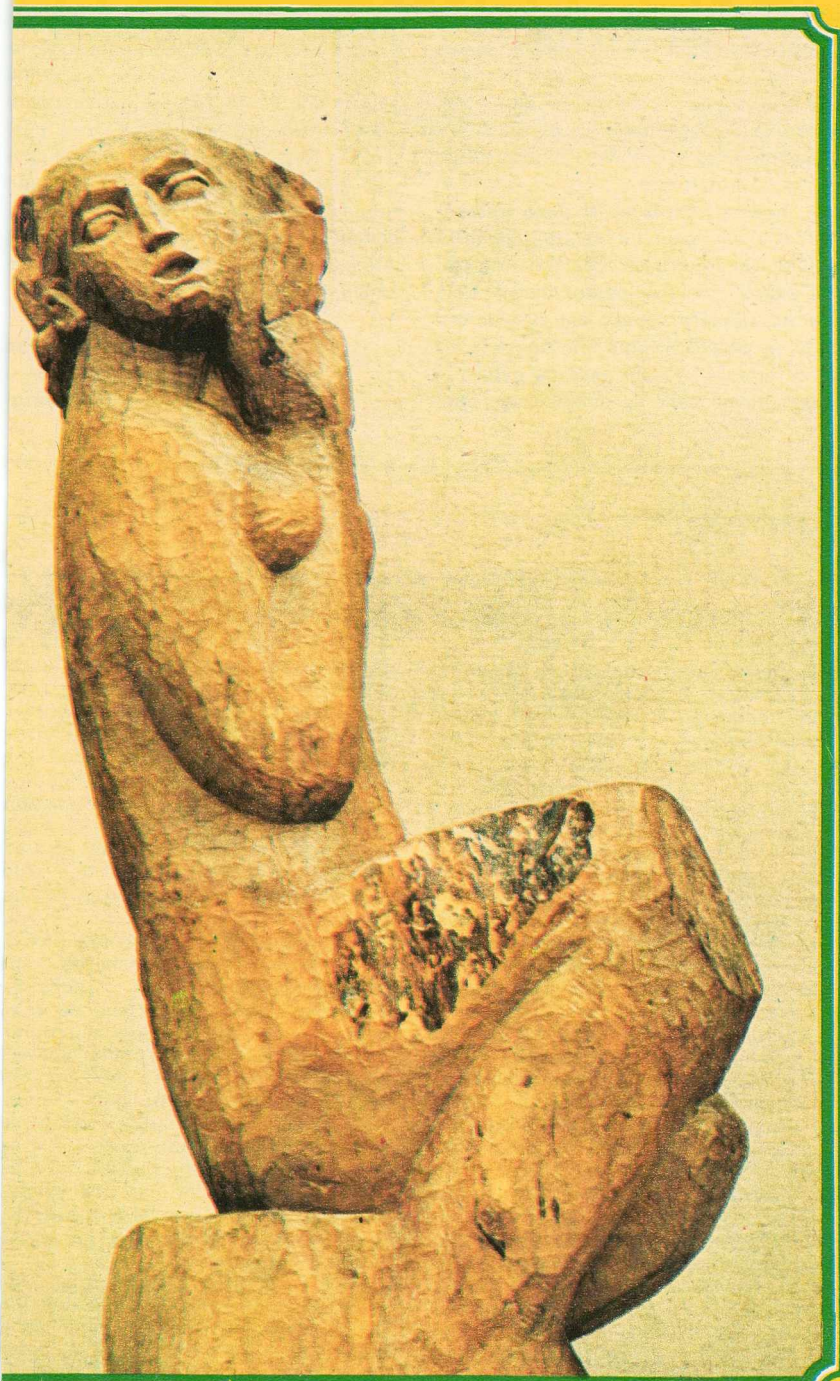
a Maramureșului. Oricît ar părea de ciudat, niciodată n-am plecat cu totul, oriunde ne-am aflat pe planetă, din acel loc unde am descoperit pentru prima oară lumina și sunetele, relieful și plantele. Tot așa și Vida Gheza, oriunde a fost, purtat de istorie și evenimente de-a lungul acestei Europe a rezistenței și războiului, el era totdeauna acolo, în Maramureșul său, cu pădurile Gucinului și apele Izei în suflet.

Ca să înțelegem opera lui Vida Gheza ar trebui, în al doilea rînd, să ne gîndim la lemn. Nicăieri, poate, lemnul n-a dominat viața oamenilor ca acolo, în nord. Din lemn era și mai este încă și astăzi leagănul copilului; din birne și dranițe casa omului; din lemn — porțile și uneori chiar zăvoarele; din lemn — războaiele de tesut și spata; din lemn — cetera și carul, și șaua calului, și copirșul, și crucea celor morți. La butini

pleacă moroșanul, adică la tăiatul pădurii, ca să cîștige un ban. Lemnul e aici viață, sens și existență și civilizație și acest sculptor care se numește Vida Gheza nu putea în nici un fel evada din acest univers.

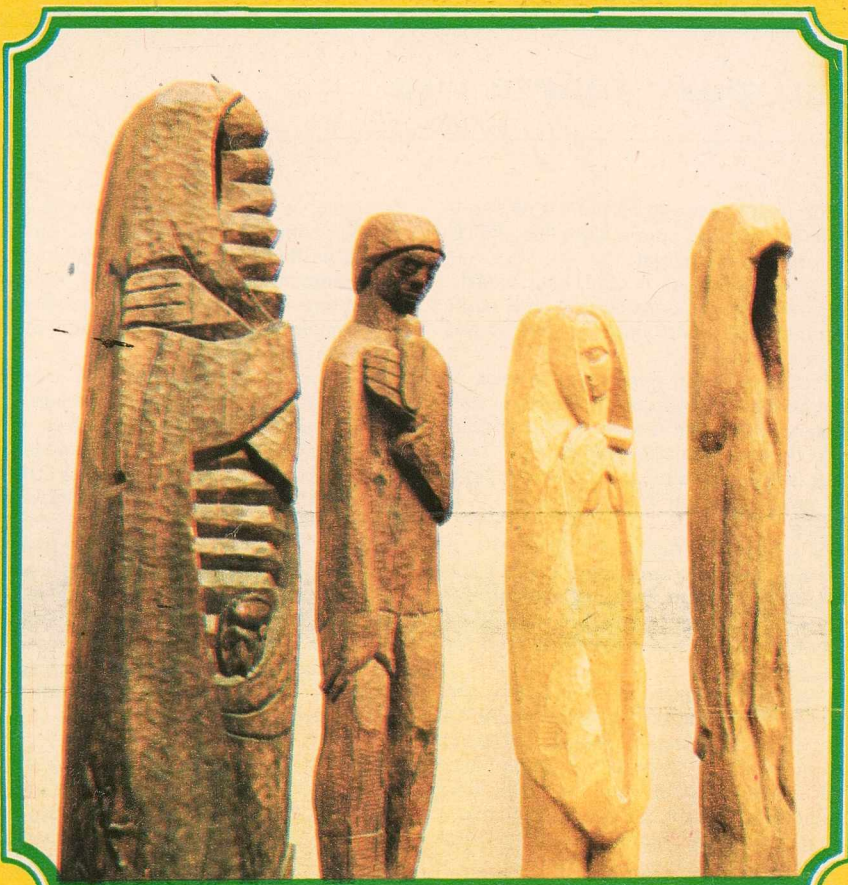
Se întîmplă citeodată ca inșiși copacii să semene cu oamenii. S-ar putea ca asemănarea să fie numai o părere și doar ochii sculptorului să ghicească sau să vadă liniile unui trup imaginar. Artistul mărturisește că adeseori a ținut seama de sugestiile arborilor. Rob al lemnului, mi se pare că el mai crede, în taină, că orice copac ascunde o formă umană. De aceea, personajele lui se nasc din noaptea lemnului însoțite de bătăile ritmice ale securii și daltei și ale inimii, ca într-un străvechi ritual sacru în care muzica însoțește creația. Secura alungă întunericul care învăluie chipurile, iar dalta, mai potolită, desăvîrșește formele, vibrînd suprafețele volumelor, creînd tensiuni și acel joc definitiv de lumini și umbre.

Întreaga operă a sculptorului, deliberat

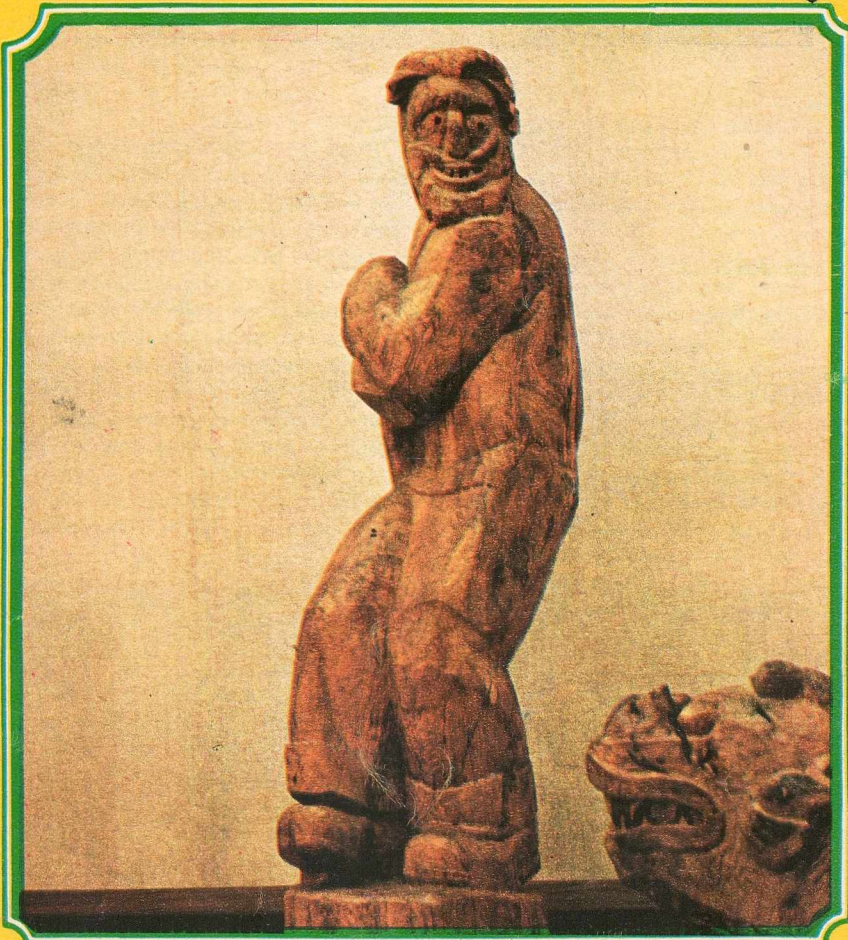
PĂDURII.

OMUL DINTRE FOCURI.

VARVARA, OMUL CU PASĂREA, PLOAIA, OMUL PĂDURII.

CARNAVAL.

sau nu, este o monografie a unui colț de țară, o istorie a unei civilizații care își are începutul în legende și credințe străbune. Din miturile arhaice el aduce în lumea noastră pe «Omul nopții», ciudată apariție însoțită de dublul său, pe «Omul dintre focuri» sau pe «Fata pădurii», care mai amintește de timpurile dendrolatriei, nud superb de nordică nimfă.

De la starea mitică la fantastic e numai un pas și sculptorul se lasă furat de mirajele acestui imperiu cu fantasma, care-i inspiră ciudatul țăran, călărind o solomizdră («Salomonarul»), ori «Vilva minelor», pasăre rapace, imaginată cu trup de om. Toate aceste personaje sînt guvernate de mișcări instinctuale, au o tensiune telurică, accen-

tuată de masivitatea volumelor. Cînd sculptorul se apropie de oameni, mișcările sînt mai senine, imprevizibilul se estompează și din lemn apar oșenii cei de toate zilele, stînd la sfatul bătrînilor, dormind cu clopou pe obraz, dansînd tropotita, horînd sau plecînd spre mină. Și din nou cînd imaginația se dezlănțuie, fascinată de simboluri, opera își schimbă înfățișarea. Mina creează forme zvelte, pe verticală. Copacii sînt transformați în cariatide, ca «Ploaia» întruchipată de o femeie, ori ca «Varvara», cea care parcă vine din lacrimi. Acum sculptorul visează, acum și durerile sînt dulci, acum e seninătate și împăcare.

Cornel BOZBICI

Îmi pare foarte rău

Îmi pare foarte rău că trebuie să sap la rădăcina «naturii care a sădit flori: FETELE», dar sînt obligat.

Foarte bine spus a sădit, căci astăzi... mai rar. Mai rar sensibilitate, mai multă rațiune. Mai multă rațiune, mai puțină poezie, romantism.

Încă o dată îmi pare rău, dar ceea ce am afirmat în legătură cu fetele nu este hazardat. Nu este gratuit, este o constatare de fapt. Vibrația unei plimbări cu o fată, sub claful lunii, pe o alee mărginită de copaci, este un fruct care mai rar se coace.

Și nu cred că huliganii sînt de vină. Și nu sînt lăudăros dacă afirm că vă cucerim mai ușor. Așa este, nu mai treziți în noi emoția primului sărut, aventura primei plimbări, nu ne mai hipnotizați cu priviri de siameze.

Vă cucerim din ce în ce mai ușor, prețindeți puține lucruri, acceptați multe. De unde atîta luciditate și realism? Cred că atunci cînd vă sărutăm, vă gîndiți dacă într-adevăr Parisul este cea mai mare capitală a Franței. Și uite așa-mi explic eu de ce și băieții nu fac eforturi să aleagă

cuvintele cele mai tandre, gîndurile frumoase considerîndu-le desuete. Eu nu zic că pe lingă fetele noastre italianizate sau franțuzite, prin port și faptă, nu mai există unele care la ora 20 sînt acasă, sau sînt vesele toată dimineața dacă după masă se întîlnesc cu El.

Și fetelor, ce remușcări să mă încerce cînd vă văd pe la cealuri și cluburi, în ultimul grad de hipizare, căutînd cu disperare o nouă relație? Cum să nu generalizez cînd voi, fetele, FLORILE NATURII, vă sărutați cu un băiat, iar cu privirea căutați pe un altul?

Am primit multe scrisori, în proporție de 97% de la fete și, tot în aceeași proporție, nici una nu mi s-a adresat în legătură cu ceea ce am scris eu în Flacăra. Și atunci...?! Dacă se dovedește necesar am să înmînez Flăcării acele «mult prea minunate» scrisori pentru publicare. Eu îmi dau adresa. Cît despre sfaturi...

Sergiu Filip
Aleea Pădurea Craiului
bl. H2, sc. 1, ap. 14.
București

din păcate se destramă după trei trimestre, pentru că în anul II se formează clasele paralele, cu profil uman și real. Urmează alte trei trimestre de acomodare care în loc să desfacă barierele dintre diferitele grupuri le pecetluiesc pentru următorii doi ani definitiv!

A încercat cineva să-și pună întrebarea: «Ce am făcut eu pentru colectivul meu?» Nu! Pentru că toți s-au întrebat: «Ce a făcut colectivul pentru mine?» Cele mai neașteptate situații pot dovedi oriunde că individualismul e în floare și «la zi» e formula: «Ce-mi pasă de ceilalți?» Desigur ne pasă de prietenii sau prie-

tenele noastre, dar de întregul colectiv. Adevărat: un colectiv omogen se formează după ani și ani de conviețuire împreună! Să fie acesta motivul pentru care în cei patru ani de liceu prea puțini sînt cei care luptă pentru omogenitate? O discuție pe această temă în cadrul rubricii puse la dispoziția noastră cu ambilitate de revista Flacăra, ar fi nu numai interesantă dar și folositoare. Am aruncat «mănușa». Cine o va ridica?

Ion Petrescu
elev, anul IV —
Liceul «Ion Măiorescu» Giurgiu

„de ce?”

Stimați tovarăși de la Flacăra, în câteva rînduri pe care am crezut de cuviință să vi le trimit vreau să vă vorbesc despre un aspect cufundat încă în multă umbră și care este aproape consecvent neglijat în școală: educația sexuală din planificatele «ore sanitare», dar care de regulă devin «ferestre». Nu vreau să discut despre cea oră în care, o singură dată în decursul unui întreg ciclu liceal, medicul vorbește despre «bolile venerice».

În cele ce urmează aș vorbi despre ceea ce se face și, cum cred că băruțiți, ceea ce nu se face pentru tînarul care intră în adolescență și ajunge deci la «vîrsta critică», denumire utilizată foarte savant de multă lume și cam atît. Dar ce se face pentru tînarul în cauză? Foarte puțin sau, nimic. La școală problema este eclipsată total de cea a situației școlare, iar acasă prea puțin luată în serios și... lăsată, să treacă. Astfel că într-un moment dificil, tînarul rămîne singur în fața schimbărilor ce se produc cu el. Nepregătît, e nevoit să lupte singur cu noianul de întrebări și probleme care îl asaltează. Să nu uităm că la această vîrstă omul începe să gîndească, să stabilească legături între el și tot ceea ce îl înconjoară — natură, societate. În aceste momente însă școala îi pretinde tînarului activitate intensă, nepreocupîndu-se să înțeleagă starea de spirit în care este tînarul (este tratat tot ca și în clasa a V-a, căci, chiar dacă ești în ciclul superior, tot elev ești). Și într-o astfel de situație pot să apară divergențe pe plan școlar, divergențe din care tînarul

la «vîrsta critică» iese mai totdeauna cașgorisit fără cruțare ca: leneș, indolent, sfidător al învățămîntului.

Sînt sigur că mult zburcîm inutil putea fi înlăturat prin explicarea întregii noi situații, dealtfel foarte normale, care trebuie să o depășească tînarul. Cine ar fi mai indicat pentru aceste lămuriri, decît cel care ar trebui să o facă medicul școlii. Medic care nu ar trebui să se mulțumească cu «Eu sînt totdeauna la cabinet, dacă aveți ceva de discutat...»

Tot în sensul celor prezentate pînă aș mai arăta o situație destul de conștientă. Mă gîndesc doar că, adesea, cărțile pe care ni le recomandă școala și ale căror titluri le găsim în program de bacalaureat nu foarte puține sînt pasjele de care, adolescent fiind, te minnezi că asemenea lucruri pot fi tipărite. Deci, pe de o parte tînarul vine în contact cu astfel de cărți (chiar în școală) în care orice urmă de pudoare dispăre, totul fii scris foarte cîțet, dar cînd este vorba educația sexuală, problema e tratată jenă, cu exces de pudoare, ori chiar surisuri imbecile.

Cred că ar fi cazul să se facă lumină și în acest domeniu al vieții unui tînar. Se pot insenina frunțile, mințile se pot elibera de gînduri fără rost, obsedan. Ar fi o mină întinsă adolescentului ascensiunea sa, într-un moment în care nu trebuie să fie lăsat singur.

M. George
elev — Cluj

la revedere în 19...!

A devenit stereotipă această formulă pe panourile cuprinzînd fotografiile absolvenților de liceu. Nimic mai frumos mai dulce și mai romantic decît anii de liceu!

Cîte nu s-au scris — și se vor mai scrie — despre amintirile din viața de liceu! Ei bine, eu contest farmecul anilor de liceu! O anchetă în acest sens ar dezvălui că nici un colectiv nu este unit și că spiritul colegial necesar este mai mult decît o «rara avis» pentru că... nici nu există!

Desigur, la sfîrșitul celor patru ani au loc despărțiri emoționante. Dar s-a întrebat cineva vreodată cît de reale și veridice sînt ele? A intuit cineva falsele candori

de ultim moment?

Poate că citind aceste rînduri, beneficiarii rubricii «ELEVII PRIN EI ÎNȘIȘI» vor fi revoltați, tentați să alcătuiască imediat o replică «usturătoare» la adresa subsemnatului. De acord! Mă întreb cine dintre ei va contesta existența de grupuri în colectivele din care fac parte, pentru că, deși «neoficiale», aceste grupulețe sînt diviziuni reale ale unui colectiv.

În orice clasă — scuzată-mi fie expresia, dar e necesară — aceste grupuri «se mîncîcă» pur și simplu între ele. Explicația fenomenului e simplă și cunoscută.

Veniți din școli diferite, cei admiși în liceu formează un colectiv în anul I, care

Fotografie de Francisc KONKZ

Sufrageria „PERLA“

este formată din bufet, vitrină, servanță, masă, oglindă cu ramă și 6 scaune și are dimensiunile:

- bufetul — 1770 × 800 × 560 mm
- vitrina — 1250 × 1700 × 460 mm
- servanța — 1200 × 800 × 560 mm
- masa — 1180 × 750 × 760 mm
- oglinda cu ramă — 1400 × 760 mm

PREȚUL = 11 656 lei

Magazinele de mobilă asigură cumpărătorilor transportul la domiciliu și montarea mobilei la prețuri avantajoase.

Se poate cumpăra și cu plata în 18 rate lunare, cu un avans minim de 20% din valoarea mărfii.

RECOM

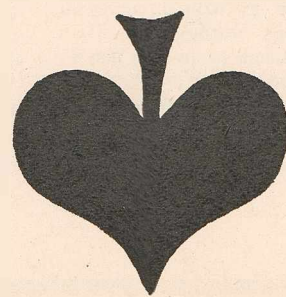

RECOM

Magazinele de mobilă asigură cumpărătorilor transportul la domiciliu și montarea mobilei la prețuri avantajoase. Se poate cumpăra și cu plata în 18 rate lunare, cu un avans minim de 20% din valoarea mărfii.

PREȚUL = 8 688 lei

- masa — 1495 × 890 × 780 mm
 - vitrina — 1190 × 1240 × 360 mm
 - bufetul — 2280 × 415 × 1372 mm
- extensibilă și 6 scaune și are dimensiunile:

Sufrageria „LIVING“

«sînt obișnuit cu gloria»

Strada Levănțica este una din străzile mai noi ale Bucureștiului. Aici s-a construit cam prin anii 1936 un mic cartier în care casele, aidoma, n-au mai mult de un etaj și o scară interioară. Un alt semn distinctiv, iedera întinsă pînă la streșină și cite un brad în fiecare curte, bradul fiind adus, bineînțeles, dintr-o excursie pe Valea Prahovei.

Poți ghici astfel vîrsta proprietarilor, după cit de înalți sau scunzi sînt brazii din poartă. Desigur, bradul de la numărul 21 este destul de bătrîn, ori mai bine nu știu, acum cînd scriu nu-mi mai pot aminti cu exactitate dacă era vreun brad acolo, stupi însă sigur că erau, în jurul lor bîzîiau albine ce păreau să nu mă fi recunoscut nici ca prieten, nici ca dușman. «Pe dumneavoastră nu vă înțepă albinele?» — am început eu cu o întrebare de interes pur personal. «Ba da, drăguțele, ba da, dar să știi că ele nu atacă, ele se apără.» «Și cînd știu ele că trebuie să se apere? Și dacă se apără atacînd?» Apicultorul Victor Panaitescu din strada Levănțica nr. 21 are 87 de ani. Îi împlinște la 29 decembrie, dar ce contează? S-a născut în satul Băjești, în Muscel. De mic copil era înclinat să-și vindece semenii, dar după ce a luat bacalaureatul, tatăl, învățător, i-a expus pe scurt situația familială: 6 copii, dintre care 3 fete nemăritate, avere ioc! Urmarea, sublocotenent la Calafat, acum 63 de ani, cu care ocazie (rămas «rob» al înclinării de vindecător) devine și membru la Société magnétique de France, Fondée en 1887, Dans le but d'étudier le Magnétisme et d'en vulgariser la pratique. «Da' drăguțele, am văzut că n-am această forță și am trecut la plante medicinale și apicole». Pînă la urmă Victor Panaitescu a rămas la apicole și după ce a făcut două războaie («în locuri fierbinți», a fost rănit, decorat, citat, ieșind la pensie colonel. Spirît iscoditor, este autor a 16 brevete de invențiuni și a 6 inovațiuni, militare și apicole, armata și apicultura coexistînd într-insul în mod pașnic și egal. Dintre cele militare enumerăm cîteva, nu numai de dragul enumerării: Sistemul de semnalizare optică «Panaitescu» (drăguțele, am făcut caricatura cuvintelor), Fixător pentru tragerea din pomi cu mitraliera (1915), Transformarea mitralierelor germane Maxim capturate (1917), Desagi și samare pentru transportul materialelor în munți (1925), Metodă și aparate noi pentru tragerea indirectă cu mitralierele (1926 — mare lovitură cu un numerar de 1 000 000 lei, Cum adică? Uite-așa, drăguțele, după invențiunea mea trăgeai cu mitralierele și peste deal, ca artileria, ploaie de gloanțe cădea pe capul infanteriei, nu altceva!), Metodă rapidă — originală — de alfabetizarea adulților (1930), Cartuș și manșon reductor pentru tragerea redusă în standurile școlare (1938 — ultima inovațiune militară, în acest an V.P. iese la pensie și își îndreaptă toată atenția asupra albinelor). Ca apicul-

tor, Victor Panaitescu își vede încununat eforturile făcute pentru sporirea producției agricole prin polenizare, în 1949, cu un premiu al Institutului de studii româno-sovietice. Inventează singur sau împreună cu alții: Colector de polen (1961), Ciur de polen (1961), Colectoare de polen (1962), Cursă de măci și trîntori (1963) și alte dispozitive pentru uzul apicultorilor. Membru într-o mulțime de comisii apicole, interne și internaționale, conferențiar (Mai ales cînd mă duceam la băi, pe litoral sau la Govora în ultima vreme), Victor Panaitescu se preocupă tot mai mult de valoarea terapeutică a produselor apicole și, pentru «a nu fi depășit», învătă la 60 de ani limba rusă, pe lângă franceza și puțina germană pe care le știe. Uite, drăguțele, americanii au plecat de aici: o larvă de albine primește hrană în primele trei zile lăptișor de matcă, pe urmă trece pe ordinar; o matcă, toată viața, este hrănită numai cu lăptișor de matcă. Le-ai văzut cum arată? Unde mai pui, drăguțele, că albina, săraca, trăiește 2-3 săptămîni și matca 4-5 ani. Ei? În lume s-a dat atenție la asta, s-au făcut cercetări serioase în laboratoare biochimice bine înzestrate, la ora asta 20 de țări au introdus apiterapia în spitale, noi nici acum nu avem o mare crescătorie de albine proprie și nici nu... Îl ascult pe Victor Panaitescu care este el însuși, la 87 de ani, imaginea efectelor binefăcătoare ale apiterapiei: vedere excelentă, vioiciune spirituală și fizică, umor și optimism debordant. Nu, nu a trăit cu interdicții, a băut moderat vin și cafea, dar nu a fumat și nu a ieșit nici pînă la vîrsta asta din cuvîntul tatălui care i-a spus să nu depășească niciodată limita mîncării și a băuturii. Mie, cînd ajung limita, mi se pune un capac în gît și de la masă mă scol așa, parcă vrînd să mai beau și să mîncîc ceva. Nopti am pierdut destule și pe front și în civil, cu cercetările. Nu, nu, eu, drăguțele, nu trebuie să cred că se erijează în om de știință, că ar vrea să ia locul doctorilor. Nici alții să nu înțeleagă asta. Doctor e fiul său, anestezist și reanimator de mîna întii la Fundeni. Noi, zice, noi, apicultorii, care credem în apiterapie sîntem rîndașii doctorilor, încercăm să-i ajutăm, doctoriile lor sînt așa mai eficace, nu vrem să ne substituim doctorilor și nici eu nu vreau reclama, drăguțele, sînt obișnuit cu gloria... (sînt însă doctori care nu sînt nicidecum adversarii apiterapiei, dimpotrivă, s-au convins de binefacerile ei (ca «pacienți» ai lui V.P.). Camera este mare și, bineînțeles, luminoasă. Răsfoiesc hîrtii și cărți urmărit de gîndul invidiei pe cei care au descoperit dulceața apiterapiei înaintea mea. Să fie aceasta adevărata glorie a «bătrînului» apicultor Victor Panaitescu? Marea invidie a celor treizeci de ani ai mei pentru cei aproape nouăzeci pe care pretinde, fără a fi crezut. că-i are? Să fie aceasta gloria?

Julian NEACȘU

febra aurului

Anul trecut, pe la sfîrșitul primăverii, mă aflam la Edmonton, capitala statului canadian Alberto. Orașul, investit cu toate atributele civilizației, păstrează cu orgoliu, precum nobilele familii, rădăcina arborelui său genealogic: o căsuță de acum un secol, străvechiul fort pe vatra căruia au înmugurit crengile vieții moderne. În plus, localnicii sărbătoresc în fiecare an, cu fast de operetă dar și cu respect pentru trecut, așa-numitul Klondyke, în amintirea celor dintii căutători de aur de acum mai bine de un secol, în fapt întemeietorii așezării. Cu această ocazie se bate și o monedă specială — un dolar din argint, au loc întreceri între cei mai iscusiți călăreți, se cîntă și se dansează în ritmul și în costumele de epocă. Festivitatea, departe de a avea un iz desuet, își propune și reușește să așeze o punte a amintirilor între ieri și azi, ținînd mereu aprinsă flacăra tradițiilor. Am văzut un asemenea spectacol evocator și mărturisesc sincer că am fost plăcut impresionat aflînd că sub veșmintul vechilor căutători de aur luau parte, cu entuziasm juvenil, inclusiv personalități din viața politică și socială a orașului. Și o făceau cu căldură și sinceritate, dornici să deschidă în fața tinerei generații adevărate pagini din istoria unui trecut nu prea îndepărtat.

Mi-am reamintit de momentul relatat, citind în diferite publicații despre modul cu totul diferit în care în unele state din America se readuce, sub conul de lumină al actualității, «goana după aur», atît de plastic înfățișată în scrierile lui Jack London și în filmele lui Charlie Chaplin.

A devenit o adevărată manie colectivă de a porni pe urmele vechilor căutători de metal prețios, de a răscoli prin locuri de mult lăsate în părăgînire, de a cerne nisipul apelor în speranța găsirii grăunțelor strălucitoare. Unii o fac dintr-un simplu «hobby», pentru că e la modă să apuci, la sfîrșit de săptămînă, pe cărări de munte în California sau în Dakota de Sud. Cei mai mulți însă sînt aventurieri, oameni de la periferia societății, afaceriști dornici de inavuțire peste noapte. Și ca în orice «business», s-au creat și adevărate societăți, cu specialiști, care urmăresc evoluția prețului aurului la marile burse internaționale. Sînt, de asemenea, în rîndul celor cuprinși de noua și teribilă febră a aurului și șomerii, care se agață cu ultimele speranțe de orice șansă de a-și cîștiga existența. Mici așezări situate în zona unde în urmă cu peste un secol s-au deschis mine de aur, abandonate apoi, așezări acoperite de colbul uitării renasc, în venele lor sclerozate începe să curgă din nou sîngele speranței.

Negustori deschid magazine cu utilaje necesare marii aventuri pentru că altele

sînt condițiile din zilele noastre, față de trecut. Locul măgarului încercat cu u-l-a luat jeep-ul, ba chiar și elicopterul, navele mai folosesc sita pentru cernerea nisipului, pentru că acum există nămolul pompa care absoarbe, metru cu metru tot nisipul din fluviu. Se înțelege că a rit și industria plăcerilor, *saloon-ul* de dată fiind înlocuit cu *night-clubul*.

Bob Christopher, proprietarul unui magazin din Downieville, localitate ce în trecut pentru singeroasele lupte de «căutătorii de aur», spune: «Afacerii încep să înflorească. Nu numai că zo plină acum de cei ce-și încearcă nor dar încep să vină și mulți turiști. Dumă ajung în oraș familii întregi care înce răscolească nisipul din fluviu. Nu g nimic, e clar, dar eu am tipărit o broș intitulată «Secretele căutării aurului numai în ultimele trei luni am vîndut 8 000 de exemplare. La doi dolari e plărul, am ajuns la o cifră frumoasă», spune că am descoperit astfel un adevărat filon».

Goana după aur a devenit o adevărată obsesie. Nu puține sînt și cazurile de crime, atacurile banditești, crimele. Cînt sește un loc cit de cit promițător pe a unei ape, de unde speră să scoată boboite de aur, doar acolo, pentru asigura că alții nu vor veni să-i «himeră. De regulă, se lucrează în gră de 2-3 persoane, iar noaptea se fac gardă, ca pe vremuri. O tînără povestă că unul dintre prietenii cu care a Mark Roberts, a fost găsit asasinat, foș tovarăși de aventură răpindu-i viața p cîteva grame de aur. Iată, dealtfel, descrie ziaristul italian Duilio Pallatte revista «L'Europeo» febra aurului, r discuția avută cu doi căutători: «Ce oameni, un mecanic și un tăietor de l din Sacramento, și-au părăsit meseriile împreună cu soțiile, au pornit în r aventură. Sîntem ca drogați, spune un ei. Lucrăm fără întrerupere, cu ochii în pămînt, așteptînd să apară grău strălucitor. Chiar cînd te părăsesc de fizice, mintea îți rămîne obsesonată de Nimic nu contează mai mult și pentr poți chiar să ucizi».

Autorul reportajelor comentează: e o frază retorică, această idee am șit-o clar pe fețele tuturor pe care întîlnit. Noaptea, cînd alături de mine liniște, cînd ardea focul și suna o ch am avut tot timpul teamă. Deoarece teamă că între mine și acei oameni o barieră de netrecut: dorința nebun de îmbogățire».

Ion MĂRGINEA

Singur. Singur cu pietrele și cu iluziile. Din zori și pînă tirziu în noapte, în căutarea pepetei deznădejde amară...

jocuri de iarnă

Printre locurile depărtate de casă pe unde mă duceam, nu erau — curios! — fițele sau pirtii mari ca să mă și dau cu âniuța, dar era un alt mobil care ne strângea, vreo 5-6 copii, în casa unei tinere văluve, o croitoreasă drăguță și simpatică, nama unui singur băiețel cam tot de vârsta mea, unde ne pregăteam recuzita și repetițiile pentru colindul cu steaua, ce se apropia.

Dar mai mult decât de dragul spectacolului textual, destul de monoton de altfel, la orice mister sacru degradat, ne duceam acolo pentru ca să ne pregătim recuzita: hîvarele înalte, cilindrice, de carton, îmbrăcate-n culori felurite, din cite se găseau a librărie, în hîrtie lucioasă, velină, cu nitra regală întocmită din două fîșii de carton colorat și el, cu crucea-n vîrf sau, cînd nu se putea, pe partea dinspre frunte a chivărei, astfel croite ca să ne încapă peste căciulițe; și mai ales săbiile și steaua. Dacă săbiile erau arme destul de simplu întocmite, din cite-o șipcă bine cioplită, ca un tesac, cu două tășuri, cu mînerul în cruce, steaua, în schimb, era o mică operă de artă manufacturieră și plastică. Încropită dintr-o sită nemaifolosită, și din care noi păstram doar marginile, unde fixam razele stelei, niște conuri tot din hîrtie cerată și viu colorată, cinci sau șase la număr, cu marginile exterioare ale sitei îmbrăcate tot în aceeași hîrtie, dar crestată-n franjuri, iar cu discul din față întins ca pielea unei tobe, tot din hîrtie multicoloră și lucioasă, peste care lipeam o poză sau mai multe, cumpărate de la librărie, cum se găseau pe atunci, înfățișînd nașterea Domnului în iesle, — pentru ca pe partea cealaltă, unde sita avea discul gol, să lipim o luminare destul de groasă și de lungă ca să ne-ajungă pentru tot colindul unei seri întregi; în fine, cu un băț înfip vertical în mijlocul foștilor pereți ai sitei, băț colorat și el în aceeași miraculoasă hîrtie colorată și lucioasă, — steaua noastră era adevărata operă de artă populară și modern-infantilă în același timp, arta naivă care s-a prelungit prin secolii de tradiție, așa cum se vede și azi la copiii din Polonia ca să nu mai vorbim de cei din Occident care primesc aproape totul de-a gata.

Apoi, veneau peplumurile scurte pînă la genunchi, întocmite din fuste, de preferință albe, pe care fiecare și le-aducea de-acasă, de la mamă sau soră, obținute cu stăruință și rugăminti, dar mai ales cu argumentul suprem: «altfel nu mă iau și pe mine cu steaua...», ceea ce însemna nu numai o durere pentru copiii ce eram, dar și o rușine pentru familia al cărei fiu nu s-a dovedit vrednic să fie măcar crăișor dacă nu mag sau însuși Irod.

Textul pe care, cum spusei, nu-l mai țin minte ad litteram, dar știu că era dedus dintr-un mister degradat, începea prin invocarea Crainicului, de obicei ales cu o voce mai groasă, deși cu toții ne îngroșam vocile cît puteam ca să părem crai adevărați, sub mustățile sau bărbuțele noastre de blană ori vată colorată cu cerneală. Crainicul intra tiptil, cu jumătate trupa-n casă dacă, după demersurile laice de rigoare: «Primiți steaua?...», ni se răspundea afirmativ —, și

începea să ureze: «Hei, bună seara, bună seara, cinstiți mari boieri!... Iată v-am adus această ceată, de regi și de împărați, de la Ierusalim plecați, ca să vă aducă mare știre și mare bună veste!...» Apoi, întorcîndu-se către fiecare dintre cei cu chivără și sabie, și învelîți în fustele de împrumut, dar nu atît de scurte ca să nu poți măcar pe jumătate ascunde pînă la momentul potrivit sabia de lemn sub ele: «Da'tu ce crai mare ești, și nouă nu ne vestești?...» La care întrebarea răspundea cu cea mai răcnită voce de care putea dispune: «Eu sînt Gaspar-împărat, sabia-n mîna dreaptă-am luat, pe cal alb am încălecat, și după stea am plecat, după Isus-împărat...» După acele fiecare din crai își declina astfel calitatea și rolul, (mi se pare că se adăugau și versuri ca acestea: «Smirnă cu mine-am adus, pentru Domnul mic Isus...» (sau «tămîie», sau «aur», după numele magului), apărea Irod care, de asemenea, la întrebarea Crainicului, debita cel mai fioros din texte. Pentru rolul de Irod era ales întotdeauna cel mai voinic și mai bărbătos dintre noi, bun să facă spaimă, cît de cît. Mi se pare că pe vremea aceea, rolul ăsta îi revenea lui Mitu Călinescu, feciorul cel mare al receptorului plășii, băiat înalt și spătos, nu un deșirat fără vlagă, care mi se pare că se și dădea la fumăt țigări ca să-și îngroșe vocea. (Mai tîrziu, el a fost fruntașul echipei de fotbal a Vălenilor). Textul debitat de el suna așa:

«Eu sînt Irod împărat.
Sabia-n mîna dreaptă-am luat.
Pe cal negru am încălecat.
În Betleem am intrat.
Paisprezece mii de copii am tăiat.
De doi ani și mai în jos
Ca să-l tai și pe Christos
Pe Christos nu l-am tăiat.
Dumnezeu l-a apărât!...»

Urma apoi o altercație între cei trei crai și craiul Irod, al cărei text nu-l mai țin minte. Țin minte numai că, la sfîrșitul ei, toți scoteam cu un gest hotărît spadele pe care ni le-ncredinșăm în aer, și scena devenea într-adevăr dramatică și atît de mișcătoare că eu, deși mă număram printre magi și știam, după numeroase repetiții, că nimic grav nu se va-ntîmpla, mă-nfioram cutremurat pînă cînd cu toții ne lăsam spadele cu vîrfu-n pămînt, recte în mijlocul dușmanului, sprijinindu-ne în ele și astfel compuse, într-o piramidă întoarsă, ca să se-ntîlnească toate vîrfurile lor în același loc. Atunci Crainicul care stătuse mai în umbră, reapărea de afară însoțit de purtătorul stelei și urma cunoscutul cîntec liturgic, intonat de toți actorii, uneori și de gazde: «Steaua sus răsare, ca o taină mare!...»

Dar pentru ca eu să-mi știu rolul, pentru ca să nu mă-ncurc în fusta-peplum, tocmai cînd trebuia să scot mai abitir spada de lemn, deseori metalizată printr-un strat de bronz cumpărat de la prăvălie, pentru ca să nu pierd nici o zi contactul și bucuriile ce ni le dădea progresul curmeiului sitei în devenirea ei de stea lucitoare ce pe cer apare, pentru a-mi construi și potrivi din

vreme chivăra, socoteam că trebuie să fiu nelipsit în fiecare după-masă în casa lui madam croitoreasa, fără de bărbat și cu un fecior unic, ca și biata mea mamă.

Această croitoreasă locuia, cum am spus, la mai bine de un kilometru de noi, mai aproape de gară, într-o veche căsuță în stil subcarpatic, aflată-n poiana poștei, cam pe unde se înalță astăzi, nu steaua care strălucește din hîrtie colorată și lumii vestește prin gura însăși a copiilor că Irod a fost înfrînt, ci blocurile noi cu care tîrgul copilăriei mele s-a îmbogățit între altele — destul de recent din fericire, fiindcă altfel Neculai Iorga n-ar mai fi dormit, sărmanul, somnul dreptilor martiri ai neamului său, el care s-a luptat și a reușit să interzică primăriei vălenene să distrugă fîntînile cu acoperiș țuguiat ce dădeau nu numai apă dar și atîta viață și stil orașelului acestuia, de vechi moșneni și mai proaspeți țuicari și tăbăcari.

Dar oricît de crai Gaspar, ori crai Melhior m-aș fi numit eu, nu puteam să nu-mi iau cu mine, pe lîngă tributul în hîrtie colorată, gumă arabică și poze, prietena recentă și de nedespărțit, sania pe tălpici de fag și de fier.

Așa se făcu într-o seară cînd m-am dus cu Călineștii, căci erau doi frați cam de aceeași vîrstă ce locuiau mai la sud ceva de gura Vălenilor, cam pe vis-à-vis de cimitir, așa cum îi șade bine unui receptor ca să aibă argumente convingătoare pentru contribuabilii săi, ca să-și achite dările la timp, — într-o seară deci, cînd m-am dus cu ei — și bineînțeles cu săniuța — pînă prin dreptul gării, să mă văz acostat, pe cînd mă întorceam singur spre casă, de-un domn înalt și spătos care-mi propuse să fiu bun și să-i duc eu cu sania mea pachetul sau lădița ce-o aveau-n mîna. «Am să-ți plătesc pentru asta... mi-a spus el și eu l-am luat în serios. Lădița călătorului, tocmai atunci, se vede treaba, sosit cu trenul dinspre Ploiești, atîrna destul de greu căci, cu toate forțele mele și cu toate șinele ei de fier, săniuța mergea destul de greu iar ața de care-o trăgeam îmi tăia palmile pentru care neglijașem să-mi iau la plecarea de-acasă, mănușile.

Dar, în schimb, cite visuri nu mi-a pricinuit acest drum anevoios! Anevoios și pentru că mergeam spre miazănoapte, adică «în susul» tîrgului și al șoselei principale. Cite cumpărături nu m-am gîndit că voi face îndată ce voi pune mîna pe banii pentru căraușia mea de copil vălenene? Ba la niște poze frumoase de la librărie pentru lipit pe stea și pe chivără, ba la niște prăjituri de la Nea Costică «Capșa», cofetarul unic și iramplasabil al Vălenilor, ba chiar la o lanternă electrică din care văzusem de curînd la cite unii din prietenii mei, dar care costa cam mult ca să-mi pot îngădui să mi-o vizez măcar, ba la mai știu eu ce delicii puerile.

Se înnoptase și trecusem de mult de casa Mamei Leana, dar taciturnul, înaltul și spătosul meu mușteriu nu dădea semn că am mai avea puțin de mers. Pînă la urmă, pe-aproape de prăvălia și casele lui Butu, mi-a dat de veste că sosise și mi-a pus în palma rebegită de frig și de strînsimea sforii, un leu. E drept că era un leu de hîrtie nou, foșnitor ca foaia uscată de ceapă, dar vai!, cît de crud și de repede s-au prăbușit toate visele mele! Se vede treaba însă că n-aveam stofă de cooli, fiindcă în fața mării surprize care-ar fi putut fi o lecție din care să-nvăț cît de greu se cîștigă banii, nici n-am găsit cel mai elementar gest de protest. M-am jurat însă mie însumi ca, de acum înainte, să nu mai caut să fac «afaceri» cu săniuța mea căreia pentru cu totul alte scopuri îi pusese eu prima pereche (și ultima) de potcoave noi. M-am întors zorit acasă, iar umilința pe care-o-ncredam era atît de cumplită, că nici n-am mai vrut să-i împărtășesc și mamei păcăleala căreia-i fusese victimă. I-am vorbit desigur despre evoluția repetițiilor noastre cu steaua, despre chivără și sabie și, probabil, i-am adus la cunoștință că am nevoie de-o fustă de-a ei albă, sau măcar de-o jumătate, adică de poalele uneia din cămășile ei, pentru ca să devin un adevărat mag-împărat.

„îmi place pluto, că-i un cățel haios“!

Mă aflu în incinta grădiniței Direcției de telecomunicații a municipiului București, înconjurat de două grupe de copii care și-au ocupat locurile în fața televizorului. Lucia Popescu, directoarea grădiniței, punîndu-i în temă, anunță sumarul emisiunii «Lumea copiilor» (programul 1, ora 16,30-17): Meșter Faur, mîini de aur (I), Numărați cu noi: «10 mițe» de Tudor Argezi și Aventurile neînfricatului Mighty Mightor (III). Cronicarul TV al revistei Flacăra, curios și mai ales interesat în prospectarea opiniilor, despre o emisiune sau alta a publicului care, prin reacția sa spontană poate sugera valoare! Iată-mă, deci, instalat într-un scăunel de o șchioapă, cu genunchii la gură, așteptînd imaginea micului ecran să se reflecte în ochii inteligenți și frumoși ca diminețile de la Voroneț ai micilor mei «interlocutori»: «Mie îmi place Donald, că a pus smoală pe cărare și veverița și-a lipit piciorul și nasul»; «Donald l-a băgat pe regele albinelor într-un borcan și a închis căpăcelul»; «Mie îmi place Mannix pentru copii»...

Discuția este întreruptă de generic care arată ora 16,30. Directoarea le spune: «Tăceți acumă că se întîmplă ceva!»

Și... povestea întortocheată a «meșterului Faur» în care se vorbește mult, se acționează puțin și se cîntă pe sponci începe. Mîinile de aur ale meșterului îi învață pe copii cum să facă un cățel din ce dă Dumnezeu, cu un singur cusur... acela de a nu semăna cu un cățel!

«10 mițe» este interpretată de Daniela, după ultimele indicații ale claselor de actorie I.A.T.C., secondată de Așchiuță. Și în sfîrșit Mighty Mightor, care prin desen, muzică, mișcare și ritm a înviorat pe micii mei telespectatori. Trebuie să le descriu reacția și bineînțeles le voi da cuvîntul în atenția lui Florinel Nicolae, redactorul emisiunii. Meșterul Faur-mîini de aur și Povestitorul, un voinic care face pe modestul, aveau sarcina să-i învețe pe «dragii copii» cum să-și facă singuri jucării, ca apoi să le trimită televiziunii, pînă pe data de 3 noiembrie. Da, dar copiii nu-i urmăreau decît cînd își cîntau replicile, și atunci cînd lucrurile se însuflețeau, cum a fost scena cu gemurile... sau atunci cînd se ciocneau cap în cap și cînd cuvintele trăiau în mișcare, în mimă, în fantastic și umor.

Frumoasele cuvinte potrivite ale lui Argezi n-au fost ascultate decât atunci cînd Așchiuță spunea rar și clar și cîntă textul. Pe Daniela o simpatizează de mult dar, de data aceasta, n-au ascultat-o. O rumoare, o foială, un dor de hîrjoană îi cuprindea pe cei 30 de telespectatori ai mei, ori de cite ori textul căpăta prețiozitățile unei anumite «arte actoricești». Păcat.

Momentul trei, serialul Mighty Mightor, deși se vorbea o altă limbă, deși copiii nu li s-a tradus textul, erau cu toții o singură răsufflare, în momentul cînd voinicul apărea și era într-adevăr voinic de se-apuca de toartele cerului și atunci cînd jivinele preistorice semănau într-adevăr cu niște jivine de ție se făcea părul măciucă, iar zmeul era un zmeu adevărat, nestilizat și necontorsionat în așa fel încît să-l poți bănuși că n-ar fi zmeu.

Iată și ce lucruri mi-au spus copii Victor Tănăsescu, Gabriela Lebe, Enache Dorina, Gabriel Boeru, Cătălina Dumitru, Florin Nițu, Andreea Ruși pe marginea spectacolului vizionar:

«Are mîini de aur pentru că a făcut ceva din două creioane și din doi ciorapi și i-a pus ochi în coadă.» «Eu vreau povestea cu cei trei purceluși, unde lupul le-a sucit capul la iezii și i-a pus pe fereastră.» «Eu vreau Capra cu trei iezii și desene pentru copii.» «Și eu Scufița roșie, și eu «Motanul încălțat», și eu «Ursul păcălit de vulpe, că și-a rupt coada.» «Mi-a plăcut povestea lui Mighty că era frumos colorată» (n-a fost colorată!) «Eu o văd colorată!» «Pun-guța cu doi bani și Mannix.» «Și mie îmi place Daktari că e cu animale adevărate și cu păduri.» «Mie Pluto! că e un cățel haios!» Ce e puțin?

Știind că nu va putea governa fără sprijinul boierimii, Dimitrie Cantemir a încercat să o realizeze în jurul său, vorbindu-i despre «faloasele unirii boierești... pofind pe cei mai bătrâni ca pre niște părinți, pe cei de vîrsta sa ca pre niște frați, iar pe cei mai tineri ca pre niște fii», la colaborare cu domnia.

Cînd și-a dat seama că o colaborare cu boierimea atotputernică nu era posibilă în condițiile dorite de el ca domn cu veleități autoritare, Cantemir a luat o serie de măsuri energice împotriva marilor boieri, umilind pe marele logofăt Ioan Buhuş, destituind pe hatmanul Antiochie Jora etc.

Dar principala lovitură pe care a încercat domnul Moldovei să o dea marii boierimi a fost transformarea țării într-un stat de monarhie autoritară și ereditară, în care «toată puterea să fie la domn» — condiții cuprinse în tratatul încheiat cu Petru cel Mare, despre care vom vorbi îndată.

Așadar, idealul politic al lui Dimitrie Cantemir era o monarhie absolută, eliberată de sub dominația otomană, pe care o condamnase în *Istoria ieroglifică*.

Intrucît domnul cunoștea bine situația din Imperiul otoman (unde trăise peste 20 de ani) și credea că acesta, slăbit fiind, va putea fi ușor învins de ruși, urmărind eliberarea Moldovei de sub dominația otomană, a încheiat un tratat cu țarul Petru cel Mare în aprilie 1711.

Acest tratat a fost precedat de o serie de legături stabilite între ambasadorul Rusiei la Poartă și Dimitrie Cantemir încă înainte de numirea sa ca domn. De aceea, Nicolae Mavrocordat, domnul Moldovei, va acuza pe Cantemir că «plănuise dinainte trădarea» Porții, deoarece nutrea «gînduri deșarte», adică gînduri de eliberare care pentru Mavrocordat erau, în acea vreme, greu de realizat.

«OPERA DE DEZROBIRE»

După cum spune Nicolae Iorga, Cantemir nu a dorit domnia «pentru vanitatea puterii, pentru plăcerea vulgară de a vedea oamenii care își închină mîndria spre a-și satisface interesele și care-și părăsesc crezul spre a fi văzuți cît mai multă vreme sus, în vârful societății, ci pentru că de pe tronul Moldovei el putea să lucreze la opera sa de dezrobire ce sta în fundul celor mai dragi speranțe ale sale».

Tratatul cu Petru cel Mare prevedea, printre altele, trecerea armatei moldovene de partea oștirii rusești și neamestecul țarului în afacerile interne ale Moldovei, unde vor domni cu puteri absolute membrii familiei Cantemir, ce forma noua dinastie a țării. În cazul în care turcii ar ieși victorioși, se prevedea că domnul va primi azil în Rusia, unde va fi despăgubit. Tratatul prevedea deci independența Moldovei în hotarele ei străvechi.

Titlul domnului, recunoscut de țar, urma să fie, după cum spune Neculce: «săninatul (adică serenissimul — N.S.) domn al țării Moldovei, samodirjețu (singur stăpînitor) și colegat (prieten) Țării Moschicești, iar nu rob supus».

Tratatul a fost urmat de o proclamație pe care Cantemir a adresat-o poporului, cu scopul de a motiva ridicarea sa împotriva Porții și de a-l chema la luptă pentru recîstigarea independenței pierdute. Învinuirea pe care domnul o aducea Imperiului otoman era călăcarea de către turci a așa-numitului tratat prin care Bogdan al III-lea ar fi închinat țara turcilor. Se aveau în vedere asemenea încălcări ca mărirea tributului inițial, stabilit la 4 000 de galbeni, dărîmarea cetăților moldovene, cucerirea unei părți a țării, precum și prădăciunile săvîrșite de tătari.

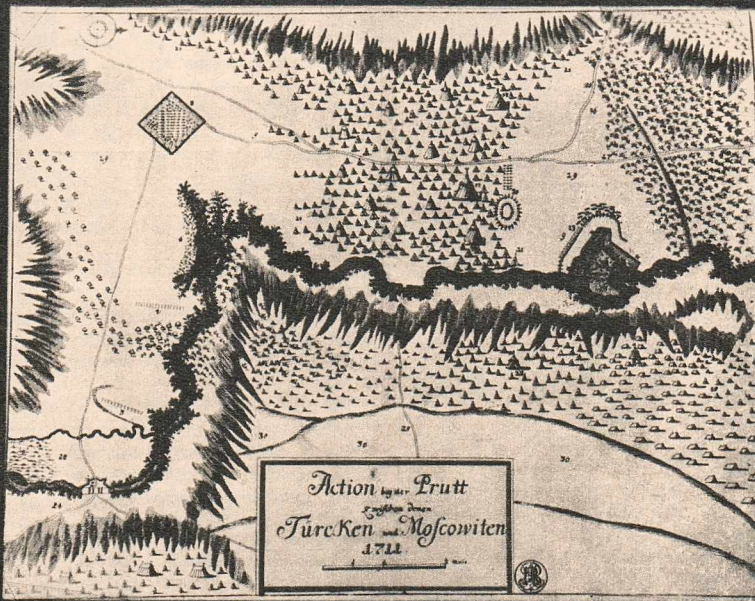
Moldovenii erau chemați să vină la oaste pînă la 15 iunie: cei care nu se prezentau urmau a fi afurisiți de biserică, iar domnul amenința că li se vor confisca pămînturile.

Tratatul și proclamația către moldoveni sînt două documente de o valoare excepțională, care stau la baza concepției politice pe care Cantemir o va dezvolta mai tîrziu în *Descrierea Moldovei*.

Cînd a comunicat boierilor intenția sa de a trece de partea rușilor, aceștia au răspuns: «Bine ai făcut, măriia-ta, că noi ne temeam că te-ai duce la turci, și așe aveam de gînd că, de te-om vedea că mergi la turci, te-om părăsi și ne-om duce de ne-om închina la moscali». Mai circumspect, bătrînul lordache Ruset a făcut opinie separată, spunînd:

Viața lui Dimitrie Cantemir

„Vechile drepturi și vechea libertate“

Planul bătăliei de la Stănilești (8-12 iulie 1711). După cum spunea un reprezentant al Saxoniei, Petru cel Mare a regretat mai tîrziu că nu a urmat sfatul lui Dimitrie Cantemir în timpul acestei bătălii.

«Te-i can grăbit, măriia-ta, cu chematul moscalilor. Să fi mai îngăduit măriia-ta, pînă li s-ar fi vădzut puterea, cum l-e merge».

Din nefericire, visurile de eliberare s-au spulberat repede.

Cantemir și-a îndeplinit în mod leal obligațiile asumate prin tratatul încheiat cu Petru cel Mare; el a strîns circa 6 000 de oșteni cu banii dați de țar, a condus trupele ruse spre cîmpul de bătăie, dar nu a putut asigura aprovizionarea acestora, deoarece Moldova fusese bintuită de lăcuste. Mai tîrziu, în *Istoria Imperiului otoman*, va recunoaște el însuși că lipsa de aprovizionare a armatei a constituit unul din motivele înfrîngerii.

TREI LA UNU, ÎN AFARĂ DE TRUPELE TĂTARE

Oștile ruse și moldovene au fost înconjurate de turci și tătari la Stănilești, pe Prut, unde a avut loc bătălia decisivă (8-13 iulie 1711). Turcii dețineau o suprațenie numerică covârșitoare: trei la unu, în afară de trupele tătare. Totuși, armata ruso-moldoveană a reușit să respingă atacul turcesc din 9 iulie, dar dîndu-și seama de superioritatea adversarului, Petru cel Mare a cerut pace — deși Cantemir îl îndemna să continue lupta, pe care o putea cîștiga, deoarece turcii erau demoralizați. Prin pacea de la Vadul Hușilor (12 iulie 1711), țarul căpăta dreptul de a se întoarce în țară cu toate trupele și artileria, făcînd însă o serie de concesii turcilor.

Visurile de eliberare ale lui Cantemir erau astfel spulberate și domnul Moldovei, de teama de a nu fi ucis de turci, a trebuit să-și părăsească țara pe care o iubea atît de mult. Regretele nu mai puteau folosi la nimic.

Cantemir s-a strecurat cu greu printre rîndurile armatei turcești, care-l căuta de zor, ducîndu-se în grabă la Iași, pentru a-și lua familia și boierii devotați. Împreună cu aceștia, la 16 iulie 1711, într-o zi de luni, Cantemir părăsea Iașii pentru totdeauna, îndreptîndu-se spre Rusia, unde va rămîne pînă la moarte.

În urma sa, turcii și tătarii au supus Moldova unui jaf îngrozitor, ca represalii pentru

încercarea de a se elibera de sub dominația otomană.

«O CARTE DE LUPTĂ»

Partea cea mai însemnată a operei lui Cantemir, care i-a creat faima de mare învîțat, a fost realizată în timpul șederii sale în Rusia. După cum au observat specialiștii, aici iubirea de patrie l-a determinat pe fostul domn să se preocupe de poporul român cu scopul de a-l face cunoscut în Europa și de a-i pregăti soarta mai bună pe care o merita. Opera sa din această perioadă nu mai are un caracter teoretic, ca lucrările sale de început, și este consacrată aproape exclusiv țării și poporului său. Chiar atunci cînd informa pe țar și puterile europene despre problemele Imperiului otoman, pe care le cunoștea bine, el urmărea un scop politic românesc, și anume să determine un curent de opinie favorabil reluării războiului cu Imperiul otoman — război care ar fi trebuit să ducă, după părerea sa, la eliberarea celor două țări române aflate sub dominația turcească.

Cea mai importantă operă de orientalist a lui Dimitrie Cantemir este *Historia incrementorum atque decrementorum Aulæ Ottomanicæ*, adică *Creșterea și descreșterea curții otomane*, sau, mai scurt, *Istoria Imperiului otoman*. Opera a fost începută foarte probabil încă de pe cînd autorul ei se afla în Turcia, fiind redactată în Rusia în anii 1714-1716, după ce fostul domn al Moldovei devenise membru al Academiei din Berlin — fiind astfel primul român membru al unei academii străine.

După cum s-a observat, nu poate fi o întâmplare că Dimitrie Cantemir a scris *Istoria Imperiului otoman* chiar la începutul războiului austro-turc din anii 1716-1718, în care fostul domn al Moldovei a încercat să atragă împotriva turcilor și pe ruși, sperînd că, în urma victoriei acestora, își va putea revenea țara și recăpăta tronul.

Cartea avea menirea să informeze lumea asupra regimului de asuprire din Imperiul otoman, ca și asupra slăbiciunilor acestui imperiu. Dacă ar fi fost tipărită atunci, editarea ei ar fi îmbrăcat — după cum observa P.P. Panaitescu — o semnificație politică:

ea devenea «o carte de luptă datorită unui exilat politic, adversar al Imperiului otoman».

A VENIT VREMEA ELIBERĂRII...

Dovedind că acest imperiu este în decădere, Dimitrie Cantemir spera să conving puterile europene că a venit vremea eliberării popoarelor subjugate de turci.

Această dorință de eliberare este trecut de Cantemir într-un discurs imaginar al lui Ștefan cel Mare, care ar fi spus: «Dumnezeu părinților noștri... va apela odată mila sa asupra voastră, mișcat de lacrimile robilor săi, și va trimite pe cineva care vă va mîntui pe voi sau pe urmașii voștri de jugul barbarilor și vă va reda vechile drepturi și veche libertate».

Din nefericire, această dorință nu avea să se împlinească, deoarece puterile străine în care își puneau românii nădejdea de eliberare nu făceau altceva decît să înlocuiască dominația otomană cu propria lor stăpînire asupra unor teritorii «eliberate».

Cantemir cunoscuse bine Imperiul otoman în timpul lungii sale șederi la Poartă cînd studiasse cu atenția mereu trează a omului de știință obiceiurile și moravurile poporului, organizarea curții, dregătoria și armatei, cînd cunoscuse personal pe nu meroși dregători de vază ai imperiului precum și documentele și cronicile turcești. Fără îndoială că încă din această vreme învățatul domn și-a strîns materialul necesar pentru alcătuirea unei istorii a Imperiului otoman.

Tot cu acest prilej, a ridicat el și un plan detaliat al Constantinopolului, publicat în anexa *Istoriei*.

Dacă prima parte a acestei istorii este o compilație după cronică lui Sadi din Larissa completată cu alte izvoare turcești, parte în care prezintă epoca sa este o lucrare personală, bazată în bună măsură pe observații și amintiri proprii.

Dintre toate scrierile fostului domn al Moldovei, această operă a cunoscut cea mai largă răspîndire, fiind tradusă și tipărită în limbi de circulație europeană: engleză (1734-1735), franceză (1743) și germană (1745). Vreme de aproape un secol ea a constituit izvorul de căpetenie pentru toți apusenii care doreau să cunoască istoria Imperiului otoman.

«A SPUNE ADEVĂRUL ȘI A-L FACE ÎNTELES»

În afară de valoarea ei informativă, *Istoria Imperiului otoman* are o importanță deosebită și prin concepția autorului ei, care precede cu circa trei decenii pe Montesquieu — considerat a fi «intemeietorul filozofiei istoriei aplicată la dezvoltarea unei mari împărății», filozofie expusă în lucrarea sa *Considérations sur les causes de la grandeur des Romains et de leur décadence* (1734). Chiar dacă nu l-a influențat pe Montesquieu (despre care se spune că nu a avut cum să cunoască lucrarea lui Cantemir, ce nu apăruse încă în traducere franceză), concepția istorică a fostului domn al Moldovei despre «creșterea și descreșterea» unui mare imperiu nu poate fi trecută cu vederea: el a constatat aceste două faze în istoria Imperiului otoman, așa cum Montesquieu le-a stabilit în istoria Imperiului roman, scriitorul francez cercetînd și cauzele de care Cantemir nu se ocupă în lucrarea sa.

Istoria Imperiului otoman a fost foarte bine primită de învățatii vremii, care considerau că autorul ei este «un savant judicios, imparțial (care), nu poate fi niciodată bănuț de ură. Faptele povestite sînt scoase din izvoarele cele mai sigure și mai autentice. El așază faptele cu metodă, expune cu exactitate, povestește în chip clar. Dezvoltă acțiunea, zugrăvește pe actori, nu caută să înfrumusețeze subiectul pentru a distra pe cititori, nu rîvnește la alt merit decît de a spune adevărul și de a-l face înțeles».

Se înțelege că mai tîrziu, pe măsura progresului științei istorice, lucrarea lui Cantemir a fost depășită ca informație de altele mai noi. Pentru vremea sa însă, *Istoria* scrisă de fostul domn al Moldovei a constituit singurul mijloc prin care Apusul Europei a putut cunoaște istoria Imperiului otoman.

Pe drept cuvînt, autorul ei a fost considerat drept primul mare orientalist al Europei.

Nicolae STOICESCU

iricipii și năravuri

Inde ne duc bașii

Cît de deznădăjduită trebuie să fie mamă ca să-ți scrie astfel: «O mare nenorocire s-a întîmplat cu fiica mea. În circa trei luni a decăzut așa de rău, încît este fugită de-acasă în stradă, mearse...» Întrerup aici strigătul de disperare al mamei care mai explică, printre tele, că fata are 18 ani și jumătate, că află — probabil — sub influența nestă a cuiva care o împinge pe drumul rău, catastrofal. Poate n-aș fi dat publicității asemenea text, scris — evident — într-un moment de maximă tensiune nervoasă și sufletească, dacă — da, coincidența — n-ar fi făcut în așa fel încît, într-o scurtă perioadă, să mai privesc un astfel de semnal de alarmă. A doua tînără intrată pe panta abruptă a psei de simț moral, de echilibru, are urmă o copilărie nefericită, nu și-a cunoscut deloc tatăl, iar mama și-a pierdut o bună parte a existenței în penitențiar, fiind de... profesione hoată. Num personal nu cred orbește în ereditate, deci nici în zicala «așchia nu sare eparte de trunchi», consider important să continui seria detaliilor din etapa a-zisei copilării: crescută de bunica de surorile mamei, fata — învățată iar de propria-i mamă, cînd și cînd liberă — s-a apucat să fure, ceea ce a determinat pe ceilalți s-o mute de la în casa, altminteri goală, a mamei ereu plecate. La vârsta pubertății, a dolescenței, cînd orice tînăr simte acut nevoia îndrumării, a modelului adult, ta în cauză a trăit singură, singurică, rimind doar cîte ceva de-ale gurii. A-oi repetenția (școala n-a izbutit — era aproape imposibil — s-o redrezeze moral). Zvonul precum: «ciupește» de riunde apucă a izolat-o și mai puternic e oameni, astfel încît, încetul cu încetul — dar sigur — a pășii pe drumul rău, bject pentru orice fată care se respectă. satul respectiv este arătată cu degetul, alelalte adolescente — la urma urmei, cum, pe bună dreptate — se feresc înă și să-i răspundă la salut. (Cîndva, e la 16 ani, ca s-o... salveze, unii au hotărît s-o trimită la un orfelinat și s-o calice, dar meseria aleasă n-a fost, poate, ea mai potrivită cu puțință: ospătăriță. Deci, lucru printre bărbați, și aceștia ăutori, dacă nu alcoolici.) Eșecul actual ra, așadar, previzibil, în măsura în care măsurile educative și reeducative inițiate n-au fost cîntărite bine, s-au dovedit — simpla bunăvoință nu ajută în asemenea cazuri — ineficiente. Oare n-ar fi auzit un specialist să corijeze orbita e care evoluează tînăra, traumatizată ițiial de absența tatălui, apoi de cea a mamei (și a rușinii produse de iresponsabilitatea și de acțiunile antisociale ale acesteia) etc? E adevărat că de prea multe ori cînd întîlnim tineri — fie și uțini la număr — eșuați din punctul e vedere al integrării lor sociale, am am luat obiceiul, exagerat, de a arunca xclusiv vina pe cei care alcătuiesc me-iul lor de creștere, întii familia, apoi coala și ceilalți. Totuși, cu excepția ituățiilor-limită (în care se cere aportul psihologiei, al psihiatriei), restul cazurilor de eșec educativ își au originea, înă la urmă, și în personalitatea celui izat, căci la 16, la 18 ani, nimeni nu se nai poate socoti scutit de responsabilitate. În chip firesc, o tînără știe că nici o icatrice afectivă nu justifică «pasul gre-it», repetat greșit, pe care-l face. Abdiarea de la poziția integral morală pre-inde în replică ajutorul celorlalți, stră-lania tuturor de a sprijini o redresare norală, însă pretinde, la vîrsta aceasta, n primul rînd, strădania personală a iecăruia.

Mihai STOIAN

capriciile gustului

producătorii de urît

Orice s-ar spune, va trebui să recunoaștem totuși că noi nu acordăm suficientă atenție acelor forme, cu adevărat eficiente, de combatere a prostului-gust estetic. Ne-am obișnuit cu ideea că pentru combaterea prostului-gust estetic, care stăruie încă în importante zone ale vieții culturale, dacă nu chiar proliferază, citeodată, sînt suficiente conferințele, dezbaterile sau seminariile organizate cu sprijinul oamenilor de așa-zisă specialitate. Astfel, în timp ce vara litoralul Mării Negre este, practic, infestat cu arta de bilci, produsă în spiritul celui mai autentic prost-gust cu puțință, în cutare oraș, sub auspiciile cutărui for de prestigiu, au loc furtunoase înfruntări de opinii privind necesitatea cultivării gustului estetic superior la marile categorii de populație. Toată lumea este de acord că prostul-gust estetic reprezintă un adevărat pericol social, dar, în realitate, nimic nu se întreprinde pentru combaterea lui.

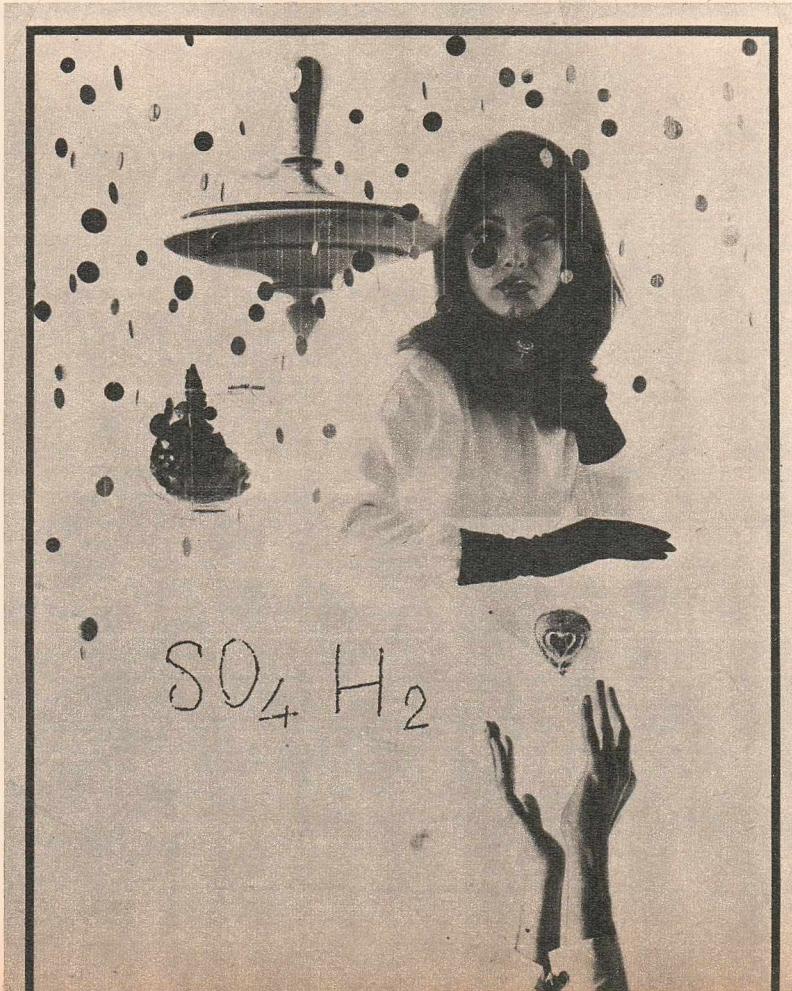
Producătorii de urît își desfășoară nestingheriți o activitate indiscutabil nocivă însă nu lipsită de rentabilitate. Consiliile populare județene, primăriile localităților turistice se mulțumesc să perceapă doar, prin intermediul administrației financiare, taxa convenită pentru negoțul cu produse de «artizanat», calitatea produselor puse în circuit comercial cîntînd prea puțin. La intrarea în Muzeul Peleş, pe zeci de metri, se află expuse spre vînzare kitsch-uri de cea mai oribilă speță. Oficialitățile culturale ale orașului nu-și permit să intervină întrucît legislația existentă asigură libertatea oricărui negoț autorizat de către administrația financiară.

Comitetul Culturii și Educației Socialiste al județului Prahova a avut o inițiativă cum nu se poate mai lăudabilă: pentru negoțurile cu profil artizanal, înainte de acordarea autorizației de către administrația financiară, s-a considerat necesar avizul estetic al unei comisii avizate. În județul Prahova se practică acest bun obicei de colaborare între forurile de cultură și forurile economice în drept să acorde autorizație pentru orice negoț cu implicații estetice. E greu de spus în ce măsură inițiativa Comitetului Culturii și Educației Socialiste al județului Prahova a dat rezultatele așteptate. Oricum, ni se pare un act salutar de salubritate estetică.

reflexe

de A. MIHAILOPOL

„De doi bani speranță“

problemele oamenilor

una caldă, una rece

Ca semnatar al acestei rubrici primesc scrisori-ecou de tot felul și cu duimul.

În numele unui grup de cititori din Brașov, tovarășa Dana Șora mă felicită și-mi mulțumește pentru «temerara rubrică».

Tovarășii Done Flora Cristine și Done Pascu sînt însă de-a dreptul drastici cu mine. Referindu-se la articolul «Raiul la licitație» mă acuză că aș vrea să intimidez și să forțez aprecierile instanțelor de judecată, că anticipez unele soluții, făcîndu-le atmosferă favorabilă, și că am tras concluzii înainte de a asculta și cealaltă parte, adică pe dumnealor. Dincolo de argumentele privitoare strict la cutare sau cutare aspect al situației, care de fapt a declanșat litigiul comentat, tîn foarte mult să fiu bine înțeles de tovarășii Done cu privire la o chestiune de principiu:

Sîntem conștienți că unii vor să transforme bunele noastre intenții, pur și simplu, într-o «pilă». Însă prin această rubrică nici revista, nici eu, nu vrem să devenim avocații unuia din părțile unui anume proces, ci avocații adevărului și ai soluțiilor juridice juste.

În articolul cu pricina, de pildă, am pledat — în esență — pe de o parte împotriva soluției licitației în cauzele privind ieșirile din indiviziune și, în paranteză spus, de «anticiparea» acestei opinii se face vinovat, alături de mine, și Tribunalul Șuprem care a dat o decizie de îndrumare, înțelept argumentată, zic eu, prin care recomandă ca soluția licitației să fie adoptată numai în extremis, iar pe de altă parte, am pledat pentru atribuirea bunului aceleia dintre părți care se dovedește un mai bun proprietar.

Din acest ultim punct de vedere, soții Petru și-au preconstituit cumva — desigur, avantați de faptul că au locuit în casa disputată — dovada că știu să facă (cum singuri vă exprimați în scrisoarea-reproș) «ce-i drept, un adevărat rai» dintr-o simplă locuință. Dar, credeți-mă, dacă dovedeți că dumneavoastră — soții Done — sînteți mai buni proprietari decît soții Petru n-am nimic împotriva să vă fie atribuit dumneavoastră imobilul.

Am pledat și pledez pentru un principiu care, mai ales după război, n-a prea fost respectat și de aceea ne-am trezit acum cu multe, prea multe imobile degradate din pricina locatarilor neglijenți, indiferenți și răi gospodari.

În sfîrșit, tovarășul Mihai Florin Ionescu, într-o primă scrisoare, mă bestelește pentru că nu i-am răspuns «în termenul legal», iar într-o a doua se arată «profund impresionat de modul în care ați adus la cunoștința opiniei publice cazul meu» și — ceea ce-i mai important — mărturisește că «în urma acestui fapt mă aflu într-o stare morală mai bună, văzînd că problemele noastre personale, care ar părea minore față de altele, își găsesc și ele o rezolvare». Dar ceea ce-i și mai important, tot cu privire la acest caz, e faptul că am primit și o scrisoare din partea tovarășului colonel de justiție N. Iscrulescu, adjunct al procurorului general, șeful Direcției procuraturilor militare, prin care sîntem înștiințați că vinovat de producerea accidentului a cărei victimă a fost Mihai Florin Ionescu se face colonelul Victor Munteanu, care a fost sancționat administrativ, urmînd să răspundă și civilmente pentru pagubele materiale produse din vina sa. Deci, justiția noastră nu cunoaște categoria specială a «persoanelor marcante», că justiția noastră e într-adevăr democrată, dreaptă și neinfluențabilă, nici chiar de pledoariile unui gazetar dacă ele s-ar dovedi pînă la urmă umbrite de păcatul vreunei greșeli.

Nelu IONESCU

P.S. Mai rău decît un răspuns, fie el cald sau rece, e lipsa răspunsului. Așteptăm, de exemplu, și azi răspunsul la propunerea făcută în articolul din 25 iunie «Important e adevărul» de a supune unei expertize tablourile Tamarei Lupșor. Repetăm, experții îi aducem noi, doar dulapurile sigilate să ne fie deschise.

hotel «suceava», hotelul tristeților de toamnă

Articolul 153 prevede că pentru scandal sau urlete ce provoacă conturbarea liniștii publice, vinovatul poate fi amendat de la 500 la 10 000 lei. Există însă invenția unui scandal public, capabil să înnebunească mințile a peste 120 de oameni ore în șir, față de care tovarășul milițian va sta cu articolul respectiv în mână plin de neputință, deoarece pentru 100 lei de persoană, în care este inclusă și mîncarea plus vinul, zberetele sînt legale. Așadar, în acest hotel «Suceava», care-și zice de categoria întii, avînd serviciul sanitar comun și un serviciu deloc servibil, nici măcar de categoria a treia, are și un restaurant, unde tovarășul Hulubei organizează nunți, într-un hotel în care problema izolării acustice este nulă, auzindu-se chiar în zile de pace tocmai la etajul doi furculița căzută în bucătărie. Nici tovarășul Hulubei și nici directorul O.N.T. județean nu locuiesc pe aproape, așa că nu le pasă prea mult că amărășii aia de locatari care și-au plătit cîștitul patul de odihnă trebuie să suporte șapte ore în șir un scrișit de vioară îngrozitor de fals, o tobă care bate ca-n junglă, un pian demențial cît zece și urlete în voie pe puterea plămînilor fiecăruia. Organele locale au datoria de-a interveni neîntîrziat — ca să curme această situație care, sub pretenția comercializării, ucide nervii oamenilor. O sută douăzeci de electricieni, mașiniști mecanici, operatori, șoferi, actori, turiști, pictori, ziariști au vegheat, au plîns de nervi, au stat cu ochii roșii pe culoare la trei noaptea amărășii și triști, ieșind afară pe lîngă zidurile hotelului «Suceava», neputînd zice nimic fiindcă totul era legal. Există o socoteală simplă pentru toți acești oameni chinuți în acea noapte pentru că a doua zi, chiar duminică fiind, a fost zi de muncă (se filmă). Randalmentul a fost minim. Un calcul sumar ne poate vorbi de circa 100 000 lei pierderi (lămuriri detaliate le puteți obține în plic închis de la subsemnatul).

În acest caz, cine și ce a cîștigat?

Soluția ar fi să se permită tovarășului milițian ca la prima abatere tovarășului Hulubei să i se aplice amenda corespunzătoare. A doua, ca tovarășul sus-numit, împreună cu directorul O.J.T., să fie obligați ca în nopțile cu nuntă să doarmă dinșii, după ce bineînțeles și-au plătit camerele, în 128, 127, 126, 125 și așa mai departe. A treia, dacă nu există un local adecvat să se facă unul lîngă cetate. Un han al nunților, sau lîngă Service, că loc este destul. Cu oglinzi, cu ring pentru tobe, cu parking și acolo să organizeze O.J.T. nunțile solicitate.

A. MIHAILOPOL

perla profesorului haddock

În «România literară» de joia trecută, profesorul Haddock își salvează obligația săptămînală de a pescui perle încriminîndu-mă pentru folosirea cuvîntului contradictorialitate. Și, cu prilejul acesta, face o cozerie — recunosc, nu ca mine, ci fără sare și piper — și mai face și o demonstrație de profundă erudiție, citîndu-mi pe Heraclit și Petrarca.

Profesorul Haddock frecventează înalta societate spirituală dar îi scapă un amănunt, un fleac: studenții de la Drept învață — încă din primul semestru al anului întii — că unul din principiile după care se desfășoară un proces, fie el penal sau civil, este și acela al contradictorialității. Termenul e consacrat în literatura de specialitate cam de mulțitor timp. Dar cînd nu mai găsim perle naturale, mai apelăm și la perle de cultură. Pentru că, nu mai începe îndoiială, de data asta perla profesorului Haddock e de cultură.

Nelu IONESCU

despre muzică vorbim prin muzică

LIVIU GLODEANU (III)

«îmi plac evenimentele și să particip la ele»

— Controversa principală a muzicii contemporane are loc în jurul matematicii; muzică și matematică: ești, după cite știu, angajat în această discuție.

— Sîntem confrunțați cu domenii noi, ajunse la maximă definire, muzica nu poate face abstracție de matematică, și nu numai de matematică. Nimeni, azi, nu poate susține că știința merge pe drumul ei, iar muzica pe drumul ei, amîndouă respingîndu-se atunci cînd se ating. Problema este pusă în termenii următorii: corelarea muzicii și a artei, în general, cu tot ce frămîntă epoca noastră, iar matematica este mai aproape de muzică. Dar nu este aceasta o descoperire a noastră. Arta lui Bach, a lui Beethoven s-au corelat, la timpul respectiv, cu ideatica și cuceririle aflate în stratul cel mai adînc al contemporaneității lor. Pentru noi se pune problema de a găsi cît mai exact ce este specific și viabil, ce este de viitor în prezentul nostru.

— Trebuie deci să depășim imaginea artistului inspirat, cu profilul palid pe fildeșul clapelor pianului; nu traumatizăm epocile care au consacrat-o?

— Viața are un ochi în urmă și o sută de ochi înainte. Noi nu operăm doar cu niște date pe care ni le oferă, să zicem, matematica; este vorba de procesul de gîndire, de ordonarea limbajului specific, căci operăm în cele din urmă tot cu muzică, dar această muzică o ordonăm, îi dăm un suport științific încă la baza ei, și nu dincolo de ceea ce reprezintă intuiția, creația, impulsul spontan.

— Îți amintesc că am întrerupt această discuție pentru că te grăbeai să mergi la Cluj unde a avut loc premiera operei Zamolxe; în această operă ai folosit adesea modalități noi, matematice; ce ecou a avut muzica aceasta?

— Este prima mea lucrare de acest gen. Am muncit patru ani ca s-o aduc la forma definitivă. Este vorba de o lucrare scenică inspirată de Misterul păgîn — Zamolxe a lui Lucian Blaga. Nu numai pentru public

dar și pentru soliști, orchestră, opera n-a fost ușor de montat și apoi de receptat. Înfățișarea pe care i-au dat-o clujenii este ideală. Legat de această întrebare aș vrea să-ți spun că din păcate la noi, în repertoriul de operă contemporan, este prea puțin abordată opera modernă. Doar orchestrele simfonice mai iau contact cu muzica modernă, apoi publicul de operă rămîne încă la belcanto-ul clasic. De ce să n-o spunem, încă se merge la operă pentru acuta unui tenor; dacă acuta, și bemolul ies, restul operei nu mai contează. Bineînțeles că pentru această situație nu are vreo «vină» publicul, el însuși prin vocație și prin tradiție, muzical.

— Liviu Glodeanu, iubești și altceva în afară de muzică?

— Iubesc în general activitatea. Îmi plac evenimentele și să particip la ele. Sînt un om care trăiește nu numai în muzică; Muzica mea nu este contemplativă, poate că din acest motiv iubesc oamenii, vreau să știu cît mai multe despre ei, să mă bucur cu ei; îmi place sportul deși nu mă duc pe stadion; mă pasionează pictura și poezia și respect știința, în special matematica; îmi place arta viguroasă. În poezie îmi plac Whitman, Carl Sandburg, Maiakovski, îmi place Blaga din tinerețe. Am cunoscut pictura prin impresionisti, apoi am descoperit virtuțile picturii vechi, îmi plac Luchian și Țuculescu. Mă întorc însă adesea la marii greci care au eternizat niște teme de o profunzime ce suscită încă în noi curiozitate.

— După credința aceasta, antichitatea îți poate oferi un tip de artă eternă?

— Biologic, noi sîntem legați de aceleași date. Anticii conexează aproape definitiv niște forțe care țin de omul ca specie și omul spiritual, niște legități ale artei cu legități sociale, și chiar dacă arta înseamnă evoluție, aceasta nu depășește problemele vitale dintotdeauna ale omului și pentru totdeauna.

Ion ȚUGUI

mica publicitate

rochia de mireasă

Se crede că un anunț este un fluture care zboară dimineața și se tirăște seara în hîrtia mototolită a ziarului. Așa o fi, deși, după cite știu eu, sînt și anunțuri cărora nu li s-a putut răspunde niciodată, anunțurile ce zăbrelesc marile dureri ale celor ce și-au pierdut, fără putința de a le mai regăsi vreodată, rudele. Fluturi de disperare neagră și lipsă de speranță. Între acestea există anunțurile care dăinuie, cele fără o culoare anume, fluturi care nu sînt priviți niciodată cu prea mult interes, ci cu ușoară curiozitate, ușoară melancolie de-cum-trece-timpul. De exemplu: «Vind ieftin rochie mireasă lungă măsura 44, parură voal. Tel...». Mă-ntreb cînd își poate vinde ieftin o femeie rochia de mireasă? Și de ce? Cînd oare atunci își va vinde ieftin și scrisorile de dragoste din tinerețe? Și cui? Ce fată dornică de nuntă cu tot dichisul va dori să-și ascundă lacrima tradițională în spatele parurei de voal a alteia? Sînt întrebări la care nu doresc să-mi răspund. Știu, da, știu, din ce în ce mai puține fete își fac rochii de mireasă, le împrumută de la mame sau de la mătuși și prietene. Știu că și viitorii miri arborează costumul negru la nuntă, dar și la ședință. Așa se întîmplă, dar asta nu înseamnă că așa și trebuie să se

întîmple, că este chiar frumos să renunți la veșmintul unei clipe unice numai de dragul chibzuinței. Să lăsăm veșmintele noastre de nuntă să fie tot atît de nefolositoare ca și primul sărut. În sfîrșit, s-ar fi oprit totul aici dacă o scrisoare a unui cititor de-al nostru nu ne-ar fi convins că există anunțuri care trăiesc mai mult de o zi, ani, zeci de ani de zile. Astfel, reluat, un anunț din 1930 la rubrica «Lumea de ieri — mica publicitate» cu o tînră de 29 de ani, nefericită, care dorește... iată că în... 1973 capătă răspuns: «Eu mă numesc Z.I. domiciliat în... str.... of. poș... am găsit ceva în rubrica Flacăra pentru o căsătorie cu cea nefericită la 29 de ani, deoarece am tot 29 de ani, sînt născut în 1944 17.XI... iar eu nu știu ce reprezintă (28 septembrie 1930)... Vă rog a-mi rezolva această problemă». Un ecou tîrziu. Înțelegere greșită a sensului rubricii, desigur, care ne pune în imposibilitatea de a-i face cunoștință cititorului nostru de 29 de ani cu nefericită care avea tot 29 de ani, dar în 1930. Mai mult însă decît atît, o întîmplare care le-ar putea convinge pe mirese să nu-și mai vîndă, orice s-ar întîmpla, rochiile lungi și parurile de voal, după nuntă.

Iulian NEACȘU

file dintr-o enciclopedie
a muncii

un pantof să-ți încălzească sufletul

Mă îndemna, nu demult, un săptămînal, să mă uit la «Clujana» de sus, de pe Dealul Feleacului, căci de acolo «Combinatul de pielărie și încălțăminte își impune prezența prin moderna linie: clădirilor sale, firesc integrată în spațiu arhitectural suplu și plin de dinamism». Am ales o altă cale. L-am privit de jos chiar foarte de jos, de la nivelul pantofilor și al sandalelor — cu sau fără talpă uriașă — care circulă pe străzile orașului. Nu arată rău umbletul clujeanului, nu vreau să spun prin asta că femeile sau bărbaii de aici ar purta încălțări cum altel nu-s, dar lasă impresia că pantofii le sînt credincioși. Ceea ce nu e puțin. L-combinat, înăuntru, aveam să-mi reamintesc că ar trebui să bat cam multe străzi pentru a afla pe ce lume trăiește în acest an, pantoful produs de Clujana Străzi din Japonia, Canada, Anglia, Olanda, Belgia, Suedia.

— De fapt — îmi spune directorul combinatului, inginerul Gheorghe Mărineanu — muncitorii noștri, fiind angajați într-o masivă producție destinată exportului, se întîlnesc cu pretențiile unui director și ale unor clienți necunoscuți lui, de pe alte meridiane. Sînten prinși într-un joc al unor exigențe a totul aparte. Competiția pe piața lumii — n-avem încotro — împinge tot mai departe anumiți indici de subtilitate și rafinement. Cînd cineva din altă parte i un pantof de-al nostru în mînă, trebuie să știe că este din România nu pentru că ar mai avea vreo mică hibă, ci pentru că se supune într-un tot al acestor indici.

— Trebuind să faceți față unor confruntări din toate părțile, din toate părțile lumii, aș zice, în ce termeni s poate duce o discuție despre producție la dumneavoastră; mai concret, ce în seamnă aici îndeplinirea planului p 1973 la toți indicatorii?

— Termenii nu pot fi decît aceștia s-ar putea să vi se pară cam duri: viață sau moarte. Da sau nu. Existăm sau nu cu demnitate, pe piața lumii, în măsur în care cîștigăm în bătăliile calității. Parametrii cei mai greu de atins sînt cei necifrați. Asistăm astăzi la o competiție a inteligențelor tehnice, ce zic e competiție, la un adevărat război de minților și al posibilităților de adaptare la imperatiile modei, ale economiei. Nu avem încă deplina experiență a un astfel de război fără arme și armur doar inteligența noastră de oameni năcuți pe aceste plaiuri mioritice, ea sîr gură, nu rezolvă totul. Avem încă foarte multe de învățat în materie de știință și artă industrială. Vrem ca pantofii p care îi facem noi aici să corespundă n numai cu fotografia unui model ideal: zilei, ci și luăți la bani mărunți să-ți încălzească sufletul. Prin bani mărunți înțeleg chiar și cutia în care sînt așezate zăți, ambalajul, ștampila cu marca fabricii. Există acest prag al autenticității educației industriale dincolo de care trebuie neapărat să trecem.

— Se poate planifica un astfel de salt — O planificare la lună, se înțelege nu este cu puțință, dar întrebarea «cî timp ne trebuie», apasă mereu asupra noastră. Dacă ne lungim prea mult răgazul, am rămas de căruță. Eu cred că ne-am antrenat în marea cursă de recucerire a decalajului calității în timp uti. Dacă numai și numai asta vă interesează în combinatul nostru, să știți că ați venit la vremea potrivită: 1973 va însemna pentru noi trecerea aceluia prag despre care v-am vorbit. Confirmările de pîn acum ne dau dreptul la speranță.

Magda MIHĂILESCU

ca drepte
ăriri

uta se uitase
ne la cîntar

m dus să văd bruta. În locul meu și
eavoastră ați fi făcut la fel.

pațiile trecute sau prezente m-au
arizat cu fapte ieșite din comun, dar
atit de crud și de absurd precum cel
de Gașpar Dănilă nu mi-am putut
na.

e un individ cam sumar și navetist.
e pentru că n-a absolvit decît două
primare, iar naveta a făcut-o deoarece
serviciul (vidanjor) la Lupeni și de lo-
ocua la Vulcan. Cu lipsa de studii se
lase el oarecum și nici naveta nu era o
grea pentru că avea autobuz, iar dacă
ea ultima cursă, putea s-o ia pe jos.
n-avea de ce să piardă ultima cursă,
nu se îmbăta. Cum a băut în seara
Pînă pe la 2 noaptea.

zi de salariu. Parcă. S-a îmbătat și a
pe jos. Drumul e greu dacă ești beat.
dă că la 4 dimineața G.D. abia ajunsese
ginea Vulcanului. Pînă la el, în Crivaie,
ra destulă cale. Cam obosise. Ce s-a
Gașpar Dănilă trecînd pe lîngă gara
er liber al întreprinderii de prestări
rvicii-Livezeni? Să fure un camion ca
continue drumul. Tot visa el în secret
că șofer, dar nu putea pentru că n-avea
cele două clase primare.

it, beat, dar a putut să sară gardul, să
ie cabina unei măgăoaie de mașini și
erce s-o pornească. Dintr-o dată și-a
sama că nu va putea sări înapoi peste
cu camion cu tot. Trebuia să iasă pe
ă. Or, poarta era încuiată. Cu cheie și cu
Ce se gîndește Dănilă, redus, redus
opt: «Unde poat-ză fie gheia degît la
c? Unde poat-ză fie pasnicu' degît în
tă? Ce poat-ză fagă paznicu' în gheretă,
să...»

of! Tare necaz mi-e pe paznicii pe
poți găsi la sigur în gheretă... dormind.
venit așa, ca o nouă profesie, ca o nouă
une socială a muncii, specialitatea de
moșăit. Cu adevărat, paznicul era în
tă, cu capul pe masă, iar cheile atîrnau
pra, într-un cui, lîngă un afiș îngălbenit,
otecția muncii. Pînă aici intuiția lui
r Dănilă funcționase perfect. Nu-i
ea decît să culeagă roadele perspicaci-
Dar dacă se trezește paznicul? Dacă
e ceva și-l deșteaptă din somn? Iată
ările care frămîntau partea superioară
pului lui G.D. Soluția găsită eu n-am
tot pricepe niciodată, oricît m-aș fi
arizat cu indivizii răi sau nebuni. S-a
it să intre în posesia cheilor în schim-
elui mai scump și mai de neevaluat
care există.

Dănilă a deschis poarta, s-a suit în
ă și a plecat înspre casă, doar-doar o
puca un ceas de somn. Pînă să plece din
a serviciul lui.

ia l-a găsit dimineața în bufetul «Pier-
en». Bea o țuică. Se dregea. Tribunalul
ean Hunedoara l-a condamnat la 20 de
luni și 20 de zile de închisoare. O
psă ale cărei subdiviziuni sugerează o
tă cîntărire.

Sergiu ANDON

opinia unui alegător

legea și cine o cite
pentru noi

E o zicală oltenească, veche, firește, ca
orice zicală, după care important nu e să ai
dreptate, important e să și se dea, adică să și
se recunoască și să și se facă dreptatea.

Copil fiind, și curios fiind, și plăcîndu-mi
de mic să mă amestec în treburile oamenilor
mari și nu o dată în «treaba altuia», am
învățat și acest adevăr elementar ca și pe
acela mai bisericesc, dar nu mai puțin verifi-
cat de viața celor de dinaintea noastră:
«departe mintuirea de păcătoș, ca de pămînt
cerul».

Ei bine, iată-mă în situația să apăr cauza
unui păcătoș, care are dreptate și n-are cine
să i-o dea.

Personajul meu, autentic, pe numele său
Aurică Căpitanu din Slătioara Vilcei, e virtual,
personajul unui răscolitor dar și senzațional
roman.

La nici 20 de ani, căzut prizonier la hitle-
riști în luptele pentru eliberarea Ungariei,
trăiește undeva, în Germania dinspre Atlan-
tic, debarcarea lui Eisenhower — adică cea
mai lungă zi — și, firește, cade prizonier
la americani. Prin 1947, la sfîrșitul anului,
se întoarce în țară, prin Crucea Roșie inter-
națională, se califică sondor, primul muncitor
dintr-o spiță de țărani coborînd dintre
soldații lui Mihai Viteazul, slujește petrolul
romănesc douăzeci de ani, și văduv rămas,
și cu copii, și cu greutăți, revine în satul
său de munte pentru a se recalifica țaran,
neavînd încotro.

Dă Dumnezeu peste el o semi-paralizie,
și rămîne aproape singur și fără nici un ajutor.
Și ce-i dă lui în gînd disperarea? Să ceară

cuvinte încrucișate
 poetica

	1	2	3	4	5	6	7	8
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								

ORIZONTAL: 1) Poet ro-
mân între ale cărui «Aforis-
me» îl descoperim și pe a-
cesta: «Cei mai mulți poeți
își țin în grajd, în locul Pe-
gasului, un dicționar de cu-
vinte» — Cei născuți — în
tema noastră — după cum
susține retorul roman Quin-
tilian. 2) Și tot ei, raportați
la propriile opere — Din
cap. 3) Cele din urmă! —
Măiastră creatoare de fru-
museți fără pereche. 4) Spe-
cialist italian în hidraulică
(1679-1747), autor — sur-
prinzător! — al maximei
«Poezia nu moare» — Nu-i
chiar tot! 5) «Fecioara din

Orléans» (Schiller), piesă în-
cheiată cu versul «Scurtă e
durerea, și veșnică-i bucu-
ria», rostit de către eroină
în cea din urmă clipă a
vieții — Comună în Belgia.
6) Virf — «Copil» al lui
Diderot pentru... Rameau.
7) Poet franceză din epoca
Renașterii, celebră prin cele
24 de «Sonete» dedicate
iubirii — Stări poetice. 8)
Fire — Cîntece duioase,
sentimentale sau poeme de-
suet-elegiace. 9) În versuri!
— Mare poet latin, autor
al expresiilor: «Poezia este
asemenea picturii» și «Nea-
mul iritabil al poezilor».

Toma MICHINICI

Dezlegarea jocului «SALT SPRE COSMOS» apărut în numărul trecut:
Orizontal: 1. GAGARIN — CER. 2. ARMSTRONG — A. 3. LI — T — IRO — MC. 4.
APARIE — STIH. 5. XENON — STELE. 6. I — INELE — L — T. 7. EU — ARU — TEME
8. SPUTNIK — A. 9. VOIT — NL — ORA. 10. IRA — LINIȘTE. 11. DINA — KEPLER

...cuvini
...cărui nimeni să
nu-i schimbe proporția dintre drepturi și
obligații.
Dorin TUDORAN

inflataband

În nu mai mult de 10-15 milisecunde,
acest tip de centură de siguranță pentru
automobiliști, activată automat în caz
de impact, se umflă cu un gaz special
sub presiune, și atenuază astfel șocul
oricît de violent. Inflataband — așa se
numește — pare o invenție extrem de
utilă.

stare de asediu

filmul politic și încrederea spectatorilor

Costa Gavras este un nume de garanție. Un generic pe care se află autorul celui Z, devenit punct de referință în judecarea destinului contemporan al filmului politic, reprezintă certitudinea unui spectacol care solicită conștiința. «Am intrat la Patria — mărturisea unul dintre cei care au cumpărat bilet în prima zi, studentul George Ioanițescu, de la Conservatorul Ciprian Porumbescu — intrucit știam că lui Gavras i se datorează Z. Dacă judec «Stare de asediu» în comparație cu acea memorabilă creație, nu-i găsesc aceeași forță și limpezime a ideilor. Dealtfel, am citit undeva că regizorul vrea să-și încheie socotelile cu cinematograful angajat pe care l-a stujit până acum. Ar fi păcat. Filmul mai are încă nevoie de militanțismul lui».

Este adevărat că autorul a mărturisit că «are chef să treacă la altceva... la o comedie polițistă». Ceea ce nu înseamnă că trebuie să privim această «Stare de asediu» ca pe un «adio» spus unei anumite profesii de credință și nici ca pe o încununare a creației sale de până acum. Pur și simplu, filmul difuzat acum pe ecranele noastre este o nouă și solidă dovadă a unei conștiințe care și-a permis ca, înainte de orice, să priceapă neandreele, zbaterele și sensurile istoriei ce alunecă sub ochii noștri, lângă noi, sau mai departe de noi.

«Ce este mai important — se spune, la un moment dat pe ecran — să scrii sau să înțelegi?» Iată întrebarea care i-a reținut atenția, pe bună dreptate, spectatorului Constantin Banu, strungar la «23 August». Se pare că pentru Costa Gavras important este să înțelegi. Cineastul încearcă să deslușească în viltoria evenimentelor dintr-o țară a Americii Latine, întrebările esențiale cu care se confruntă cei care își asumă răspunderea punerii în mișcare a unui mecanism revoluționar. Filmul se urnește greu darca s-ar strecura printre botovani, dar Costa Gavras acceptă acest risc căci numai încolo de el se limpezesc înțelesurile, iar atunci când simte primejdia împotmolirii pelează la serviciile unui fel de raisonneur, un observator care trage linia, adună și pune pe nume unei stări de fapte: «problemele unei societăți aflate în criză li se răsunde prin violență». Autorul este preocupat de chipul ascuns al acestei violențe, de vulgarea măștilor în spatele cărora se ascunde. Ceea ce oficialitățile statului nu înțeleg, se deslușesc în acțiunile unor grupuri teroriste, de fapt încercări justițiare ale unor tineri organizați anarhic, se dovedesc a fi o joacă de copii mari pe lângă asasinatelor puse la cale cu sînge rece chiar de aceste oficialități.

Filmul execută, pe mușchie de cuțit, ce-i drept, această punere față în față a celor două tipuri de a activa în numele ordinii: «terorarea» rebelilor adolescențini, care între două sărutări răpesc un demnitar, îl leagă fedeleş într-un covor și barbaria celor care torturează legal, cu metode moderne; «furia distrugătoare» a băieților și a fetelor care smulg difuzoarele ce imprăstie în eter

prea mulți «te iubesc» și omorurile legifera rate înfăptuite pe la spate. Anchetarea unui înalt funcționar străin, considerat prieten al țării, ba chiar al acelei părți din omeniri cunoscută sub numele de Lumea a trei, constituie miezul dramatic al acțiunii propriu-zise. Mergînd înapoi, pe firul biografiei sale de respectabil tată cu șapte copii și de american care ține la condiția sa fizică secvențele explică funestul înțeles pe care-l colaborarea internațională atunci cînd se stabilește ca punct de pornire atrocitatea, cooperarea în materie de înăbușire a libertăților unui popor. Profesorul de informatică, surizător și spiritual, era în fapt sfătuitorul și colaboratorul apropiat al poliției. Amărăciunea către care se îndreaptă filmul în final este întreținută de perspectiva unei triste istorii care se repetă: chiar dacă falsul binefăcător a dispărut, dintr-un avion coboară un altul, cu aceleași «smile» și tot tată de familie. **Starea de asediu** de vine astfel nu un simplu provizorat, ci în săși condiția unei societăți care își caută răspunsuri proprii la întrebările istoriei.

Secvențele-șoc, construcția aparent liberă a filmului, dar în care fiecare scenă în parte, se pregătește parcă pentru o paradă finală în care va trebui să devină argument, toate acestea amintesc de Z fără a avea însă forța lui de impact asupra spectatorului. Poate de vină este și lipsa unui eroi care să țină steagul celor buni. Cu atât mai mult cu cît, în plină ardoare politică prezența lui Yves Montand pe post de «negativ» stîrnete o explicabilă iritare. Montand vine totuși din Z, Costa Gavras știe asta și probabil că tot ceea ce a putut să facă pentru a modifica raporturile actorului cu publicul a fost să nu-l lase să fumeze, cu acel fel al lui înimitabil de a ține țigara ca s cum între un fum și altul s-ar consuma ur capitol întreg de existență. Dar, vorba autorului, «Yves Montand rămîne Yves Montand».

Magda MIHAILESCU

actori și filme

Twiggy, manechinul-scîndurică de acum cîțiva ani, vedeta musicalului «The Boy Friend» al lui Ken Russel, își încearcă norocul la Hollywood. A fost angajată de producătorul Mel Ferrer (unul și același cu actorul) pentru filmul lui Richard Quine «W».

cine, ce, unde, cînd?

● **Jean Seberg**, actrița care și-a legat numele de filmul-manifest al lui Godard «La capătul puterilor», cunoscută spectatorilor noștri din melodrama «Caleidoscopul», este protagonista unui film de Denis Berry, «După mine — somnul», «o satiră a valorilor tradiționale ale civilizației occidentale». În ceea ce privește partenerii, autorul oscilează între Lou Castel și Pierre Clementi.

● **Adriano Celentano** — un actor de film tot mai solicitat. Abia a terminat «Rugantino» (regia — Pasquale Festa Campanile) și s-a alăturat echipei lui Dario Argento pentru «Cele cinci zile ale orașului Milano».

● Acțiunea viitorului film al lui Edouard Luntz «Graffiti gang» se va desfășura în întregime în metro-ul din New York.

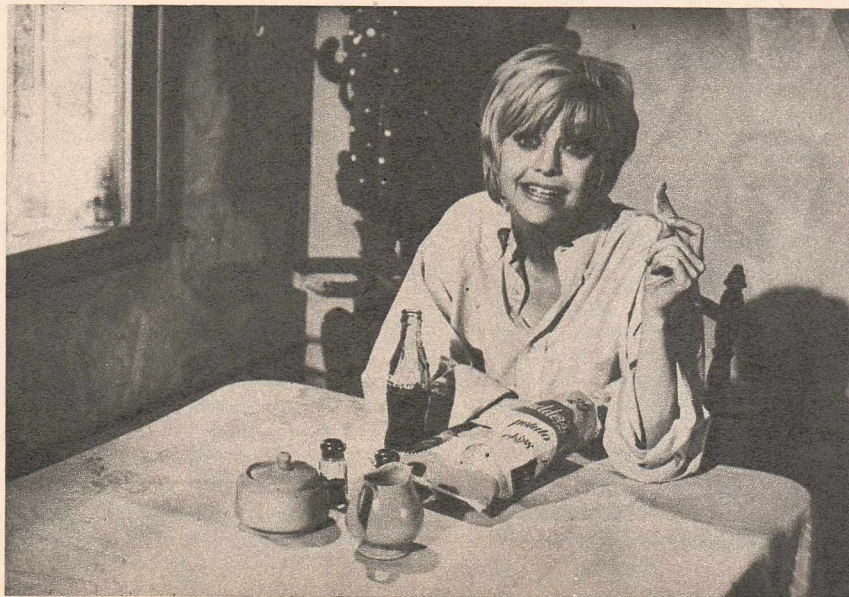
● La Budapesta s-a încheiat de curînd

Festivalul filmului tehnic, în cadrul căruia au fost prezentate 151 de pelicule provenind din 16 țări.

● Se pare că rolul preferat al lui Clint Eastwood este, în mod definitiv, acesta: producător, regizor și interpret al propriilor sale filme. În ciuda unor declarații de anul trecut, cînd se plîngea de dificultățile meseriei de vedetă și regizor, fostul cowboy enigmatic și-a investit din nou banii și talentul într-un film total, numit «Tunete și fulgere»

● «**Fata din Petrovka**» este Goldie Hawn (Floare de cactus, Fluturii sînt liberi — fotografia din dreapta) în filmul cu același nume, realizat de casa Universal.

● O stradă din Coney Island (New York) a fost botezată cu numele celebrului compozitor de muzică de film Irving Berlin.

Poate știa că nu-i frumos deloc să te arăți într-o dispoziție idilică. Sau poate nu era vorba deloc despre idilism. În orice caz, interlocutorul nostru a precizat că tot ceea ce ne spune are un caracter tehnic. Adică este știință verificată. Adică, bănuiala de amatorism trebuie exclusă.

— Știți că merele din acest bazin pomicol au o culoare și un parfum unice în țară? I-am răspuns tot cu o întrebare:

— Orgoliu județean?

Doctorul-inginer Ion Dumitrache a suris, condescendent. De la acest schimb de replici am început să intrăm în intimitatea biografiei (neromanțate) a merelor. Eram la Stațiunea experimentală pomicolă-Bistrița. Cît vezi cu ochii numai meri, cu crengile împovărate de rod. Un decor amplu, cu care ne obișnuisem, în parte, încă de la intrarea în județ: de o parte și de alta a șoselei naționale, aceiași pomi generoși, cu fructele dese, date în pîrgă.

O culoare unică? Și un parfum unic? De ce? Așa a hotărît natura acestor locuri. Culoarea este fixată vara, prin oscilațiile de temperatură. În timpul zilei se înregistrează 25-27 de grade, iar noaptea aerul se răcește pînă la 10-12 grade. Nu numai mărul are un colorit aparte prin Bistrița-Năsăud, ci și florile. (Foto-reporterul a început să ciulească urechea.) Am fost poftiți a zăbovi cu privirea asupra ghivecelor cu mușcate din balconul stațiunii experimentale. Într-adevăr erau de un roșu, poate nu mai intens decît cel obișnuit, dar mai proaspăt, mai strălucitor, ca spălat parcă. Fascinantele culori ale toamnei — de pretutindeni — au aceeași explicație: diferența netă de temperatură dintre noapte și zi. Am aflat cu acest prilej ca atunci cînd frunzele devin singurii, sau de culoarea aurului și aramei, ele sînt încă

merele au o biografie

departe de a fi moarte. Și că oricine își poate da seama de viața dintr-o frunză, cînd o rupe de pe creanga ei și n-o culege de pe jos.

Așadar, culoarea merelor bistrițene... Ionatan sau Gustav-durabil, Golden-delicios, dublu Red ori Starkimsonul. (În 1950 — anul de naștere al stațiunii experimentale — la Bistrița erau cunoscute 200 de soiuri, acum se cunosc 450 de soiuri de mere.) Roșu aprins, complet auriu sau și una și alta, oricum, însă, dincolo de paleta convențională, o culoare unică. Așa este. Știința nu ne înșală. Și nici medaliile de aur primite la Erfurt.

Parfumul merelor de Bistrița este și el unic (cercetătorul Ion Dumitrache închide ochii și sîntem siguri că l-ar distinge dintr-o mie; specialitate — ca la degustătorii de vinuri), fiindcă se alcătuiește sub influența unui anumit sol și într-o anumită condiție de precipitații, care au o temperatură anume. În așa-numitul brun de pădure, merii își statornicesc rădăcinile cu plăcere. Dar nu-i de ajuns atîta. Fiindcă transpiră mult, deci au nevoie de multă umiditate, consumă (pe metru pătrat) 600 litri de apă într-un an. La o ploaie bună, un măr se adapă cu trei-patru căldări pline-ochi. Deci pămîntul, ploile și soarele Bistriței dau merelor din

livezi un echilibru între conținut și aciditate, echilibru care se nuanțează.

Să crești un măr sau să faci copil par a fi lucruri asemănătoare un an în pepiniere, apoi se răscolă de școală de altoire, și abia cînd s-a născut omului își statornicesc loc. De la sămînță pînă cînd merii mere trec 8 și chiar 12 ani. Și «minorii» trebuie ocrotiți Bunăoară, iarna. Pericolul nu fiindcă în Bistrița-Năsăud nu-i minus 18 grade (exceptînd a temperatura a fost de minu zăpadă și sub zăpadă e cald. iepurii și cerbii și chiar blînd Ca să ocrotească frageda sco de acești dușmani (vinătoare în zonă) pomicultorii întind p de jur împrejurul livezilor sau litori de nuiele pe lîngă fiecare p

În sfîrșit, mărul a crescut, a — cum se spune. Dar grijile r Dimpotrivă. les la pîndă alți inc fel. Trebuie răpuși toți. Și-n ace întreprinse acțiuni, cărora nouă, de rînd, ni se pot părea stranii. zicem, nu e lucru obișnuit ca să cuscă o insectă, s-o supraveghez.

**Nicolae
Breb
POPESCU**

DACĂ ESTE...

O dată în viață, în oră, ori în clipă
Poetul cu obrazii să șteargă vechiul plug
Al limbii, rostuit din os de Văcărești,
Și să-și pună ceafa, cu mina lui, în jug.

Căci dacă-n ochiul boului e o pășune,
Pe care o arăm și-o spicuim cu biciul,
Și el despre durere nimic nu poate spune
Și ochii-i rămân limpezi, deci veșnicul supliciu.

Poetul dacă este cu-adevărat o clipă
Se leagă ca de-un sceptor de acest vrednic plug,
Căci nu-i poet acela ce n-a aprins cuvinte
Cu singe și cu trudă și n-a urcat pe rug.

CAVALERII MARINI

Sătui să locuiască în țarcul unei tălpi
A cărei roase margini mulți o numeau regat;
Sfârșit și început urcând pe zid cu dinții
Cîtiva din ei riscînd pe-un gînd au evadat.

Credinței lor că-n haos pămîntul e un ochi
Mai plîns decît al lor, involburat de apă;
Și cerul ca și tîmpla e-un munte ros de sare
Din care iarba arsă și pleoapa se-adapă.

Și-au împletit corăbii cum împleteau la coșuri
Din curpeni, ca să ducă stăpînilor bureți,
Atîta doar că frîntă în două ori în zece
După puteri, din toartă, au iscusit lopeți.

Și unde prora lor s-a fost crăpată-n valuri
La orizont mai lin ori, poate, cu durere,
Și unde disperarea le va fi fost catarg
Și steaua lor să-i țină n-a mai avut putere,

S-au risipit pe rînd în marele pustiu
De hule și marea pietrificate-n vînt,
Și de la-necul lor conturul lumii pare
Un ochi în... mîntă și-n hămle...

Ion BĂNUȚĂ

PANORAMA INTRĂRII MĂRȚI— ȘORULUI

Arghezi de din rege doarme în mahonii
doarme-n cer, în hume, în rînd cu-autohtonii
și doarme-n joc de stele, în Mărțișor, în soare
în virfuri de culoare
în nuci și-n de demult cireși
în diavoli dulci, aleși.

Regina doarme-alături în floare de cuvînt
Arghezi o sărută, pămînt lingă pămînt.
În vișini stă de veghe o boare de speranță
și în descîntul lumii monseniorul Zdreanță.

Arghezi doarme-n «Horă de șoareci», și de vis
în patimă de scris
în ametist de zvon:
Demetrius și Cocea și-un blind Galaction.

Mă uit în culmea vreei
în spaimele puterii, —
pe ring baroni de sînge
în mantii de păianjen, lungi, nătinge.

Arghezi de din rege doarme în mahonii
doarme-n cer, în hume, în rînd cu-autohtonii.

Mă uit în Primăvară
Arghezi e o Țară.

cum a fost (IV)

Ca de fiecare dată de cînd ne întîlnim lumea la 19,30, în sala din Slătineanu 16 au intrat mai întîi cei care și-au procurat permise. Apoi, pentru ultima oară, s-au mai strecurat cîtiva prieteni anonimi. Despre Ion Bănuță, primul invitat al serii, Adrian Păunescu a spus printre altele: *Acum 13 ani, Ion Bănuță, director de editură fiind, a publicat în mod compact un grup de poeți ai tinerii generații, lucru ce avea să constituie un semn excepțional al înnoirii liricii noastre. Indiferent de valoarea de azi, atunci ei au însemnat enorm. Ion Bănuță, care scria o poezie nu de rafinament și chiar rudimentară, a cîștigat din contactul cu poezia acelei generații. Invitatul, înainte de a citi patru poeme — Panorama iubirii zugrăvului, Poarta intrării lupului, Panorama străzii eroilor, Panorama intrării Mărțișorului. (Poeziile fac parte din «Olimpul diavolului», volumul IV, «Panorama iubirii zugrăvului»), a ținut să mărturisească: «Sustin și eu că am învățat de la generația amintită. Ca un tîlhar de codru am furat din tineretea acestor poeți care au însemnat, de ce nu?, o cotitură în poezia românească. Poemele citate s-au bucurat de succes și asta numai din cauză că erau foarte bune. Horațiu Parascchivescu a cîntat melodiile Condiția umană, Trei copile și O, Chiele! (pe versurile lui Nicolae Stoian, apărute în revista noastră). În continuare, Cornel Bozbiți a citit fără emoții, deși textul nu-i aparținea, o prezentare a pictorului George Ștefănescu, scrisă de Traian Stoica, reținut acasă de un grup de viruși înhăitați sub ultimul steag al gripei. Despre frumoasele tablouri expuse de George Ștefănescu au vorbit Iulian Neacșu (Îmi plac tablourile cu pastă mai puțină. Roșul mi se pare cam tare), George Stanca (Știu că există o legătură între muzică și pictură. Altfel..., Adrian Păunescu (Îmi place roșul din tablourile lui George Ștefănescu tocmai pentru stîngăcia lui. Sigur, acestea sînt flori, dar nu asta e problema, deși, în cazul florilor, important e dacă pictorul reușește să le facă să mai înflorească o dată și pentru noi. Cred că George Ștefănescu face din cînd în cînd asta»)*

Despre poetul Ion Horea, Adrian Păunescu a mărturisit că: *«Dacă aș fi fost întrebat acum 5 ani dacă Ion Horea este unul din poeții mei preferați aș fi răspuns NU. Atunci îmi plăceau modele. Astăzi știu că, deși nespectaculos, destinul poetic al lui Ion Horea reprezintă una din certitudinile poeziei noastre. Poetul Ion Horea, conform obiceiului împămîntenit de Ștefan Roll, a făcut și el cîteva mărturisiri înainte de a citi (Intru pentru a 3-a oară într-un cenaclu. Prin '49, după ce am citit la un cenaclu mi-am văzut una din poezii apărută sub numele unui secretar de redacție al revistei cu pricina... Așa sînt eu. Am descoperit că în curtea mea se află un plop de-abia după 6 ani și mai ales că nu ceasul bisericii Sf. Spiridon îl auzeam în fiecare noapte, ci ornicul vecinului de la etajul de deasupra-mi). Apoi Ion Horea a citit un ciclu excepțional, fapt confirmat de unanimitatea în care cei prezenți și-au manifestat bucuria de a-l fi auzit citind pe poet. Cineva a remarcat cu voce tare că aplauzele au devenit în cenaclu nostru un criteriu estetic.*

După pauză a citit Nicolae Breb Popescu. Despre poeziile citite au vorbit Silvia Varvari (Poeziile, după credința mea, își au geneza nu numai în mîntea ci și în sufletul poetului. Îi voi căuta numele în librării), Teodor Vasitache (Îi iubesc pe Nicolae Breb Popescu pentru că e un bun poet), Iulian Neacșu (Nu e un retrospectiv, cum crede Teodor Vasitache. N.B.P. Încearcă să fie un poet profet), Pia Olaru (Poetul mi se pare a privi realitatea cu un ochi prea amar), Ilie Tudora (N.B.P. este stăpîn pe mijloacele sale poetice. Are un suflu care mă face să cred în viitorul poeziei sale), Roman Nicolae (Poeții sînt niște oameni speciali. N.B.P. scrie o poezie a curajului, fapt pentru care îl admir), Cornelii Șerban (Poezie de tensiune acută. Mai are de muncit în privința limbajului), Alexandru Stroiescu (Accidentul celui din «Trapez» se întîmplă în numele frumosului).

Înainte de a ne retrage spre casele noastre, i-am ascultat cu plăcere și emoție pe Vali (Sterian) și Carmen (Marin) într-un scurt recital din care n-au lipsit Prinde ploaia, Cîntec pentru pace, Nopti, Cîntec închinat păcii, dragostei și bucuriei de a trăi.

Dorin TUDORAN

**Ion
HOREA**

SPRE LUMEA UMBREI COLOSALE

Spre lumea umbrei colosale
Cu tot ce sînt și ce nu sînt,
Din cînd în cînd îmi iese-n cale
Prăpastia unui cuvînt.

Și iarăși toamna-n frunze pale
Și iarăși baterea de vînt,
Spre lumea umbrei colosale
Cu tot ce sînt și ce nu sînt...

Coboară deal ori suie vale,
Fii chip de diavol ori de sfînt,
Tot vei lăsa cîndva cu jale
Aceași urmă de pămînt,

Spre lumea umbrei colosale.

CU IUBIREA DE MOȘIE

Cu iubirea de moșie,
Unde sînt acei bărbați?

Unde-i zarea singerie
Peste umeri de Carpați?

Cronicarul tot mai scrie,
Drum de țară tot mai bați.
Cu iubirea de moșie
Unde sînt acei bărbați?

La Rovine în cîmpie
Ori în codrii cei comați
Ai Cosminului să fie?
Spune Maică Românie,

Unde sînt acei bărbați?

George Ștefănescu.

Luni, 15 octombrie, cenaclul nostru prezintă
prima Antologie Flacăra: Emil Botta.
Va vorbi Alexandru Paleologu.
Actori, prieteni ai Cenaclului Flacăra, vor recita
din poezia lui Emil Botta.

În aceeași seară:
— în discuție poemele tînrului poet sibian

Cornel Brahaș;
— tapiserie de Daniela Goreniciu;
— un recital Mircea Florian.

Ca de obicei, ședința se va desfășura în sala
Casei de cultură din strada Slătineanu 16, începînd
de la ora 19,30. Accesul în sală numai pe baza
permiselor eliberate la redacție, luni, 15 octom-
brie a.c., între orele 14 și 18.

Charles Drouhet

Titularul catedrei de limba și literatura franceză de la Facultatea de filozofie și literă a Universității din București era fiul profesorului Pierre Drouhet, codirectorul unui pension particular din Bîrlad, iar în urma unui concurs, profesor de franceză la liceul din același oraș. Ca și tatăl său, medicul Charles Drouhet, Pierre făcuse studii de medicină, pe care însă le părăsise, ca să se expatrieze mai târziu, din pricini rămase necunoscute și să se stabilească în țara noastră pentru totdeauna. Primi cetățenia românească în 1884 și încetă din viață la 16 iulie 1909, cu puține luni înainte ca fiul său, Charles, viitorul profesor universitar, să obțină titlul suprem de doctor în literă de la Sorbona (la 15 decembrie) cu o teză premiată de Academia franceză. Se căsătorise cu Nathalie Olivari, fiica directoarei pensionului din Bîrlad. Publicase în 1868, în tipografia «Junimea» din Iași a societății literare cu același nume, un mic manual de versificație franceză pentru cursul de limbă franceză al liceelor. Învățătură preot I. Antonovici, mai târziu episcop la Huși și membru onorific al Academiei române, i-a scris cronologul și l-a republicat în *Documente bîrlădene*, V, 1926. Din partea mamei, se știe că tatăl ei, Georges Olivari, căsătorit cu o Pulchérie, întemeiasă în 1839 la Botoșani un pension de fete și în 1842 unul de băieți, iar soția lui, în 1857, un pension de fete la Bîrlad. Fiica lor, Nathalie, născută la Găești (județul Iași, în 1843) și măritată cu Pierre Drouhet în 1864, preluă în 1867 direcția pensionului din Bîrlad și apoi aceea a externatului orașului. Vocația pedagogică era așadar moștenită de viitorul meu profesor, dinspre ambii părinți, în mai mult de o generație.

Nu pot ști care erau metodele înaintașilor săi într-un veac în care mai dăinuiau vechile principii pedagogice ale memorizării mecanice, ale recitării în cor, ale compunerilor pe teme de tip clasic, împrumutate manualelor franceze. Era totuși o școală serioasă, de muncă temeinică, în care «umanioarele» păstrau locul de cinste și în care se respectau treptele formale ale retoricii latine, cu progresele ei, de la Cicero și Quintilian încoace. Dizertația scrisă și mai apoi orală, cum se cuvenea, etimologicește, făcea din cei mai buni elevi viitorii vorbitori «ex cathedra» sau de bară, iar în virful piramidei, de la tribuna parlamentară. Oratoria era solemnă, vorbitorul butonat, la redingotă, iar auditoriul pătruns de însemnătatea învățăturilor primite, care-i îmbogățeau cunoștințele și-i lărgeau orizontul.

Charles Drouhet, ale cărui cursuri le-am urmat în anii universitari 1920-1923, se născuse la Bîrlad la 22 ianuarie 1879, își luase la București bacalaureatul în 1896 și licența în 1900, iar capacitatea în 1904, obținând catedra de franceză de la gimnaziul Cantemir din București. În același an plecă la Paris cu o bursă și fu numit în 1909 suplinitorul catedrei de franceză de la Universitatea din Iași. Titular din aprilie 1910 și succesor al lui Pompiliu Eliade de la 1 ianuarie 1915, Charles Drouhet păstră catedra din București timp de aproape un sfert de veac. Spre deosebire de predecesorul său, care fusese înzestrat cu un deosebit talent de vorbitor, nu fără a fi suferit influența ilustrului său, profesor Ferdinand Brunetiere, de la L'École Normale Supérieure din Paris, Charles Drouhet nu era un orator. Își citea cursul în limba română, de pe catedră, cu o voce tăioasă ca și fiziologia sa impenetrabilă, pînă în momentul

cînd umorul se înviora lecția și mai ales seminariile, în care limba franceză era obligatorie în lucrări și discuții. Profesorul nu era foarte comunicativ, dar nici distant. Își primea studenții și studentele în biroul său de acasă, dîndu-le indicațiile bibliografice și alte îndrumări utile, după stricta metodă istorică a lui Gustave Lanson, care fusese profesorul său. Un alt fost discipol al aceluiași, al ilustrului șef de școală și autor clasic de manual de istorie literară, anume Gustave Rudler, lăudase în cunoscuta sa lucrare despre tehnicile istoriei literare, excelența metodei cu care Charles Drouhet, în teza sa secundară de doctorat, despre corespondența poetului François Mainard, stabilise cronologia acesteia. Așadar, profesorul meu era un as al metodelor noi de investigație istorico-literară.

Charles Drouhet a fost și cel mai bun comparatist al timpului său. Studiile lui despre izvoarele franceze ale teatrului lui Alexandru, ale poeziei lui Macedonski și ale altor opere literare românești au rămas inatacabile și nedepășite. Profesorul meu era un incomparabil «sourcier», cum spun francezii, adică un cercetător înarmat cu metodele cele mai eficace de depistare a izvoarelor literare, nemărturisite de autorii noștri cei mai de seamă din secolul trecut. În acest sens, istoria literară își realizează unul din aspectele sale științifice cele mai spectaculoase. În privința cursului său, aș aminti că, în cei trei ani de universitate pe care i-am urmat, am urmărit romanul francez din secolul al XVIII-lea pînă la naturalism și un curs despre Charles Baudelaire. Mărturisindu-și izvorul, de la Jules Barbey d'Aureville citire, profesorul ne-a revelat «arhitectura secretă» a poemelor din *Les Fleurs du mal*, capodopera poetului și la rîndul ei, izvorul întregii poezii simboliste. La seminarul, Charles Drouhet a studiat cu noi texte mai vechi, de la Villon la Rabelais încoace, fără a ne iniția în investigația operelor epice strălucite ale evului mediu francez, puse în valoare de Gaston Paris și de urmașii săi, în frunte cu Joseph Bédier, pe care aveam să-l cunosc personal la Paris în 1927.

La lecțiile de seminar, profesorul ne obișnuia cu literatura contemporană, îndeosebi cu producția teatrală de la sfîrșitul secolului trecut și din primele decenii ale veacului nostru. Era un excelent analizer — ca să nu spun analist — al operelor dramatice și ne-a învățat ce este mecanismul unei piese de teatru. Am luat o parte activă la seminariile lui, fără să mă dedau, ca la acelea ale lui Mihail Dragomirescu, la acțiuni de obstrucție, deoarece conducătorul dezbaterilor nu-și dezvăluia nici un fel de dogmatism sau de exclusivism în evaluările sale. Dintre studenții celorlalți ani, Alexandru Rally, care urmase istoria și franceza, era prin excelență criticul negativ al seminarului, gata să sfîșie în bucăți lucrările prezentate. Avea o masă a lui, în stînga catedrei, și de la acel loc proeminent teroriza pe studenți și pe studente cu un timbru metalic fără replică. Într-un rînd, a susținut o lucrare despre poezia intimistă, dîndu-i sfera largă a propriilor lui preferințe de poet (frecvența cenaclul de la *Sburătorul*). Conferința a stîrnit obiecțiile mele, ca și acelea ale lui Alexandru Belîș, șeful promoției 1919-1922 și mai târziu asistentul lui Drouhet, doctor în literă al acestuia și colaboratorul său la manualele didactice pentru cursul secundar. Atît Belîș cît și subscrisul am restrîns sfera intimismului, aducînd totuși elogii lui Rally

pentru talentul și verva cu care-și susținuse punctul de vedere. În concluziile sale, profesorul ne-a dat dreptate. Aceasta nu l-a împiedicat pe viitorul eminent traducător al lui Ronsard (poet nu numai intimist!), ca de la locul său, la seminarul următor, să se rostească oarecum în acest fel:

— Mi-am reîntegrat locul meu, aici, la masa criticii...

Am spus că acaparase singur acea masă. Și a continuat:

— deoarece lipsa acesteia a fost dureros resimțită săptămîna trecută.

Alexandru Belîș și cu mine am făcut haz de această ieșire de un savuros egotism, dar restul sălii s-a enervat, manifestîndu-și reacțiunea prin bătăile pupitelor, pînă ce profesorul, amuzat de acest spectacol la noi insolit, a comandat cu un gest discret tăcere și ca Jupiter a liniștit minia valurilor fără a fi nevoie să rostească eliptica formulă latină de dojană:

— Quos ego! (în traducere liberă: am să vă arăt eu vouă!)

Spuneam insolit la noi, deoarece în universitățile franceze de atunci, tumultul sălii de cursuri nu-i cruța uneori nici pe profesori, provocînd așa-zisele «chahuts»-uri, cu vociferări ce sileau pe nefericiții de pe catedră să renunțe la cuvînt în acea zi de agitație irepresibilă.

Cu masca sa ironică, profesorul domina ședințele de seminar, în care vocea prin excelență obiectivă era aceea a lui Alexandru Belîș, colegul nostru ceva mai vîrstnic, în timp ce eu, fără a-l concura pe Alexandru Rally, aveam «mon franc parler», adică îmi spuneam fără cruțare părerea, nu numai cînd lucrarea de seminar era proastă, dar și cînd mi se părea mediocră, șablonară, lipsită de personalitate. Eram, așadar, la o distanță simțitoare, după Rally, a doua teoroare a colegilor și colegelor ce se mulțumeau să complice cărțile de critică și să-și confecționeze lucrări de seminar în mozaic, din pietricele furgăsite.

Pot să mă laud însă că n-am pus niciodată patimă personală în asemenea operații de extirpare a împrumuturilor furtive, că n-am provocat nicînd reacții de felul celeia de mai sus, într-un cuvînt, că mi-am ascuțit spiritul critic în acele dezbateri, totdeauna înarmat cu lectura atentă a obiectului în discuție și neinspirat de ce spusese, să zicem, în materie de critică teatrală, un Sarcey, un Lemaitre, un Faguet, un Doumic sau alții. Citeam enorm la biblioteca facultății și la actuala B.C.U. (Biblioteca Centrală Universitară), țînîndu-mă în curent cu textele înseși de la curs și de la lucrările de seminar și făcînd din lectura criticilor numai prilejul de confruntare cu propriile mele impresii de lectură și cu judecata de valoare la care mă fixasem fără contrafortii autorităților franceze în materie.

Profesorul avea îngăduința surizătoare. N-am să uit intrarea spectaculoasă a colegei noastre Olgața Hergot, cu un an în urma mea. A intrat la jumătatea orei, într-o toaletă nouă de sezon, cu un mare mînunchi de flori în brațe, a înclinat ușor capul către catedră, a pășit cu pas de zee («Atque incesso patuit dea», — după umblet se recunoștea zeița, Vergilius) și s-a îndreptat spre locul ei.

Profesorul n-a spus decît cîteva cuvinte, cu un inimitabil semiton de reproș:

— Un peu tard, mademoiselle.

Răspunsul n-a întîrziat, proverbial:

— Mieux vaut tard que jamais, Monsieur le professeur.

A fost un rîset general, de la care nu s-a abținut nici bunul nostru profesor.

La vîrsta de 60 de ani, cînd boala l-a silit să se retragă de la catedră, elevii săi i-au pregătit o foarte frumoasă și substanțial volum omagial de *Mélanges* (București, 1940). Am lipsit din sumar, dar am compensat absența prin obținerea de la Ministerul Învățămîntului a unei subvenții care a permis editarea cărții.

După puțină vreme, înainte de apariția volumului, am avut mîhnirea să conducem la locul de odihnă pe profesorul nostru iubit, care ne-a transmis, cu tact și măsură, metodele investigației și judecării critice moderne.

poluarea

folclorului (XXIX)

„genul klayton” în folclor

Retrăiesc clipe fericite legate de problemele majore ale orientării folclorului pe un drum sănătos, în vederea înlăturării unei rutine care a dăunat atita muzicii noastre populare. Vreau să mărturisesc satisfacția unei reîntîlniri peste timpuri nu de dragul de a așterne sentimente personale, ci pentru că munca la care asist în studiourile Electrecordului în vederea înregistrării unor discuri de muzică bucovineană se cuvine să fie cunoscută. Felul în care a fost posibilă, în Bucovina, realizarea acestei opere de repunere în valoare a unor bunuri artistice, salvarea lor de la dispariție merită a fi subliniată, căci am încredințarea că reprezintă un moment crucial în istoria folclorului acestei regiuni.

lătă despre ce este vorba: analizînd efectele negative sau pozitive pe care le poate avea discul în cultura țării, Electrecordul, unic producător, care pune la îndemîna publicului muzică populară înregistrată pe disc, a pornit conștient la o campanie de înregistrare a folclorului autentic. Desigur că discul, răspîndit în țara noastră în momentul de față într-o măsură nebanuită, devine un factor de mare însemnătate din clipa în care a pătruns într-o casă, în familie. El este ascultat, reascultat, fără vreau învățat, apoi firește cîntat. Și iată cum tradiția orală, în baza căreia folclorul s-a păstrat și s-a transmis de-a lungul veacurilor, se adaptează inteligent mijloacelor moderne de difuzare în masă, le stăpînește.

Am observat cu îngrijorare că, în această privință, muzica din Moldova și Bucovina a fost cea mai năpăstuită. Vechile cîntece, melodii de o frumusețe inegalabilă, stilul înflorit s-a uitat încetul cu încetul, cîntăreții profesioniști promovînd în schimb cîntece de o veselie supărătoare, vulgară sau veșnica strigătură. Îmi amintesc că repertoriul ansamblului sucevean mă dezamăgise. Peste măsură.

Pentru seria «Întîlnire cu România», Electrecordul a hotărît să repună în circulație frumoasele cîntece bucovinene, socotite de unii dispărute. Dispărute? E ca și cum ai nega categoric prezența sămînței în pămînt, pentru că ochiul tău nu o mai vede.

În vederea realizării acestei antologii a cîntecului bucovinean a fost consultat și sfătuit George Sîrbu, absolvent al Conservatorului din București și de mai mulți ani dirijor al ansamblului «Ciprian Porumbescu» din Suceava. Ei bine, după o muncă susținută, după o activitate prodigioasă de folclorist, George Sîrbu s-a prezentat cu peste 120 de piese, jocuri și cîntece, culese de el. Una mai frumoasă decît alta. Uitate. Nemaicunoscute. Rodul sămînței din semințe de-a lungul veacurilor.

Despre felul în care profesorul George Sîrbu și-a îndeplinit nobila misiune merită să spun cîte ceva. Despre rezistența încăpățînată împînătinată din partea celor ce — spune el — «au introdus Genul Klayton în folclor».

— Ce vrei să spui prin asta?, îl întreb, ce înțelegi prin Genul Klayton?

— Acea sîrăcire a folclorului prin scîlcirea lui, deformarea și simplificarea melodiilor care au căpătat un stil liniar, neexpresiv, fără florile și frunzele populare.

Mi-a plăcut această expresie — să-i zicem folclorică — ce, pare-mi-se, ar traduce în stil popular ceea ce noi denumim «poluarea folclorului».

Despre comorile pe care le repune în circulație profesorul George Sîrbu și pe care Electrecordul le va reda celor mulți, despre însuflețirea membrilor ansamblului «Ciprian Porumbescu» vom mai vorbi.

Pentru a combate Stilul Klayton.

Hari BRAUNER

scriitori de azi

emil botta

Născut la 15 septembrie 1912 în Adjud (județul Vrancea). Școala primară în orașul natal. Liceul la Cluj. Urmează, apoi, Conservatorul de artă dramatică din București, avându-l profesor pe Ion Livescu. În timpul studenției e funcționar la Institutul de statistică. După terminarea conservatorului se angajează în 1934 la Teatrul Național din Chișinău. În 1936 îl aflăm în București în cadrul unor companii teatrale particulare. În 1938 intră în rândul cadrelor artistice ale Teatrului Național din București, pe a cărui scenă debutează în rolul titular din dramatizarea «*Suferințele tânărului Werther*». Rămâne credincios primei scene românești pe al cărei podium își desfășoară o strălucită activitate artistică. Debutul în presă cu poezie, la revista lui Tudor Arghezi, *Bilete de papagal*, în 1929. Debutul editorial în 1937 cu *Întunecatul April*. Colaborează cu poezie și proză la publicațiile: *Bilete de papagal*, *România literară* (director Liviu Rebreanu), *Discolbul*, *Vremea*, *Viața românească*, *Revista Fundațiilor*, *Gazeta literară*, *România literară*, *Luceafărul* etc. Scrieri: *Întunecatul April* (1937); *Trîntorul* (proză, 1938); *Pe-o gură de rai* (1943); *Vineri* (1972).

Poezia lui Emil Botta e un lung și titan monolog. Dincolo de teatralitatea unei atitudini și gestici, când solemn ceremonializează ori de autopersiflări și ironie, lirica acestuia rămîne un continuu și grav soliloc. De o mare sinceritate, cu el, poetul se arată la fel de sincer și în expresia sa lirică. Făcîndu-se o forțată apropiere între actorul și poetul Emil Botta, critica, nu de puține ori, a accentuat excesiv partea de regie și spectacol, a poeziei lui. Chiar pătrunzătorul și atât de exact critic Pompiliu Constantinescu găsea «originalitatea» poetului în «gluma» cu «dramele sale», în faptul că «poetul stă după cortină» urmărind «spectacolul dorințelor sale grandioase». Or, dacă e să folosim mai departe explicația prin recuzita teatrală, credem că e mai exact spus că poetul nu stă «după cortină», ci chiar în fața ei. «Școlarul durerii» ne apare în poezie un direct și tumultuos confesiv. Patetismul acestei confesii e nedisimulat, relevat puternic de luminile unor reflectoare necruțătoare. Ne spune fără reticențe poetul: «Amar, amar se mai zbate/ soarele meu în asfințit.../ Durerea e fără sfîrșit/ și fără sfîrșit înserarea» («Pe tema nopții»). În, poate, cea mai teatrală poemă «Domnul Amărăciune» care este, în același timp, și una din creațiile de vîrf ale lui Emil Botta, exprimarea obsesiei thantice cîștigă în pregnanță prin gesturile galant spectaculoase ale personajului. Accentele de umor, ironice sau chiar

burlești din poezia lui Emil Botta nu au rolul de a deturna lirismul, ci de a întări dramatismul, pateticul. «Tonul de badinaj», într-adevăr existent în poezia lui Emil Botta, subliniat printre alții și de Dinu Pillat într-un comprehensiv studiu, nu are totuși funcția de a «contraface» o «sensibilitate exacerbată», rolul acestui ton fiind acela de a intensifica, prin contrast, dramatismul unei viziuni. Deci nu de a ascunde o tensiune, ci de a-i face și mai simțite vibrațiile. Notele burlești nu sînt dominante în poezia lui Emil Botta; neliniștea continuă și sfîșierile lăuntrice îi sînt esențiale caracteristice, ele definind structural poetul. Umorul, ironia, persiflarea, atît cît se găsesc în versurile lui Emil Botta, recurgerea la aceste atitudini se face, mai degrabă, pentru imposibilitatea trăirii în permanență într-o stare tensională.

Încă în *Întunecatul April*, poetul simțea nevoia unei descătușări din carapacea obsesiilor: «Astăzi nu vă acord audiență/ disperare, dezamăgire, legiuni crîncene ale morții/ Treceți pe aici altădată, niciodată/ și depuneți galanți cartea de vizită». («Vacanță») Acum cînd avem perspectiva liricii lui Emil Botta, versurile citate își capătă deplina lor semnificație. Poetul nu are răgazul mai îndelungat al unor astfel de vacanțe. Înclinațiile temperamentului său nu-i oferă prea des asemenea ocazii. Instalarea, după scurtele evaziuni, în climatu-i organic e rapidă. Se știe, poetul are o mare capacitate de a visa. Spațiul poeziei lui Emil Botta e populat de un peisaj fantast și de o mitologie personală marcată de transfigurarea vîsului. În «Legendele mele», se mărturisește poetul «Singur eu te-am făurit, Noapte/ muză patetică, dureroasă iubire:/ adîncă te-am făurit/ pentru setea mea de pîiere.// Singur eu te-am plămăuit, pădure de jad/ Tu lirică mierlă idolul meu./ ești aievea cum te-am visat./ frenezia mea dulce, arc în ceruri mereu.// Și marea și catargele și cormoranii/ și țărmiile lunarelor Lusitanii/ sînt legendele mele, halucinația mea// Nu căuta prea departe cauza stelelor/ din zenit, la nădiri. Mai aproape de atmosfera poeziei lui Edgar Allan Poe, visele poetului Emil Botta nu-l proiectează în afară, ci îl scufundă și mai adînc în universul său sufletesc. Emil Botta, nu de puține ori, apelează la folclor, simțindu-se atras de libera fantezie a creației populare.

Emil Botta e un tragic. Grimasa lui, atunci cînd apare, e expresia unui fond sufletesc torturat, pe care, prin contrast, o trădează și mai viu dureroasa-i realitate. Și totuși îndrăznim a spune, că Emil Botta nu-i un disperat iremediabil, că poezia sa, deși evoluînd în umbrele zone existențiale, nu ne lasă impresia unui tragism închis, definitiv. Chiar și pe Emil Botta îl bucură unele lucruri. Mai întîi natura, pe care nu o vede ca pe un simplu decor, ci ca pe un loc de refugiu și consolare. La fel, spectacolul-copilăriei îi umple sufletul de lumină. Peisajul patriei îi prilejuieste accente de mari adorații. Poezia lui Emil Botta e și o căutare a absolutului unor virtuți umane. O căutare și un «dor» după un peisaj în care «mitologia cruntă» formată din «Impostură», «Trufie», «Aroganță», «Ofensă», «Calomnie» să nu mai existe («Ce vis frumos»). Există o parte luminoasă a *Întunecatului April*, constituită din speranțele și căutările poetului: «iubirea însă o caut mereu./ în ceruri, în adieri./ printre stele veșnice, printre dureri, iubirea o caut mereu». Personalitate poetică puternică și complexă, Emil Botta deține în lirica noastră un loc inconfundabil.

Traian STOICA

Deși referim cu oarecare întîrziere asupra cărții de «convorbiri» cu Marin Preda, semnată de Florin Mugur, nu credem a împieta cu ceva noțiunea de «actualitate» literară, ci poate numai ceea ce se înțelege îndeobște prin această noțiune. «Actualitate» nu vrea să însemne, mai ales din unghiul funcțional al criticii, «promptitudine», «operativitate», consemnarea zeoloasă a buletinului editorial, producția «la zi», cum se spune cu o altă vorbă, mai nepotrivită, aparițiilor editoriale. Procedînd astfel, fără discernere, comentatorul de literatură se poate afla, senin și în totală necunoștință de cauză, în plină inactualitate, pentru că recenzînd maculatură, «producția» anostă, insipidă, care nu vorbește timpului și nici nu ridică probleme fundamentale, legate de condiția umană, criticul nu poate afirma cu tărie și cu convingere, pe deplin satisfăcut, că și-a îndeplinit misiunea, că răspunde, cu alte cuvinte, dezideratului «actualității», că se plasează în centrul, în magma fierbinte, în «inima» acestei «actualități».

Lipsește criticii noastre, nu o dată, o dimensiune mai severă, și, deci, mai importantă: aceea de a surprinde «evenimentul» literar, de a-l desprinde din masa producției curente și a-l trata cu toată amplexarea cuvenită și a-i extrage semnificațiile. O revistă (*Convorbiri literare*) a avut frumoasa inițiativă de a deschide o rubrică cu această titlatură: **Evenimentul literar** și de a consacra în mod special aparițiilor editoriale de excepție. În ce măsură «aparițiile» își justifică și comentarea lor în cadrul acestei rubrici, corespund, altfel spus, titlaturii amintite, aceasta este o chestiune care reflectă în suși spiritul critic al publicației respective.

Un eveniment editorial reprezintă, sub toate aspectele, **Convorbiri cu Marin Preda** de Florin Mugur. Și aceasta în primul rînd pentru că avem de-a face cu dialogul unei mari conștiințe contemporane cu publicul. Concepută inițial ca o carte de «interviuri», pe diverse teme, cu un singur interlocutor, cu un singur interviuat, Marin Preda, ea s-a transformat, pe nesimțite, după cum mărturisește interviuistul, într-o carte de «confesiune» și aceasta datorită faptului că interviuatul n-a găsit de cuviință să răspundă decît la acele întrebări care pentru el constituie o adevărată «obsesie», permanentă și chinuitoare, ocolind cu bunăștiință, sau involuntar, problemele prisositoare, care nu intră în raza de interes, evitînd pe cît posibil și amînînd răspunsurile la întrebările care ridică atari probleme, preluînd, implicit, și cirma discuțiilor în mișcările sale. Deci dintr-o carte de «interviuri» a rezultat una de «confesiune». Drumul mi se pare cum nu se poate mai firesc. Probabil că lui Florin Mugur îi era necesară, de la început, o anume «prezență de spirit», să prevadă aparent neașteptata evoluție. Nu putem să-i pretindem totuși acest lucru lui Florin Mugur, deoarece experiența noastră este destul de limitată în această privință, aparițiile de această factură, în literatura noastră, fiind adevărate excepții, dacă nu — cum este cea de față — au un caracter de singularitate. Faptul că Marin Preda nu răspunde la orice fel de întrebări, și răspunde numai la acelea care ridică probleme ce pentru el s-au transformat în «obsesii», este însă cum nu se poate mai semnificativ: căci, în definitiv, prin ce se caracterizează o adevărată conștiință dacă nu prin delimitare, prin selectarea și fixarea la un număr de probleme, prezente, care se încipăresc cu puterea «obsesiei», angajînd toate resursele interioare ale ființei și așteptînd în mod imperios o «dezlegare». Dintr-o dată, din capul locului, întreprinderea lui Florin Mugur cîștigă în seriozitate și profunzime, prin tonul impus de prozator. Într-un fel e bine că prima carte de acest gen la noi (sperăm că inițiativa editurii «Albatros» va fi preluată și de celelalte edituri, că seria acestor «dialoguri» cu scriitorii contemporani — sau «confesiuni» provocate, cum vrem să le spunem — nu se va întrerupe aici) și-a ales drept partener de discuție pe Marin Preda, un partener de cea mai serioasă conduită intelectuală, intrucît, cum spunem, Marin Preda a imprimat de la bun început un «ton» întreprinderii, innobilînd, ca atare, genul. În genere, scriitorul român (avem drept pildă multe dintre interviurile care au apărut la noi în ultimul timp) e predispus a divaga despre orice, cu petulanță, pe diverse teme — unele lipsite de orice fel de importanță — a-bordează cu prea multă ușurință orice fel de domenii — dorînd să se dovedească atocăteștiutor — exultă în tot soiul de afirmații, pînă la considerațiile despre modă

și sport și despre modul în care-și petrece timpul liber — multe dintre «interviuri» degajînd un aer nestînjnit de frivolitate. Nu ne interesează, de pildă, opiniile cutărui scriitor despre... «sport». De la un scriitor, care se respectă, așteptăm cu totul altceva.

Dacă dialogul dintre Marin Preda și Florin Mugur a «eșuat», devenînd, pe parcurs, o «confesiune» a lui Marin Preda (provocată de Florin Mugur), am cîștigat, în schimb, în cele din urmă, un lucru mai important: dialogul lui Marin Preda cu publicul.

«Convorbiri cu Marin Preda» este, în ultimă instanță, o carte din aceeași categorie cu **Imposibila întoarcere**. Ca și acolo, se confruntă o mare conștiință contemporană cu conștiința publică. La fel ca **Imposibila întoarcere**, cartea de cel mai mare succes a scriitorului, după primul volum al **Moromeților**, «convorbirile» se adresează tuturor categoriilor de cititori. O mare conștiință se destăinuie și aici, ca și acolo, și încearcă să răspundă la problemele fundamentale ale timpului, probleme devenite, pentru scriitor, adevărate «obsesii».

Nu spunem defel o noutate dacă afirmăm că Marin Preda este scriitorul care și-a cîștigat cel mai mult încrederea cititorilor. Și este, în anume sens, scriitorul cel mai îndrăgît de cititorul român. Aceasta din mai multe motive, binecunoscute: în primul rînd pentru că este scriitorul cel mai ancorat în «actualitate» dintre scriitorii de azi, pentru că refuză «paseismul», întoarcerea spre un trecut, mai mult sau mai puțin idilic, și caută să răspundă la întrebările cele mai acute ale timpului, ale epocii, întrebări ce se impun cu o stringentă necesitate (nimic nu e mai detestat de către Marin Preda decît scriitorul de tip evazionist), în al doilea rînd pentru că este un scriitor de atitudine fermă, hotărît subliniat, care a reînviat la noi și a sporit cu dimensiuni noi, nebanuite, **cultul pentru opinie**, pierghia vieții intelectuale și culturale, pentru că este un protagonist al punctelor de vedere spuse răspicat, tranșant exprimate, pentru că a inoculat vieții intelectuale sentimentul cel mai de preț: sentimentul răspunderii personale, pentru că este, într-un cuvînt, un **scriitor de atitudine**, un **scriitor angajat**, în sensul în care numai o mare «conștiință» poate fi «angajată», cucerîndu-și cititorii prin onestitatea viziunii, pentru că nu și-a dezamăgit niciodată cititorii prin **inconsecvența atitudinii** (lucru cel mai lamentabil dintr-o carieră de intelectual), pentru că nu este — cum bine remarcă Florin Mugur — numai un **scriitor**, ci și un **intelectual** (lucru care ar trebui să se întimple cît mai des!), pentru că nu a trîșnit niciodată pe alții și nu s-a trîșnat trîș pe sine, pentru că, în sfîrșit — cum iarăși exact remarcă Florin Mugur — este un scriitor pe care cititorul s-a obișnuit să-l ia în serios.

Toate aceste atribute derivă dintr-unul esențial: **seninătatea conștiinței**, care este cel mai însemnat bun cîștigat al omului-intelectual. Nu sînt cărțile lui Marin Preda o patetică, fierbinte, pledoarie pentru păstrarea **seninătății conștiinței**? Nu ne demonstrează ele că omul poate — și trebuie — să-și mențină conștiința netulburată, «senină», împăcată, peste orice fel de vicisitudini, inclusiv, ca să-i împrumutăm o expresie proprie, mult îndrăgîtă, peste «viclenia istoriei», că aceasta este dovada supremă a tăriei, a forței sale, că numai astfel se ridică la înălțimea condiției sale, că numai astfel își recapătă, de fapt, condiția. Prin «seninătatea conștiinței» omul triumfă peste orice împrejurări și își menține, astfel, intactă, nealterată, independența morală, libertatea spiritului.

Cu atît mai patetică devine pledoaria lui Marin Preda, cu cît ea vine din partea unui scriitor — cum observă cu subtilitate Florin Mugur — care nu are acest dar — «seninătatea conștiinței» — ca pe un dat «natural» — ca un Sadoveanu, de pildă, sau chiar ca eroul său: Ilie Moromete — ci ca pe un dat «dobîndit», «cîștigat», într-o dramatică luptă cu sine și cu alții. Că spre deosebire de eroul său, «seninătatea conștiinței» la Marin Preda înseamnă un moment de cucerire a unui echilibru interior («Primordială e starea de „alarmă” a „conștiinței” — cum spune Florin Mugur) și că tot efortul posterior al scriitorului este de a și-l păstra, în consecință, de a-și apăra, pe deplin conștient, acest moment.

Ov. GHIDIRMIC

(Va urma)

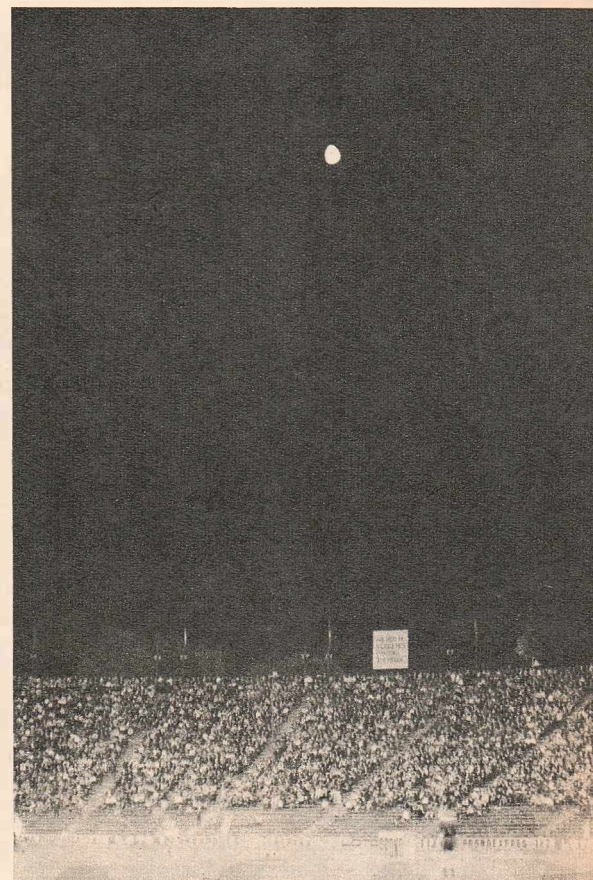

adu Nunweiller: Moldovane, dormi sau te doare?

bucureștiul în patru echipe

Pe întuneric dar nu pe bijbiite.

Luna și peluza a doua.

Hai, cuplaju'!

Deși mingea nu se vede este 1:0 pentru Dinamo.

Fotografii de Emil COJOCARU

Și de această dată Tătaru (stînga) se eschivează.

Eu sint antrenorul secund al echipei Atletico Madrid.

Codrea: Mopsule, dacă ai talent marcă matale din poziția aceasta!

cronica de fotbal

acești negri cavaleri...

Cuplajul bucureștean a fost de data asta cam sfoegit. Să nu fi existat cele câteva parade ale lui Răducanu și scripările de mare jucător ale lui Dumitrache, să nu fi fost senzaționalul gol al Stelei, marcat de către Răducanu care a driblat tot ce a întâlnit în cale imediat ce i s-a dat drumul în arenă, precum un taur furios, ne-am fi dus acasă aproape adormiți. Era și un aer tare de toamnă dilie, o lună numai bună s-o tai ca pe un boșar, lume luminată, reflectoare, steaguri și clopote, ce mai, toată lumea pregătită de sărbătoare. Numai lui alde Dinu și lui alde Tătaru li se urise în teren și visau să treacă și clipa ultimă a meciului la care participau ca să ia drumul grădinilor de vară în care mai fierbe câte un mustuleț și se mai poate bea o oca de vin pină dau zorii...

Despre cele două victorii ale lui Dinamo asupra unui Rapid din ce în ce mai pricâjit, aflat acum în fundul finitiei clasamentului, de unde cu greu se va mai aridica (aprope de asta: de ce l-a schimbat Macri tocmai pe Bartales, care se dovedise excelent pînă atunci, cu Năsturescu, care e numai inimă și căzături ca la circ?) și cea a Steluței asupra Sportului, nu am multe de spus. Încă, echipa din Ștefan cel Mare după acel 11-0, nu arată mare lucru și nu cred că va rezista mult în Cupa Campionilor pentru că e o echipă fără aripi, Moldovan și Nunweiler fiind numai niște improvizatii. Dacă primul mai cară baloane în fața porții, ultimul pare cu totul ostenit și bun de reformă, iar Dinu plătește din ce în ce mai vădit lipsa de viață sportivă, ca și Dumitrache care în afara celor câteva faze în mare stil, se ascunde de balon, e sufocat după o cursă mai lungă și așa mai departe. În curînd, deie Dumnezeu să fie prolet mincinos, depozitele echipelor de divizia B se vor îmbogăți cu marfă a înția, venită de sus, de la A, pentru că toate fericirile trebuie plătite odată și-odată...

Nici Steaua n-aș zice că are un joc la înălțimea lotului pe care-l deține. Aici conducerea tehnică este aceea care greșește. Jucătorii militari luați individual, ca nume, reprezintă fiecare o valoare în sine, dar pregătirea lor fizică e precară, asta se vede de la distanță. Pe urmă, unde mai pui că antrenorul Constantin, pe care-l stimăm ca pe un fost mare jucător, este absolut absurd, cînd ține 90 de minute în teren pe Tătaru, care de mult trebuia oferit unei alte echipe și nu-l înlocuiește, duminică sea-

ra, scoțîndu-l pe tușă pe lordănescu. Această schimbare a fost inspirată în măsura în care Răducanu a marcat prin surprindere, dar în ansamblu este limpede că nu există o orientare clară. Mi se pare inexplicabil, de asemenea, să-l văd pe acest N. Ionescu, gras și nădușit. Chiar Sătmăreanu se află la vîrsta cînd ar trebui să se retragă și așa mai departe...

Ar mai fi de spus ceva și despre Neagu. Vechiul meu Capellini, în care vedeam un al doilea Dumitrache, este o mare decepție. Poate are și mari ghinioane (vezi bara de duminică seara), dar prea nu știe să primească mingea (stînd cu spatele către portarul advers), prea se pripește și prea trage des în popi...

În sfîrșit să ajungem la oile noastre: arbitrajul. Ziarul de specialitate îi acordă lui Al. Pirvu cinci stele. De ce? Pentru că a anulat un gol perfect valabil înscris de Dinamo, pe motiv de ofsaid, cînd era clar că numai tușierul văzuse această gogorită?

N. Petriceanu, al doilea cavalier în negru al cuplajului, a primit ce-i drept, numai patru stele, dar cite a făcut el pentru «Sportul studentesc», cum a tras el de un meci nul și n-a reușit, asta era o treabă de zero stele, că doar eram cu toții acolo și ne-am pus mîinile în cap. Huiduielile primite de către acest trist arbitru sperăm că vor pune pe gînduri pe cei de la Comisia de arbitraj și nu vom mai avea ocazia să facem poliție aici...

Eugen BARBU

P.S. Undeva, jos, în subsolul acestei rubrici, un personaj mic face glume proaste. Ba că ni s-ar fi stins televizorul după un sfert de ceas, ba că ne-a rugat cineva să nu injurăm echipa națională, ba că am călcat în străchini. Micuțul Napoleon, pentru că de el este vorba, se dovedește o dată mai mult, pătimaș și atins de un subiectivism mortal: e singurul care a văzut în decizia lui Scheurer un lucru foarte potrivit. Ca să te duci pînă la Leipzig ca orbetele și să mai și scrii la gazetă o asemenea gogorită e cam mult! Mai stai acasă, Teșcută, că e mai cald...

Cit privește concedierea, de ce l-aș concedia? Il compromit săptămînal în pagina 15 a Săptămîinii pentru ca, după ce și-a încheiat atît de neașteptat cariera de antrenor, să și-o rateze prematur și pe aceea de scriitor...

secretele jocului la club se învață

Există un adevăr axiomatic: jocul reprezentativelor naționale nu este decît suma calităților sau deficiențelor înregistrate (și unele și altele) în campionatul intern. Totuși, uneori, selecționatele unei țări exprimă ceva mai accentuat fie laturile pozitive, fie pe cele negative, care n-au ieșit prea mult în relief în partidele inter-cluburi. Și aceasta depinde, în mare măsură, de o anumită stare de spirit, care pune stăpînire într-o perioadă oarecare pe mînunchiul de jucători aleși să reprezinte fotbalul țării respective. Într-un timp ei pot să depășească media comportărilor din jocurile interne, iar în altă perioadă, aceeași interpretă execută o partitură dintre cele mai slabe, indiferent dacă dirijorul orchestrei s-a schimbat sau este tot cel vechi.

Exemplele recente de la Leipzig și Halle nu fac decît să confirme (dacă mai era nevoie...) acest adevăr: indicațiile antrenorilor menite să atenueze unele vechi raclie (marcaj insuficient, demarcări aproape inexistente, slaba execuție a loviturilor impuse și dificultățile de apărare, la acest capitol, cînd adversarul adoptă o gamă dintre cele mai variate și mai neprevăzute) n-au fost materializate, jucătorii acționînd tot cum știau ei, de la club. Rezultatul nu putea fi altul decît cel înregistrat pe teren: frînări nedorite ale jocului, lipsa marcajului, neglijarea apărării «om la om» (dusă la un înalt stadiu de adversar), prelungirea exasperată a driblingului, totala ignorare a unei bune execuții la loviturile impuse, ca și a măsurilor de apărare, cînd acestea sînt acordate adversarului.

Pe deasupra, avem condiția fizică precară a jucătorilor noștri și mai mult agravată de refuzul unora dintre «vedete» de a se antrena asiduă în preajma meciurilor, pentru a nu fi oboșiți în ziua decisivă.

Am fi lipsiți de realism dacă am cere jucătorilor actuali să presteze un joc în

forță, cum practică în mod obișnuit echipele de club sau reprezentative din nord-vestul Europei: anglo-saxone, suedeze, germane, olandeze etc. Dar lipsa calităților atletice poate fi suplinită de jucătorii noștri printr-o mișcare permanentă în teren, prin abilitate și agilitate, prin schimbul dens de pase, singurul care poate deruta puternicii apărători adversi, prin rapiditatea demarcărilor și prin adaptarea unor strategii cît mai adecvate fiecărei situații de joc. În fața unor parteneri înalți, să renunțăm la jocul pe sus, iar atacurilor lor să le ripostăm printr-un presing continuu, dublat de un marcaj ferm, care să nu lase breșe nici unei incursiuni. Fiecare adversar să fie riguros și de aproape supravegheat, prin acel strict marcaj «om la om» pe care, pare-se, jucătorii noștri îl ignoră. «Perechile antagoniste» nu sînt o simplă figură de stil. Ele au ajuns acum să domine în fotbalul tuturor țărilor.

Acestea sînt armele cele mai potrivite și pentru jucătorii noștri, care trebuie să le ascuțim nu numai în jocurile internaționale, ci și în cele din campionatul intern, ca și în pregătirea de fiecare zi — la club.

Angelo NICULESCU

P.S. Am rămas foarte surprins citind în ziarul Știința Tineretului, din 3 X 1973, la rubrica «Sport», o declarație a mea, surpriză explicabilă ținînd seama că eu nu am dat nici un fel de declarație, pentru simplul motiv că nu am fost solicitat. Regret foarte mult că în numele meu au apărut o serie de aprecieri care se referă atît la pregătirea echipei reprezentative, dar mai ales la evoluția și consecințele pierderii jocului de la Leipzig. De asemenea, țin să subliniez că asemenea «practici» nu aduc nici un serviciu fotbalului și eu personal le resping cu toată tăria.

„cupa de toamnă“

Așadar, turul «Cupei ziarelor» a luat sfîrșit. Pentru suporteri, o știre de ultimă oră: înscrierea echipei în actuala cupă se va face sub o nouă dar și mai exactă titulatură: «Flacăra». De asemenea, în cadrul ședinței de vineri, 5 octombrie a.c., comisia de organizare, în prezența... absenței președintelui asociației sportive a lucrătorilor din presă a aprobat, de comun acord cu delegații celorlalte echipe, noul și unicul regulament, valabil atît pentru «Cupa ziarelor», cit și pentru «Cupa de toamnă». Spicuim: «Regulamentul jocului de fotbal va fi cu strictețe respectat, cu următoarele amendamente de ordin organizatoric:

— durata partidelor va fi de 60 minute (două reprize a 30', pauza — 10');

— meciurile vor avea loc luna, cu înce-

pere de la ora 15,30 (primul) și 16,45 (al doilea);

— au drept de joc, în fiecare echipă, și cite 3 (trei) ziaristi, angajați ai altor publicații (fiecare echipă va prezenta un tabel nominal cu membrii lotului, tabel ce va fi supus aprobării comisiei de organizare).

— la cel mult două zile de la desfășurarea partidelor, delegații echipelor vor prezenta comisiei de organizare foaia de arbitraj; eventualele contestații, vor fi înscrise obligatoriu în foaia de arbitraj și vor fi discutate de comisia de organizare în prezența delegaților echipelor etc.

Saluînd inițiativa comisiei de organizare, anunțăm, totodată, data disputării primei etape: luni, 15 octombrie; de menționat că meciurile vor avea caracter eliminătoriu.

poșta fair-play

STANCIU VALENTIN — str. Putnei nr. 23 — Craiova. Antrenorii lotului nu greșeau deloc dacă îl chemau în lot și pe Bălan, că e mai înalt ca Dumitrache...

Ba, dimpotrivă, eu cred că greșeau grav! Momentan, Bălan trebuie să muncească mult, să-și asigure mai întîi locul în echipa de club 90 de minute și după aceea vom vedea. Cît privește criteriul înălțimii, este unul la

Craiova (Oblemenco) și mai «înalt» — la propriu și la figurat — care, din păcate, n-a reușit pînă astăzi să joace măcar un minut în echipa națională, deși a fost gol-geterul campionatului divizionar A de patru ori.

PETRE GIURGIU — Piața Eroilor Sovietici 3 — Tg. Mureș. Nu știu ce aș putea să vă răspund, fiindcă, de fapt, dum-

neavoastră numai «filozofați», deși cereți să nu se mai filozofeze așa de mult! Poate titlul materialului trimis să vă ajute să-mi dați dreptate:

«Cam multe aureole pentru un fir de iarbă». Merg? Eu cred că nu!

Dr. RADU ANGHEL — str. Eneas nr. 62 — Timișoara. Ca și dumneavoastră, au mai fost și alți cititori contrariați de opiniile la care vă referiți. În consecință, Poșta Fair-play și-a făcut datoria în numărul precedent, judecînd din punctul său de vedere comentariul respectiv al scriitorului Eugen Barbu.

ENESCU (loco). Am citit în «Sportul» că au trecut cu brio primul tur al cupelor europene în special echipele țărilor în care se practică «fotbalul athletic, în forță». Să fie oare acesta singurul adevăr?

Eu cred că diferența de clasă a calificat unele echipe și nu «fotbalul athletic». Să ne reamintim: F.C. Liverpool-Jeunesse d'Esch Luxemburg 1-1 și 2-0; Bayern Munchen-Aatvidaberg 3-1 și 1-3!, prelungiri, și numai după loviturile de la 11 m 4-3!! Wolverhampton Wanderers-Belenenses Lisabona

2-0 și 2-1. F.C. Köln-Eskisehirspor (Turcia) 0-1 și 2-0. Admira Viena-Internazionale Milano 1-0 și 1-2, după prelungiri, adică «valul» vienez a eliminat «forța» și «forzza» italiene.

Ce părere aveți despre asistența medicală a jucătorilor la echipele de divizia A?

Că a rămas în stadiul de... asistență. Astăzi fiziologia efortului cere control permanent prin aparatură și specialiști. Or echipele noastre nu sînt dotate nici cu unele... nici cu unii.

I. NICOLAE — Calafat: Oltean fiind am o adevărată slăbiciune pentru crainicul radio Sebastian Domoziță, care reușește prin transmisiile sale să te faci să trăiești dramatic viața nevăzută (de ascultători) a meciurilor. Ce părere aveți de el?

Giurgiuvean fiind, eu n-am o slăbiciune pentru Domoziță, dar îl admir și eu, ade seori. Este unul dintre cei mai buni crainici sportivi pe care îi avem.

Constantin TEAȘCĂ

tenis

coloana vertebrală a tenisului nostru de mîine

Nu rareori în activitatea unui jucător de tenis există momente în care plasa capătă dimensiuni neobișnuite, terenul adversarului se micșorează, iar propriul teren devine de neacoperit. Sînt momente în care jucătorii de tenis obișnuți să se confrunte pentru gloria proprie sînt puși în situația să decidă soarta unei întîlniri pe echipe. Responsabilitatea punctului dorit de coechipieri adaugă luptei atribute morale ce pot fi determinante, dezvoltînd astfel adevărata complexitate a jocului.

Am urmărit cu interes desfășurarea campionatului național pe echipe pentru juniori, această coloană vertebrală a tenisului nostru de mîine. Reușita actualii ediții avea să-mi întărească convingerea că hotărîrea federației de a despărți juniorii de seniori a fost inspirată. Mai întîi, în ciuda timidității de care au dat dovadă centrele noi înființate, s-a înregistrat un număr dublu de participanți. Peste 25 de echipe. Apoi, o mare cotă de interes din partea antrenorilor, care se arată de pe acum preocupați de soarta echipelor lor pentru ediția din anul viitor. Și în sfîrșit, nivelul tehnic al jocului. Au cîștigat elevii lui Nea Cucu Schmidt, demonstrîndu-ne încă o dată că terenurile din Dr. Staicovici, unde și-au făcut ucenicia frații Viziru, frații Năstase, Caraluis, Julieta Boboc și alții sînt încă fertile, în ele încolțind talente, cum sînt frații Mirza, Tăbăras, Curcă, Mariana Hagiu și alții.

lata însă că, oricît mi s-ar părea de paradoxal, viitoarele ediții ale acestui campionat, în care ne punem mari speranțe, sînt amenințate de ambițiile în parte declarate ale Tenis-Clubului. Mai precis, de la un timp încôace acest club se gîndește să transfere în rîndurile sale cele mai talentate elemente din provincie. Transferuri facilitate de prezența la T.C.B. a celor doi antrenori ai loturilor naționale de tineret și juniori, ca și de bunele condiții materiale de care acest club dispune. La prima vedere, ideea nu pare rea, pentru că în felul acesta s-ar asigura multor elemente talentate, apărute în diferite centre ale țării, o companie valoroasă care le-ar stimula progresul. Pe de altă parte însă, strîngerea acestor elemente sub emblema T.C.B.-ului ar da de an un cîștigător sigur, scăzînd însă considerabil interesul pentru campionatul național.

În aceste condiții, după părerea mea, soluția ar putea fi următoarea: la T.C.B. să se consolideze un centru permanent de pregătire, sub directa îndrumare a federației, unde cei mai talentați juniori să urmeze stagiile mai scurte sau mai lungi, rămînînd însă să concureze sub culorile cluburilor lor. În felul acesta, caracterul de întrecere al campionatului ar rămîne nealterat și sînt convins că rezultatele nu s-ar lăsa mult așteptate.

Stefan GEORGESCU

de sisti: sînteți ca și noi

— Sînteți un nume în fotbalul italian și fără îndoială primul nume în echipa Fiorentina...

— Două avantaje și un dezavantaj.

— ???
— Da, dezavantaj. Pentru că în fotbal numele se face foarte greu și se pierde destul de ușor. Condiția «numelui», a vedetei, este succesul continuu. Or, oameni sîntem și noi, fotbaliștii cu nume.

— Cîți ani aveți?

— 30. Acum un an aveam un răspuns pe... contraatac: am atîția ani cîte meciuri jucate în Squadra azzura. Acum răspunsul a început să fie de apărare.

— Ce părere aveți de Universitatea Craiova?

— Este o soră a echipelor italiene. Joacă italienește. Și joacă bine. Contraatacurile sale pot răsturna firme cu renume în Europa.

— Ce jucători v-au produs o impresie deosebită?

— Oblemenco — un permanent pericol din umbră, Boc — un jucător foarte inteligent, și două extreme de certă clasă — Țarălungă și Marcu.

— Care este, după opinia dumneavoastră, viitorul fotbalului?

— Fotbalul se joacă azi pentru rezultate. Nu trebuie să fim naivi și să ne închipuim că mîine va fi altfel. Se va juca, sînt sigur, tot pentru rezultate. Așa este societatea noastră în ansamblu — fotbalul fiind o felie care-i păstrează integral caracteristicile — e dominată de lupta pentru rezultate. Pentru a nu rămîne însă fără spectatori, fotbaliștii vor trebui, totuși, să îmbunătățească spectacolul. Astăzi fotbalul este de multe ori doar luptă. Mîine va trebui să fie o luptă frumoasă.

— Ce impresie v-au făcut Craiova și locuitorii săi?

— O impresie plăcută, așa spune chiar familiară. Sînteți ca și noi. Vorbiți mult, vorbiți tare, vorbiți teatral, vorbiți patetic. Aveți pînă și un gen de umor ofensiv deseori întîlnit la noi. Un exemplu: încă de la primele ore petrecute în Craiova, pe oriunde ne-am plimbat, toată lumea ne arăta — cu degetele — cifrele 2 și 3. Adică numărul golurilor care urma să ni le înscrie Universitatea...

M.P.

repriza a treia

fotbalul nostru nu are nevoie de cronici de bal

Spre deosebire de I. Chirilă, care e deranjat de «vocale» ce aduc un «val de proșuri» la adresa fotbalului nostru, susțin — la nevoie cu sute de probe — că mai mare risipă de flori și de tîmîie ca în fotbalul nostru e greu de găsit. Cînd ne lăudăm, ne lăudăm mai rău ca brazilienii, cînd e să recunoaștem cîștit — cum ar fi fost cazul după Leipzig — că am făcut-o fiartă, că am gîndit și am jucat prost acest meci care a ieșit, firește, prost exact din aceste motive, o dăm pe după cîreș, inventăm motive și plîngem, emoționați de umanismul nostru de operetă, pe un umăr care are nevoie de sprijin, nu de teatru.

Culmea e că același autor sensibil, ale cărui scrieri despre fotbal au adeseori parfumul, grația și dialectica unor cronici de bal — «o floare ție, alta lui și una mie...» (să nu se supere nimeni) — reproșează «vocalor» taxate drept «ipocrite» (nici mai mult, nici mai puțin!) o dorință pe cît de legitimă, pe atît de rațională, cum ar fi aceea ca «11-le nostru tricolor să fie expresia unui campionat bine jucat, expresia eforturilor deosebite ale cluburilor, expresia unei selecții naturale a valorilor...» Adică de ce — se întrebă în subtext I. Chirilă — să reclame «vocale» această soluție (la urma urmei de bun-simț, după părerea noastră), cînd se uită cu ingratitudine că echipa națională este «singurul club de fotbal adevărat din România»? Păi tocmai pentru că e singurul! Tocmai pentru că regimul exagerat preferențial de care s-a bucurat acest «club» l-a dus, vrînd-nevrînd, la avantajele, dar mai ales la dezavantajele culturii de seră. Urmărindu-se, de pildă, ani de zile doar doi

fundași laterali (Sătmăreanu și Deleanu), am ajuns azi să contăm — orice formă ar avea — doar pe ei. Și cazul lor nu este singular. Dimpotrivă.

În loc să facem, așadar, un fetiș din echipa noastră națională — romantism desuet și deplasat — să-i oferim fotbalului nostru, dacă sîntem în stare, raționamente utile, soluții realiste. Așa cum atîtea ramuri economice se dezvoltă și se întăresc prin dezvoltarea unităților productive, a fabricilor și uzinelor, fotbalul nu poate să se dezvolte numai prin dezvoltarea «ministrului»! Virful piramidei rămîne, legic, tributar întinderii și forței bazei sale.

Marius POPESCU

P.S. — Patru echipe bucureștene au jucat etapa trecută acasă și au înscris două goluri. Universitatea Craiova a evoluat în deplasare și a înscris U.T.A.-ei patru goluri. Trageți linia și faceți socotelile.

● Impresionantă revanșa anti-Petrolul re-purtată de unul din cei mai temeinici antrenori pe care-i avem, Ilie Oană.

● Doi apreciați gazetari sportivi, Mircea Ionescu și Constantin Alexe, surprind în cotidianul de sport fațete ale personalității celui mai nedreptățit fotbalist român, Ion Oblemenco.

● Meciul de mîine al naționalei? Un meci frumos, de album. «Ții minte, Cornele, meciul acela din octombrie '73?»

m.p.

tragerea la sorți a c.m. de fotbal va avea loc la frankfurt

Tragerea la sorți pentru împărțirea pe grupe a finalistelor Campionatelor Mondiale de Fotbal 1974 va avea loc la 5 ianuarie, în marea sală a Radiodifuziunii din landul Hessa, la Frankfurt. Marea sală din «Hessischer Rundfunk», locul centralei de organizare a Campionatelor Mon-

diale, oferă prin spațiul său și prin dotarea tehnică cele mai bune condiții pentru ca această ceremonie reprezentativă să decurgă și din punct de vedere tehnic foarte bine, astfel ca relatările să poată fi transmise în întreaga lume prin toate mediile.

cronica ringului să umplem tribunele cu fotbaliști...

Pentru prima dată în istoria boxului nostru, finalele campionatelor naționale nu vor avea loc la București, ci la Cluj. De ce a fost ales tocmai Clujul drept gazdă pentru acest important eveniment pugilistic e greu de explicat, mai ales dacă ne gîndim că de cîtiva ani sportul cu mînuși bate pasul pe loc în acest oraș. Să fi fost, oare, ideea antrenorului federal Alexandru Vladar care e de prin partea locului?

Faptul că tradiția a fost întreruptă de această... inițiativă ar fi lipsit de importanță, dacă nu ne-am teme că se va boxa cu sala aproape goală, dacă nu ne-am teme că, lipsiți multă vreme de gale interesante, clujenilor li s-a stins, poate, pasiunea pentru «nobila artă». Dar, cu spectatori mulți sau puțini, oricum, miercuri va începe marea bătălie pentru titlurile de campioni naționali. După trierea de la «zone», au rămas în cursă 44 de sportivi. Și pe masa juriului nu vor fi decît 11 centuri. Vă imaginați cît de grea va fi lupta? O treabă de bărbați adevărați. Cineva spunea că la asemenea gale ar trebui să umplem tribunele cu fotbaliști, cărora să li se spună că ei sînt mult mai bine recompensați decît băieții aceia din ring, printre care se află campioni și vicecampioni ai Europei...

Ca orice mare competiție pugilistică, și finalele de la Cluj își au favoriții. În primul rînd, frații Simion și Calistrat Cuțov, apoi Constantin Griuescu, Alec Năstac, Mircea Tone, Paul Dobrescu, Aurel Mihai, Ștefan Băiatu, Marian Lazăr, Octavian Amăzăroaie,

Gheorghe Ciocină, Victor Zilberman, Antoniu Vasile, Ion Gyorfi, Ion Alexe. Cei mai mulți se bucură de o binemeritată faimă și pe plan internațional. Dar nici unul dintre ei nu se poate considera învingător de pe acum. Într-un meci de box se pot întîmpla foarte multe lucruri neprevăzute. Mai ales cînd ai de înfruntat tineri ambițioși, dornici de afirmare, cum sînt destui în finalele de la Cluj.

Pentru spectatorul din tribună, întrecerile vor începe miercuri seara. Boxerii, însă, au și început bătălia. Mulți dintre ei luptă în aceste zile cu propria greutate, încercînd să împace acele cîntarelor cu limitele categoriilor. Asta înseamnă mîncare mai puțină, apă mai puțină. Mai ales apă. Și mai înseamnă ceva: efort suplimentar. Cu două săptămîni în urmă, la «zona» de la Iași, am locuit în același hotel cu boxerii. Într-o noapte, tîrziu, m-au trezit niște tropînturi care făceau plafonul să vibreze. Și fiindcă nu mai conteneau, am urcat să văd ce se întîmplă deasupra, unde știam că stau sportivi. Pe culoar, unul dintre băieții, îmbrăcat în trening și cu un prosop strîns înfășurat în jurul gîtului, sărea coarda. «Mîine facem din nou cîntarul — mi-a explicat gîfînd — și nu mai pot să dau jos niște afurisite de 300 de grame». A doua zi era în categorie.

E greu să fii boxer, dar e superb să fii campion. Și asta o știu toți cei 44 de pugiliști care vor lupta în finalele de la Cluj.

Petre HENT

POL ATRACTIV CULINAR

„nord“ complex și „casa sa de comenzi“

Diversele forme și modalități de servire a publicului, sugerate, propuse și aplicate de cei care diriguiesc destinele comerțului bucu-reștean, fac ca în cea mai mare parte publicul consumator să fie receptiv la aceste invitații, aplaudind — atunci când inițiativa și-a dovedit utilita-tea și eficiența practică — sau, după caz, criticând și reclamând, când distonanțele sesizate pe rețea au devenit supărătoare.

Una din aceste forme, devenită o prezentă cu care de mult sîntem familiarizați, o constituie existența caselor de comenzi și a secțiilor gospodina, aparținînd acestora, unități a căror activitate — atunci cînd își onorează rațiunea pentru care au fost create — este de un real folos pentru publicul consumator, în general, și, evident, pentru femei, în special.

La numărul celor existente în rețeaua unităților «Gospodina», recent, întreprinderea de turism, hoteluri și restaurante București a mai adăugat încă una, care funcționează în cadrul noii CASE DE COMENZI, înființată în COMPLEXUL DE HOTELURI ȘI RESTAURAN-TE «NORD» din Calea Griviței 143, telefon 50 60 81.

Evident, inițiativa conducerii I.T.H.R. e lăudabilă, dacă avem în vedere fie și numai trei din considerentele care au stat la baza înființării acestei noi unități — în zona Gării de Nord numărul acestor unități era insuficient; un spațiu destinat vânzării exclusive a produselor de patiserie și cofetărie a fost judicios valorificat, aici fiind și noua sec-ție «GOSPODINA»: realizarea produselor acestei secții în labora-toarele culinare ale complexului, deci garanția aprovizionării unității în permanență cu produse proaspete.

Fiind deservită de un număr redus de personal, cu o pregătire profesională efectuată în cadrul complexului «NORD», noua CASA DE COMENZI oferă cumpărătorilor un bogat sortiment de produse gen **gospodina** (circa 30 produse gata preparate): produse în aspic — pate de ficat, ouă cu șuncă, creier, cotlet de porc, fripturi de porc, vacă și pui, cu sosurile respective; (circa 12 semipreparate) carne tocată

ardei și dovlecei umpluți, sarmale în foi de viță și varză, șnițele, chifte-luțe; (produse de carmangerie și afumături) mici, cîrnăciori proaspeți, pastramă afumată, (se preconizează și introducerea unui sortiment de tobă de casă și limbă afumată), precum și o diversitate de PRODUSE DE PATISERIE ȘI COFETĂRIE: pateuri cu brînză și carne, foi de clătite, trigoane, bușeuri cu ciuperci sau cu brînză, tarte cu fructe, 3 sortimente de plăcintă — cu mere, brînză sau stafide, ștrudele; un evantai sorti-mental de prăjituri, torturi și cozonaci, 5 sorturi de înghețată, în fine, aproape întreaga sortimentatie de bomboane din ciocolată simplă și umplută.

În ziua deschiderii, tovarășul Sever Dogaru, directorul Complexului «NORD», ne mărturisea că dorește ca titlatura de «GOSPODINA» să definească, în accepție completă, activitatea acestei secții, interlocu-torul nostru precizînd că: «Lucrînd de mult în comerț, am dreptul să știu că de cele mai multe ori clienții noștri nu ne pășesc pragul la întîmplare. Preferința pentru un magazin sau altul, pentru un anume restaurant sau cofetărie, e motivată de ultima impresie cu care a plecat de la ultima vizită. Evident că dacă nu ar fi fost plăcută nu ar mai reveni. Străduința noastră o depunem pentru a avea asigurată, la această nouă unitate, o clientelă care să fie, cum se zice, de-a casei. Și poate o să vă pară surprinzător dar îi vrem nu numai pe cei din zona Gării de Nord. De-abia atunci vom fi mulțumiți cînd vom ști că și cetățeanul din Titan sau Drumul Taberei a venit să cumpere de aici.

Știm însă, tot atît de bine, că trebuie să facem totul — servire exemplară, sortimentatie și varietate de preparate, proaspețime — pentru ca el să nu regreta drumul făcut!»

Nu ne rămîne decît să-i urăm tovarășului director Dogaru împlini-rea acestor dorințe, în interesul, deopotrivă egal, al complexului pe care-l conduce și al cumpărătorilor pe care-i servește.

Salcimii au fost plantați de tata

Subsemnatul Berbecaru Ilie din comuna Tătăraștii de Sus, satul Udupu, județul Teleorman, vă aduc la cunoștință următoarele:

Sînt membru al C.A.P. «Zorile socialismului» din această comună din anul 1960, de la înființare. Atît eu, cit și soția am prestat anual zile-muncă în C.A.P. Avem 3 copii.

Am un lot de folosință sau, mai bine-zis, am avut (loc de casă) prin moștenire de la părinți, de 0,14 ha, pe care conducerea C.A.P. mi l-a lăsat în folosință de la înființarea C.A.P. ca lot ajutat. Acest loc a fost plantat cu pomi fructiferi și salcimi de către părinții mei. Totul a mers foarte bine pînă în luna mai 1972, cînd într-o bună zi vecinii mei, Brezoianu Maria și Ușurelu Ion, au strîns toate neamurile și rudele lor, mi-au tăiat 36 de salcimi, mi-au stricat împrejurarea și mi-au aruncat-o în stradă, apoi au împărțit frățește prin ouă lotul meu, pe care l-au împrejmuit ei cu gard de ulucă.

Cînd am vrut să aflu și eu pentru ce au făcut acest lucru, m-au bătut și pe mine și pe soție în așa hal, de-am avut nevoie de spitalizare și îngrijire multe luni de zile. Și iată de atunci pînă în prezent a trecut un an de cînd eu n-am mai putut beneficia de lotul meu ajutat, pentru care am intervenit la toate organele și care toate au spus că am dreptate, că am fost deposedat în mod abuziv.

Au venit la fața locului, în urma sesizărilor mele, organele locale și județene ale puterii de stat, să-mi elibereze lotul, să le strice împrejmuirea lor, dar a fost imposibil să se apropie acolo, fiindcă imediat se adună rudele; și nu se mai poate apropia nimeni. Nu știu ce să cred. Rămîn pe deplin incredințat că la lumina «Flacăra» se va desluși sigur calea spre dreptate și adevăr.

Ilie Berbecaru
comuna Tătăraștii de Sus

Din scrisoarea primită de la Comitetul județean Teleorman al P.C.R.

Vă trimitem alăturat scrisoarea originală privind pe Berbecaru Ilie, împreună cu răspunsul din comuna Tătăraștii de Sus, satul Udupu.

secretar
Tudor Jan

În urma verificărilor efectuate s-a stabilit că într-adevăr cele sesizate de Berbecaru Ilie sînt reale.

Petiționarul a avut în posesie ca lot în folosință o fișie de teren, care se învecina cu locuitorii Ușurelu Ion și Brezoianu Maria, lot pe care îl folosea ca trecere spre via și suprafața cultivată cu porumb, pe acest loc de trecere avînd plantați salcimi.

În luna mai 1972 sub pretextul că petiționarul nu a muncit decît foarte puține zile muncă în C.A.P. și pentru a pune capăt deselor certuri și judecăți existente între petiționar și cei doi vecini, organul local de partid și de stat, împreună cu conducerea C.A.P.-ului și instructorul Comitetului județean de partid, a hotărît ca această fișie de 4 ari, aparținînd lui Berbecaru Ilie, folosită ca loc de trecere, să fie redistribuită celor doi vecini, Ușurelu Ion și Brezoianu Maria.

Această suprafață a fost dată celor doi vecini pentru întreținerea loturilor lor, iar salcimi au fost tăiați și duși la C.A.P.

Cu ocazia redistribuirii terenului respectiv și tăierii salcimiilor, Berbecaru Ilie și soția sa s-au opus.

Din verificările făcute a rezultat că organele locale s-au orientat greșit cînd au luat această măsură, care dealtfel a fost de natură să înrăutățească și mai mult relațiile dintre Berbecaru Ilie și cei doi consăteni.

Suprafața în litigiu a aparținut părinților petiționarului, iar ulterior, de la înființarea C.A.P., i-a fost dată ca lot în folosință lui Berbecaru Ilie.

Familia acestuia a muncit și muncește în C.A.P.

S-au luat măsuri concrete de repunere în drepturi a lui Berbecaru Ilie, în prezent cei doi vecini avînd retrase gardurile de pe terenul în litigiu, acesta fiind în posesia deplină a terenului.

Salcimii tăiați de pe acest teren au fost restituiți petiționarului de către C.A.P.

Pentru modul greșit în care au procedat inițial, secretarul comitetului comunal de partid, primarul comunei și președintele C.A.P. au fost atenționați și criticați în cadrul comitetului comunal de partid ai cărui membri sînt.

Se constată deci că scrisoarea lui Berbecaru Ilie este întemeiată.

Ion Tironeac
sef secție MI., MAN și Justiție

La apelul Virginiei Popa cititorii răspund

Laț optică greșită a unei mame care vrînd-nevrînd o face publică prin scrisoarea deschisă

din «Flacăra» (8 septembrie a.c.). Popa Gh. Virginia are un băiat de 9 ani, care de cinci ani trăiește fără mîngierea ambilor părinți. Din totdeauna, mama a fost tentată să creadă că tata nu-i poate iubi copilul la fel ca ea. Dar nici-o dată nimeni nu va ști care din părinți își iubește copilul mai mult. Apoi nu are nimeni dreptul să-l lipsească pe unul dintre ei de această mare dragoste.

Virginia Popa trebuie să aibă în vedere timpul scurs prin suflul soțului ei de la despărțire și că omul este supus legilor transformării.

Victor Petrescu — soțul ei — nu poate fi la nesfîrșit brutal și rău, să-și sperie propriul său copil tocmai acum cînd are cea mai mare nevoie de sfatul și educația ambilor părinți, de dragostea lor, de înțelegerea lor... Cuvintele mamei: «kimi distruge copilul» — pot fi puse poate tot atît de îndreptățit și în gura tatălui — dar nici un părinte adevărat nu va recurge la distrugerea copilului său.

Cum poate fi o mamă atît de rea să nu vadă, să nu simtă că însuși copilul ei are nevoie de mîngierea ambilor părinți, de pronunția cuvintelor: tată, mamă...

I.D. Vergu
Ploiești

Nu, nu merită Victor Petrescu să dispună de viața copilului de unul singur. Cred că trebuia să găsească o modalitate de rezolvare, nu de distrugere a căsniciei, de ce oare vrea să distrugă și viața copilului.

Dacă se continuă pe căi unilaterale de educare a copilului (separat, mamă și tată) e foarte greu ca acest copil să învețe ceea ce e de învățat. Fiecare din cei doi vor încerca să-l rețină pe copil cît mai mult și astfel va fi derutat. Lăsați copilul să învețe ce e bun de la școală, dacă familia nu-i poate oferi nimic bun.

Sînt tînăr, am 22 de ani, necăsătorit, dar iubesc copiii.

Iubiți-i și dumneavoastră părinți, și creați-le posibilitatea să le fie dragă viața.

Grigore Hori
micro 14, bloc 13 A, ap. 79, Buzău

La auto-service Sibiu instrucțiunile sînt secrete

La data de 5 mai 1973 mi-am cumpărat un autoturism Dacia 1300 de la magazinul IDMS Pitești, cu factura nr. 0022103, seria motor 027096, seria șasiu 652121, carte de garanție nr. 7897, precizînd ca reviziile să-mi fie făcute la Auto-service Sibiu.

Prin luna iulie, la circa 4000 km, au început să-mi bată amortizoarele din spate și să aibă și unele scurgeri de ulei. În data de 2 august, cu 4200 km la bord, m-am prezentat la unitatea Auto-service Sibiu pentru înlocuirea lor, dar surpriza: aici mi s-a spus că pentru schimbarea amortizoarelor defecte au instrucțiuni care prevăd ca ele să fie schimbate numai atunci cînd sînt complet pline cu ulei pe toată lungimea lor. Cînd am cerut să vad și eu aceste instrucțiuni mi s-a răspuns că nu le au la dinșii, că le are numai delegatul uzinei și în concluzie nu am putut vedea aceste instrucțiuni. Totuși pentru a mă liniști mi-au întocmit o foaie de sesizare din care nu mi-au dat nici un exemplar în care să se menționeze că telescoapele bat, iar scurgerea de ulei nu au trecut-o, zicînd că este o transpirație a amortizorului.

Am plecat foarte supărat și pentru a mă lămuri am solicitat pe data de 10 august o consultație tehnică A.C.R., care mi-a confirmat defecțiunile sus-menționate.

Pe data de 11 august m-am prezentat din nou la Auto-service Sibiu și aici nici nu au vrut să stea de vorbă cu mine zicînd că să-mi schimbe A.C.R. amortizoarele că dinșii nu le schimbă. Acestea fiind faptele aș vrea să fiu lămurit asupra acelor instrucțiuni și ce prevăd ele; de ce în cartea de garanție scrie că toate piesele și subsamblele defecte vor fi înlocuite?

Oare aceasta este atitudinea, față de toți cumpărătorii de autoturisme, a Uzinei de autoturisme Pitești?

Alexandru Netea
Petrila, cart. 7 Noiembrie, bl. 11, ap. 40

O sursă de poluare

Poluarea atmosferei, în cazul ce-l voi descrie a devenit o problemă majoră. Unde locuiesc acum, în spatele blocului Y, Calea Griviței, există o bodegă (restaurant, circiumă, nici eu nu știu cum s-o numesc), care a ocupat trotuarul cu mese și un fel de umbrare ce n-ar incomoda cu nimic, dar are un cupator pentru fripturi și mici, întrebînd combustibil lichid, motorină sau combustibil special. Cele două coșuri sînt ridicate deasupra acoperișului cu circa 1½-2 metri, și în perioada de aprindere sau chiar activitate se lasă în aer niște nori de fum ce emană un miros de gaze nearse, nocive sănătății, ce pîtrund în apartamentele multor locatari, care locuiesc în aripa acestui bloc. Focurile se aprind la orele 5 dimineața și cred că vă închipuiți ce plăcere e să respiri la cea oră matinală un aer viciat

(chiar nociv) și mai ales duminică, zi cînd vrei să te odihnești ceva mai mult.

Organele de conducere ale resortului comercial din sectorul 8 ar trebui să desființeze această circiumă și să înființeze un magazin de legume și fructe ce ar fi mai util familiilor care locuiesc în acest complex de blocuri (700 apartamente) și din împrejurimi, fac această propunere intrucit, începînd din str. Caraiman cu restaurantul Flacăra, băuturi alcoolice mai sînt la magazinul alimentar «Furnica» — autoservire, unde nu găsești un borcan cu măsline, o sticlă cu Borsec sau un săpun de baie Apollo.

Ștefan Ciobotaru
București

Mulțumesc tuturor, voi face totul pentru copii

În nr. 32 al revistei «Flacăra», sub titlul «ARGUMENT SENTIMENTAL» relatam fapta tragică a morții soției mele și fapta inumană a mamei soției — Cocea Nina — din lași și a celor doi unchi ai soției care mi-au lăsat casa goală, deși am doi copii (6 ani băiatul și 5 ani fetița). Ceea ce nu a cuprins atunci scrisoarea mea a fost tocmai numele celor doi unchi ai soției, Walerenstein Victor din București și Walerenstein Sergiu din Ploiești, care dacă nu ar fi participat la furt, eu și copiii mei nu am mai fi apelat la bunăvoința nimănu pentru cele necesare.

După publicarea scrisorii mele în revistă, am primit multe scrisori prin care expeditorii, prin cuvinte calde, pline de unanimitate și încurajări, prin propuneri de a mă ajuta în creșterea și educarea copiilor mei. Mă îndeamnă să privesc cu încredere viitorul, mă îndeamnă să fac totul pentru copii și viitorul lor.

Pe această cale, mulțumesc tuturor acelora care mi-au scris, mulțumind în același timp și redacției pentru ajutorul ce mi l-a dat.

Constantin Talapan
cartier Trivale-Pitești
bl. 18, sc. B, ap. 10

O inițiativă ce se cere aplicată

De la gara Progresul — Șoseaua Giurgiului pornesc trei tramvaie: 17, 12 și 7. Acestea au următoarele trasee: 17: Progresul — Lacul Tei; 12: Progresul — Gara de Nord; 7: Progresul — Mihai Vodă (intoarce).

Ce dorim noi? Ca unul din aceste tramvaie să continue drumul pe Șoseaua Viilor. Adică să se abată din Calea Șerban Voda, la Bellu, și s-o ia pe viilor unde în continuare sînt foarte multe fabrici. Se cere acest lucru deoarece oamenii urcați gata în tramvai să nu mai coboare la Bellu pentru a aștepta un altul care ar veni de pe Olteniței, incurcînd lumea, așteptînd — mai știi cît? — și pierzînd timp.

Deci nu cer lucruri care nu s-ar putea face; continuarea unei linii de tramvai: Progresul — Giurgiului, Viilor, Panduri și... pînă unde ar mai hotărî cei în drept. Puțină inițiativă spre binele colectivității.

Atît celor de la «Flacăra», cit și celor ce vor pune inimă spre binele celor ce muncesc, mulțumiri.

Păun Năstase
str. Preda Buzescu nr. 15, sector V
București

Cu inactivitatea nu mă pot împăca

Eram student anul V, la Facultatea de matematică, cursuri de zi, cînd în urma unei intervenții chirurgicale am rămas cu o infirmitate — mă deplasez greu. Deoarece atunci a trebuit să urmez o serie de tratamente, examenul anului V și examenul de stat le-am susținut la fără frecvență și deci nu am fost repartizat în producție la absolvire așa cum se procedează cu absolenții de la zi. De mai bine de un an de la absolvire încerc să-mi găsesc un loc de muncă.

Mi s-a recomandat să mă încadrez ca profesor la o casă de copii sau la o școală specială, unde învăț tineri cu anumite deficiențe fizice, de aceste școli avînd posibilități de cazare fără să fiu nevoit să mă deplasez prea mult. Am făcut mai multe cereri în acest sens. Ministerul Educației și Învățămîntului mi-a recomandat să mă adresez inspectoratelor școlare județene care au posturi vacante la școli speciale sau case de copii. Mi s-a răspuns că nu au posturi vacante, deși posturile pe care le-am cerut erau publicate vacante. De exemplu, la Școala profesională specială nr. 29 Horia, jud. Tulcea, sînt două posturi și cred că sînt libere și acum. Aș merge oriunde în țară, nu am decît dorința de a ieși din inactivitatea de acum.

Sînt tînăr și posibilitatea de a munci, de a-mi câștiga singur existența mi-ar da o mare satisfacție sufletească.

Teodor Blidar
comuna Anateu, jud. Arad

În Buziaș se joacă de la mic la mare

Vrem ca prin intermediul revistei «Flacăra» să mulțumim personalului medical de la pavilion nr. 2 (Phönix) din Buziaș pentru atenția dată bolnavilor.

Dacă pînă aci am mulțumit, avem de adus și unele critici organelor de conducere din orașul Buziaș și chiar ale stațiunii Buziaș. Despre ce este vorba: în orașul Buziaș există o casă de cultură care are o sală de bibliotecă bine dotată și un club, de asemenea, bine dotat cu jocuri. Acest club are un program bine stabilit și un personal amabil și cuvințios, dar ori de cite ori bolnavii aflați în stațiune vin să joace șah, remy sau alte jocuri nu au loc de localnici care, pe lîngă faptul că ocupă toate jocurile din dotarea acestui club, mai practică și jocuri de noroc sub masca jocului de șah, fără să fie atenționați de cineva sau să le interzică acest lucru, iar atunci cînd un bolnav obiectează este amenințat. Mai dureros este faptul că aici chiar și unii copii practică aceste jocuri de noroc.

De aceea sugerăm organelor locale să transfere o parte din jocurile existente în actualul club la sala din str. Principală, aceasta fiind sub directă supraveghere a organelor locale, iar sala de club de la băi să fie alocată numai pentru bolnavii din stațiune care să poată intra aici numai pe bază de legitimație, care în cazul în speță este cartela de masă.

O altă problemă care ar trebui să fie în atenția organelor locale: în orașul Buziaș există o piață de produse agroalimentare avînd și o listă de prețuri ce se schimbă zilnic, dar pe tarabă producătorii mențin aceleași prețuri cite zece sau douăzeci zile.

De asemenea pe tot cuprinsul stațiunii Buziaș se practică comerțul ambulant și de speculă dar prezența acestor speculanți pe nimeni nu interesează.

Un grup de pensionari
din comuna Chiselet, județul Ilfov

Băiete, nu mai insista degeaba, n-am dat la nimeni pînă acum și nici nu dăm

M-am născut în 1955. La vîrsta de 3 ani, mi-o murit tatăl. Mama a trebuit să crească 7 copii. La vîrsta de 7 ani am luat contact cu abecedarul. Mi-a fost drag din primele zile, și mi-am pus în gînd să învăț, să am o meserie.

Am urmat școala de mecanici-auto, iar după terminarea școlii am început să lucrez la I.T.A.U.-Craiova. Doresc să-mi continui studiile, urmînd liceul la seral, dar serviciul personal al întreprinderii, în loc să mă ajute îmi pune piedici, nu pot obține o adeverință prin care să se consimțeneze că sînt salariat, sfătuiindu-mă să-mi vād de treabă. Nu știu ce să fac, fiindcă eu vreau să învăț. Poate mă vor sfătui alți tineri cum au procedat dacă au fost în situația mea.

Emilian Stoian
Craiova, str. Teilor nr. 106

În numele nostru, al tuturor, găsiți rezolvarea

Cînd articolul «În numele legii, al rațiunii, să apărăm natura» din Știința — 29 septembrie 1973, scris de Titus Popovici, am încercat un sentiment de nedumerire și mîhnire.

De cînd am citit acest articol nu-mi mai găsesc liniștea. Nu pot să concep că în condițiile de astăzi din țara noastră, cu o conducere politică înțeleaptă, cu frumoase tradiții și activitate rodnică pe tărîmul ocrotirii naturii, cu legi admirabile în aceste domenii aprobate cu entuziasm de toți factorii de răspundere, este totuși posibil ca din pricina unor «indicii de plan» stabiliți la un moment dat, în condițiile de atunci, să acceptăm situația de a asista indiferenți la distrugerea unuia din cele mai fermecătoare locuri din țara noastră — Delta Dunării.

Îmi dau seama, dealtfel rezultă și din rîndurile autorului, că problema aceasta nu-i chiar așa de simplă și ușoară pe cît ar părea la prima vedere.

Dar nouă, comuniștilor, ni se cere să rezolvăm și să găsim soluții tocmai la probleme ce nu sînt simple și ușoare. Noi, comuniștii, am avut puterea și recunoaștem că un lucru care era bun în 1948, sau 1958 ori 1968, în condițiile acelor ani să nu-l mai facem în 1973 dacă nu mai trebuie făcut sau, dacă totuși trebuie, să-l facem în cadrul condițiilor impuse de anul 1973.

Mă adresez dumneavoastră cu rugămintea de a vă alătura acestei cauze ridicate de Titus Popovici și care este o cauză a noastră, a tuturor, și de a o supune organelor în drept și competente de a-i găsi rezolvarea în spiritul principiilor rațiunii noastre socialiste.

Nicolae Groza, ofițer M.Ap.N.
Sibiu, str. Gh. Gheorghiu-Dej nr. 82
ap. 6

Să fim informați

În revista «Flacăra», prin luna martie 1973, o apărut un articol în legătură cu tăierea prin abuz a plopiilor monumentali de pe șoseaua națională București-Pitești.

Anchetele făcute de organele procuraturii Dimbovița au ajuns, după cite știu, la evaluarea pagubei la o sumă considerabilă, deschizînd acțiune împotriva celor vinovați.

Noi, toți locuitorii satelor de pe această șosea, am vrea să cunoaștem care-i situația actuală a celor ce s-au făcut vinovați.

Ion Zenovie
comuna Valea Mare
județul Dimbovița

stop
la km. 36,
pe magistrala
bucurești-
pitești!

Vădit imperativ, mai puțin protocolar, tonul invitației pe care v-o adresăm nu trebuie interpretat eronat, pentru că nu am făcut-o cu altă intenție decât presupunând că și după numai 36 de km. rulați pe magistrală, puteți simți nevoia unui popas, să zicem — pentru început — de ordin culinar.

Așadar, după urcarea celor citorva trepte ale noului și modernului restaurant-bar «AUTOEXPRES», recent deschis aici de I.C.S. «Comaliment» — București, veți putea comanda după preferință și... timp. Dacă minutele vă sînt numărate, nimic mai simplu decît solicitarea citorva preparate, special preambalate pentru drum, care vă vor fi oferite imediat, astfel că problema demarării mai departe a fost rezolvată.

Dacă aveți la dispoziție 15-20 de minute e păcat să nu faceți cunoștință gustativă cu citeva delicii culinare: minaturi — printre care originala tochtură «turist» sau

o gustare frugală, compusă, după preferințe, dintr-un cocktail de preparate apetisante: pastramă de oaie afumată, cîrnăciori oltenesti, tobă sau șuncă de casă realizate după rețetele proprii ale bucătarului șef, care, dacă îl anunțați: «curiozitatea noastră gurmândă n-a fost pe deplin satisfăcută», vă oferă posibilitatea de a-i cunoaște arta, oferindu-vă alte specialități culinare — în primul rînd specialitatea lui (sărmașute în foi de varză, cu costiță), apoi altele, din care se remarcă șnitelul «surprise» și frigăruiile haiducești, ca specialități distincte — fie din renumita și bogata bucătărie românească, fie specialități aparținînd diverselor bucătării străine: italiană, germană, iugoslavă, engleză etc., întrucît fiind unul din cei 200 de oaspeți raportați la cele 200 de locuri ale restaurantului-bar «AUTOEXPRES», sînteți în fapt, clientul unei unități fără un specific aparte. Situația ei

pe o magistrală al cărei trafic intens e stabilit și de fluența turiștilor străini, constituie un motiv pentru ca lista de bucate să reprezinte o îmbinare a mincărurilor clasice cu cele moderne, rețetarul fiind conceput pentru satisfacerea unor multitudini de gusturi și a unui evantai de capricii chiar, începînd cu mincăruri originale și terminînd cu cele clasice, prioritatea avînd-o, se înțelege, sortimentatia specifică unei unități cu servire rapidă.

Și pentru că orice masă bogată se cere a fi stropită cu o licoare, să nu lăsăm paharele să fie doar piese decorative și nici să nu-i răpim ospătarului plăcerea de a desfunda un Riesling sau un Odobesti, un Murfalar ori un Ștefănești de Argeș (că doar e de la doi pași) — licori «prohibite» bineînțeles pentru conducătorul auto, lui oferindu-i-se delicatesele știute: pepsi, cico, oranjadă, citronadă și alte băuturi nealcoolice.

Imaginînd un posibil dialog cu dumneavoastră ne așteptăm și la o astfel de replică: «Și dacă nu simțim nevoia unui popas culinar? Mai degrabă spuneți-ne unde am putea găsi o piesă de Renault?»

Vă vom răspunde că nu numai pentru «Renault», ci pentru toate mărcile de autoturisme, magazinul de piese și accesorii auto, care funcționează tot în acest complex, vă oferă — fiind aprovizionat cu prioritate — orice piesă automobilistică.

Stația «PECO» vă face... plinul și autoturismului dumneavoastră, iar magazinul de artizanat, rezervă celor dragi dumneavoastră un frumos cadou.

— Fiind primul complex auto-turistic de acest gen din țară ne vom strădui — preciza la deschidere tovarășul Trandafir Eugen, directorul I.C.S. COMALIMENT — ca nu numai începutul activității să fie de bun augur, încercînd ca pe

tot parcursul existenței sale, serviciile prestate de această unitate să fie ireproșabile.

Atît la unitatea de alimentație publică, restaurantul bar, unde încercăm să realizăm cel mai scurt timp de servire a clienților, față de celelalte unități similare din țară — sîntem doar AUTOEXPRES, nu? — cît și la magazinul de piese auto, unde intenționăm să avem asigurată, în permanență, o bogată sortimentatie de piese și accesorii auto, sau la magazinul de artizanat, vrem ca fiecare oaspete al nostru să devină un client satisfăcut. Ținînd cont de îndeplinirea tuturor criteriilor care pot contribui la acest lucru, printre ele figurînd, în primul rînd: sollicitudine, promptitudine, aprovizionare din abundență cu produsele solicitate, sperăm ca dezideratul de azi să reprezinte miine un fapt împlinit».

Emil CIULEI

Stop la km. 36,
pe magistrala București-Pitești!

Rod Stewart

În epopeea încă nescrisă a rock-ului, se va găsi desigur un loc și pentru Rod Stewart. Considerat de entuziaști ca o stea a rock-and-roll-ului, recunoscut de cei mai exigenți specialiști drept un exponent de seamă al acestui gen muzical, Rod Stewart este înaintea de toate o figură proeminentă în muzica pop actuală. Trecând peste publicitatea excesivă, peste reclama comercială zgomotoasă — de care fără îndoială Rod Stewart s-ar putea lipsi — vom limita aria investigațiilor noastre la muzica, adică, mai precis, la discurile sale. Și, dintr-o dată, dimensiunile valorice ale acestui «rocker» devin parcă altele.

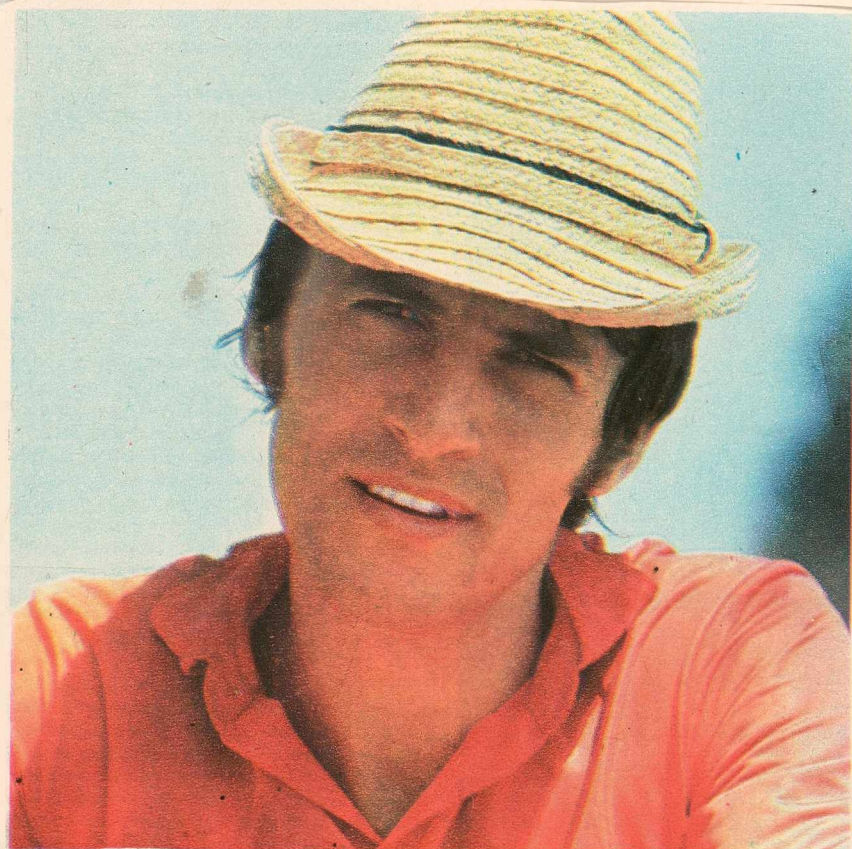
Albumele din perioada în care făcea parte din grupul lui Jeff Beck, albumele «Faces», sau înregistrările sale «solo», iată cea mai simțară catalogare a discurilor lui Rod Stewart. Primul album care l-a relevat ca vocalist a fost «Truth» (Casa Columbia). Rod a făcut o impresie puternică asupra publicului american, care l-a «văzut» pe ex-«Yardbirds»-ul, atât de cunoscut ca un chitarist în plină vervă. Dar «Truth» nu s-a bucurat de aprecieri în alte țări.

Din acea perioadă a colaborării sale cu Jeff Beck datează și primul său album solo — «An Old Raincoat Will Never Let You Down» — (Casa Vertigo), acesta fiind de fapt albumul care îl introduce pe ascultător în atmosfera muzicii lui Rod Stewart. Tot la Vertigo, prin 1971, apare cel de-al doilea album solo al său, «Gasoline Alley», înscris de experți în folk-rock-ul clasic. Pe măsură ce Rod Stewart înregistrează, reacția publicului la muzica sa, devine tot mai

contradictorie. Astfel, melodiile din albumul citat mai sus, «Jo's Lament» — un vechi cântec tradițional devenit succes mondial, «Country Comforts» sau «It's All Over Now» au cucerit imediat publicul. Nu același lucru se poate spune despre următorul album al formației sale, «Faces», intitulat «Long Player» (casa Warner Brothers). A urmat «Every Picture Tells A Story» — album care l-a readus pe Rod Stewart în centrul atenției, mai ales datorită reușitei combinații între muzica acustică și cea electronică.

Dar, idolul îi deziluzionează din nou pe cei care așteptau mai mult de la muzica sa; «A Nod's As Good As A Wink... To A Blind Horse» (Warner Brothers) — a fost un album, care deși a lansat un cântec de succes, «Stay With Me», nu a reușit să atingă o cotă valorică rezonabilă. Un alt album însă — «Never a Dull Moment» (Casa Mercury) — a fost considerat în urma referendumului revistei «Melody Maker» drept cel mai bun L.P. al anului 1972, iar albumul «Ooh la la» cu grupul «Faces» a avut darul de a-i consolida o dată în plus prestigiul de mare cântăreț. Rareori linia evolutivă a unei personalități a cunoscut asemenea fluctuații. Și totuși, în pofida acestei alternări a succesului cu eșecul, numele lui Rod Stewart se impune cu tot mai multă pregnanță pe firmamentul muzicii pop. Iată chiar de curînd top-urile de L.P.-uri sînt dominate de un nou album al lui Rod Stewart — «Sing It Again Rod».

Dumitru MOROȘANU

Dialog sincer cu

Mihai Constantinescu

(despre florile trecătoare ale momentului)

— Unii au spus că dumneata, Mihai Constantinescu, ai fi un impostor, că n-ai pic de voce, cînti fals etc. Alții, elevi, preșcolari, mai ales, te consideră un cântăreț al păpușilor și florilor. Dumneata, personal, ce părere ai?

— Se pare că muzica ușoară nu reclamă neapărat voci de operă pentru a fi înțeleasă de public. Ea are mai degrabă nevoie de texte drăguțe, unele de divertisment, altele cu puțină filozofie.

— Fie și de doi bani?

— Ei nu, dar nici ca un tratat de specialitate! Atîta timp însă, cît publicul vine cu plăcere la spectacolele mele mă gîndesc că aș avea ceva talent. Fiecare cântăreț are voga lui. Eu mai sînt încă o modă, iar durata existenței mele ca vedetă, depinde numai de mine. Adică de ceea ce ofer publicului în materie de emoții sau sentimente.

— Ce crezi dumneata că înseamnă să fii sincer cu publicul?

— Să fii sincer cu tine însuși.

— Mai explicit?

— Adică să fii același ca în viața de toate zilele, fără o mască de zîmbete și tarduri. Nu-i nevoie ca atunci cînd urci pe scenă să-ți spui «acum sînt artist». Trebuie doar să fii tu, omul de pe stradă, același cu publicul.

— Vorbim atîtea despre public, scenă și totuși uităm că dumneata ești un produs al televiziunii.

— E adevărat, deși foarte puțini știu că eu am apărut la TV și mai înainte de emisiunea care de fapt m-a lansat. Recunosc deci afirmația dumitale cu un amendament, «televiziunea» fiind un termen prea general, singura mea șansă de lansare numindu-se Titus Munteanu.

— Îmi aduc aminte că te-am văzut în '71, la festivalul de la Mamaia, deci înainte de lansare. Erai atunci o apariție modestă, impersonală, cu o voce de Anda Călugăreanu.

— Da, în acel festival am fost dezavantajat de multe lucruri și mai ales de faptul că melodiile pe care le cîntam nu erau ale mele, erau alte gînduri muzicale. Am devenit eu cînd am putut să cînt melodiile mele.

— În fine, știi însă că faci o serioasă concurență «șlagărelor» clasice ale copilăriei? Că puștii au cam uitat «Hai la groapa cu furnici» și «Melc, melc, codobelc» și fredonează cîntecele dumitale?

— Nu știu, n-am copii.

— Spune-mi, știi cumva cîte flori ai mit pînă acum?

— Nu, și nici nu mă interesează, per că florile care sînt azi ale mele mîine aparține altcuiva.

— Să iubim deci florile momentului

— Eu aș zice să iubim florile, pur și sim

George STAN

top

Săptămîna trecută	Săptămîna în curs	Titlul	Interpret	Săptămîni în top
2	1	Seara	Anda Călugăreanu	7
1	2	Pastorală	Roșu și Negru	13
5	3	Ce spui tu și ce spun eu	Luliu Merca	10
3	4	Chemarea dragostei	Adrian Romcescu	8
7	5	Meșterul Manole	Phoenix	2
6	6	Dacă ai ghici	Margareta Pîslaru	8
4	7	Cîntec pentru Angela Davis	Folk Group Thalia	15
9	8	O, râmii	Romanticii	2
8	9	Ploaia	Odeon	14
—	10	Negru Vodă	Phoenix	14

Compozitori: 1. Radu Șerban; 2. Nancy Brandes; 3. Mihai Dumbravă; 4. Marius Teicu; 5. Nicolae Covaci; 6. Margareta Pîslaru; 7. Iudit Csoma; 8. Teodor Tufiș; 9. Sorin Vasiliu; 10. Nicolae Covaci.

TOP «Flacăra» poate fi ascultat în fiecare sîmbătă la orele 21,00 pe programul III al postului de radio București.

dictionar

COMPOZIȚIE. 1. Disciplină de chintență care constă în aplicarea în creație a tuturor celorlalte discipline teoretic-muzicale; teoria elementelor muzicii, armonie și solifonie, forme muzicale, instrumentație și orchestrație, estetică muzicală etc.; 2. Rezultatul, «materializarea sonoră» a actului creației — rezultat obținut prin raportarea a coordonatele teoretice ale disciplinei cu același nume.

Termenul, în dubla sa ipostază, rămîne ntru totul viabil ca semnificație în cazul domeniilor muzicii ușoare și al jazz-ului.

CONCERT. 1. Executarea, în prezența

publicului, a unor lucrări muzicale; 2. crare de virtuozitate, de ample proporții, scrisă de obicei pentru un singur instrument (uneori două sau mai multe) și acompaniament orchestral; există, de asemenea, concerte pentru interpreti fără acompaniament, ca și concerte pentru orchestră, f solişti; termenul nu are aplicare în muzică ușoară, iar în jazz sînt cunoscute exemple sporadice: «Concerto for Cootie» — lucră dedicată de Duke Ellington trompetistului Cootie Williams.

Florian LUNG
Dumitru MOROȘAN

Începînd din a doua jumătate a secolului al XVII-lea, caracterul efemer al domniilor a constituit una din principalele trăsături ale vieții politice din Țara Românească, Moldova și Transilvania. În acest context, domnia de peste un sfert de veac (1688-1714) a lui Constantin Brîncoveanu apare ca o excepție, a cărei explicație poate fi găsită, pe de o parte, în politica înțeleaptă de echilibru între Poarta Otomană intrată în declin și puterile creștine aflate în ofensivă, iar pe de altă parte, în politica de pacificare a spiritelor în interiorul țării prin eliminarea sau compromiterea adversarilor cu care nu a putut ajunge la înțelegere.

Toate evenimentele mai importante și complicatele urzeli politice, care se succedau într-un ritm infernal, cu puternice repercusiuni asupra Țărilor Române, «așezate în calea răutăților» — după cum observase cu câteva decenii în urmă marele cronicar moldovean Grigore Ureche — erau urmărite cu atenție de către domn și vrednicii săi sprijinitori.

Știind că ocuparea Țărilor Române a constituit de mulți ani și constituia încă obiectul sau cauza rivalității austro-polone, Brîncoveanu s-a străduit în permanență să găsească mijloacele adecvate neutralizării sau anihilării pretențiilor teritoriale ale celor două mari puteri prin interpunerea Rusiei, care se erija în apărătoarea intereselor tuturor creștinilor din Imperiul otoman.

ÎN TOIUL NOPTII, LA CURTEA VECHĂ DIN BUCUREȘTI

În vîltoarea evenimentelor, care la sfîrșitul secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea amenințau însăși ființa neamului nostru, corabia politicii externe a Țării Românești, condusă cu o inegalabilă măiestrie de stolnicul Constantin Cantacuzino, cel mai apropiat sfetnic al domnitorului Constantin Brîncoveanu, s-a menținut pe linia de plutire timp de peste un sfert de veac. Aceasta datorită ingenioaselor mijloace și metode folosite cu multă abilitate de către toți colaboratorii celor două personalități, ale căror nume vor rămîne pentru totdeauna înscrise cu litere de aur în istoria patriei noastre.

Domnitorului Constantin Brîncoveanu și unchiului său Constantin Cantacuzino stolnicul le era clar că inițierea măsurilor menite să asigure existența Țării Românești ca stat nu era posibilă fără o cunoaștere prealabilă a intențiilor ostile și acțiunilor probabile sau în curs de desfășurare ale dușmanilor din exterior. De aceea ei au acordat o atenție deosebită formării unei rețele informative și contrainformative cu ramificații în toate țările europene.

În toiul nopții, la Curtea veche din București, sub protecția mantiei întunericului, soseau necontenit agenți osteniți de drumuri care aduceau

FRONTUL DIN UMBRĂ

Activitățile informative
și contrainformative
în apărarea independenței

Țărilor Române

un sfert
de veac
deasupra
vremurilor

or de prinzuri bune, cu feluri alese. ul său rafinat îl făcea să prețuiască tot a plăcut simțurilor și era mulțumit cînd ejurările îl ajutau să îmbine, la mese, tele gustoase cu discuțiile interesante nor oaspeți învățați».

STRANII NEGUȚĂTORI

isarii și agenții guvernelor străine, pride domnitorul Constantin Brîncoveanu stolnicul Constantin Cantacuzino în casele nești de la Cotroceni, Mogoșoaia, Potetc., aduceau cu ei știri prețioase, pe cei doi iluștri bărbați de stat le foloseau teresul lor și al Țării Românești.

entru a înșela vigilența agenților turci mișunau pe străzile Bucureștiului ca să prindă toate mișcările, și în special «lucrăle» de la Curtea domnească, Constantin coveanu evita să primească la curte e solii străine care ar fi trezit suspiciuni natură să-i creeze neplăceri. Travestiți deghizați în negustori, emisarii guverne-străine erau îndrumați pe drumuri mai în frecventate și primiți în toiul nopții cu seamă în palatul de la Mogoșoaia. Intr-acolo și-a îndreptat pașii într-o noapte inecoasă din luna aprilie a anului 1689 islav Csaky, trimisul împăratului de la na, care, din Brașov, a pătruns pe ascuns Țara Românească, fiind însoțit numai de nisul Șerban Vlădescu. La porțile orașului

Tîrgoviște cei doi au fost întîmpinați de Pirvu Cantacuzino, care i-a călăuzit pe un itinerar stabilit cu chibzuință pînă la reședința domnească de la Mogoșoaia.

Tot la Mogoșoaia, în primăvara anului 1688 au sosit în mare taină solii polonezi Mora și Albano Albanese, fost profesor al stolnicului Constantin Cantacuzino la Universitatea din Padova.

La Curtea domnească din București erau primiți de regulă, fără măsuri de precauție, numai emisarii străini cu care se purtau convorbiri ce puteau fi comunicate la Poartă. Ne referim, spre exemplu, la emisarul lui Francisc Rakoczi, care aducea lui Brîncoveanu știri deja cunoscute de la agenții săi din Transilvania și Michel, secretarul ambasadei Franței la Constantinopol, care aducea ajutoare materiale lui Francisc Rakoczi, răzvrătit împotriva Imperiului habsburgic. Primirea făcută separat celor doi emisari și conținutul convorbirilor purtate au fost comunicate la Poartă de către Brîncoveanu, deoarece domnul cunoștea simpatiile acestuia față de răzvrătitul principe ardelean.

CORESPONDENȚĂ ȘI INFORMAȚII SECRETE

Sub acoperirea unor cucernice preocupări, curțile lui Constantin Brîncoveanu erau foarte frecvent vizitate și de numeroși călugări, preoți, egumeni și alte fețe bisericesti, care în realitate erau curieri diploma-tici sau agenți ce aduceau ori duceau informații din și în cele mai îndepărtate colțuri ale Imperiului otoman, Imperiului rusesc, Poloniei, Italiei etc.

De asemenea, călătorii străini care treceau prin Țara Românească erau «exploatați» pe plan informativ de către agenții cancelariei domnești, care nu precupețeau nici un efort în îndeplinirea misiunilor lor.

Întreținerea unei bogate corespondențe cu monarhi și alte personalități marcante ale vieții politice europene a permis, de asemenea, domnitorului Constantin Brîncoveanu și stolnicului Constantin Cantacuzino să fie la curent cu soluțiile care se preconizau pentru cele mai complicate și mai dificile probleme ale vremurilor în care au trăit. O listă incompletă a acestei corespondențe se găsește la Biblioteca Academiei R.S.R. F.XLV 2. Cu titlu de exemplificare vom reaminti despre corespondența purtată cu Ludovic al XIV-lea, regele Franței, Iosif I, succesorul lui Leopold I, împărăteasa Eleonora, ministrul Quarrient von Raal, generalii Federigo Veterani, Rabutin, Glockelsberg, Stainville, contele Herberstein și cardinalul Kallonich. În Rusia, corespondența era întreținută cu împăratul Petru cel Mare, ministrii Golovin și Golovkin, cneazul Golițin și Nicolae Milescu, de la Posolski Pricaz. În Italia s-a corespondat cu bailul A. Giustinian și papa Clement al XI-lea, iar în Polonia, cu regele August al II-lea, hatmanul Adam Nicolae Sieniawski și palatinul Mazovici Stanislav Chomentewski (12 din aceste scrisori au fost descoperite în anul 1970 de istoricul Paul Cernovodeanu în Arhiva Coroanei din Varșovia și Biblioteca Czartoryski din Cracovia). În Transilvania se corespondă cu Francisc Rakoczi II, contele Sandor Karoly și alții, iar în Imperiul otoman cu patriarhul Hrisant al Ierusalimului și mitropolitul Clement al Ianinei. Relațiile cu Anglia erau întreținute prin consulul acestei țări la Constantinopol, Sir William Paget, care aprecia că informațiile cu caracter politic și militar primite de la stolnicul Constantin Cantacuzino, șeful cancelariei domnești din Țara Românească, erau cele mai valoroase.

La rîndul său, Sir William Paget trimitea stolnicului informații secrete despre mișcările de trupe din Imperiul otoman. Schimbul de scrisori dintre cei doi demnitari era însoțit de daruri reciproce. Astfel, lordul Paget a oferit stolnicului stofe englezești, stampă contemporane, un telescop etc., iar stolnicul, odată cu sublinierea «că nu există în toată Valahia un dar care să merite a fi primit», a trimis lui William Paget o minunată blană de samur și un plan al cetății Petervaradin, executat în secția de cartografie a cancelariei secrete a Curții domnești.

C. NEAGU
D. MARINESCU
R. GEORGESCU
(Va urma)

DOI ANI ÎN CĂUTAREA UNUI LOC. O dorință firească a numeroșilor colecționari de imbre este deschiderea unui magazin filatelic central în Capitală. De mai bine de doi ani întreprinderea ROMPRESFILATELIA ocupă intens cu depistarea unui spațiu corespunzător. Și mai aută încă! Oare nu cred cei în lrept că a sosit sorocul să-l găsească? (L. Teodorescu)

SFECLA CARE UCIDE. Paru în îngrijitori ai C.A.P. Viziru județul Brăila) au găsit o metodă cu totul originală pentru îngrăarea vitelor. Pentru a obține porul în greutate pe care nu zbutiseră să-l realizeze în ultimele luni s-au apucat într-o noaptea să îndoape junincile cu sfeclă. Rezultat final: două dintre cornute au murit pe loc, iar șapte au fost de urgență sacrificate. (L. Teodorescu)

E POSIBIL... Pe adresa loanei Talpoș din Cluj a sosit de curind următoarea telegramă: «Primit servietă cu actele și suma de 40 000 lei. Stop. Mulțumiri fierbinți. Stop. Doresc să vă cunosc.» Semnează Iuliu P. Mandache din București, alias băgubașul, care în urmă cu două săptămâni și-a uitat în acceleratul de Oradea servietă cu pricina. Zău că am dori să vă cunoaștem și noi, stimată tovarășă loana Talpoș! (L. Voica)

1 000 DE ANI DE MUNCĂ ÎN SLUJBA ADEVĂRULUI Sărbătoresc în chiar această simpată absolvenții de acum 15 ani, feci din 1958, ai Facultății de Științe juridice din Iași. (Nelu onescu)

ȘTIRE VECHIE ȘI APROAPE PERMANENTĂ: Continuă să lipsească din farmacii mult necesara vată hidrofiliă. (Nelu onescu)

ORIGINALITATE. La musăria din Piața «Alexandru Moșhioroș», alături de tradiționala castramă, se bea bere. De ce n-o must în această toamnă cu ecoltă bogată de struguri? (Nelu onescu)

ORIENTAREA ÎN MARILE ANSAMBLURI NOU CONSTRUITE. Oare cite rușiniți ar mai trebui făcute municipalității Capitalei pentru a e lua, în sfârșit, măsuri eficace entru orientarea oamenilor în marile ansambluri de locuințe ou construite? Dacă vrei să auți o adresă în Drumul Tăverei, Balta Albă, Colentina sau itan îți trebuie pe puțin o oră e alergătură. Cind simplu ar fi să se pună la toate răscurile de crăzi din aceste cartiere panoriri-hărți, pe care tot omul să calizeze strada sau blocul pe are-l caută. Dar dacă primăria nicipiului nu se ocupă de o șa treabă — care nu-i deloc năruntă — de ce nu se ocupă primăriile sectoarelor? (Ion Pre- la)

ȘOFERII ÎNTÎRZIE, CĂLĂTORII COBOARĂ PRIN SPATE. Tot mai dese sînt ca-urile în care autobuzele trans-ortului în comun circulă după ununul plac al unor șoferi: nu se respectă frecvența de 3-6 minute, circulă 3-4 deodată, apoi interine pauza cea mare care durează pînă la o jumătate de oră. Aceasta se întâmplă mai ales pe ruta Petroșani Aeroport-Petrila. Dare n-ar fi timpul ca șoferii să respecte frecvența între auto-ouze, să nu pornească toți odată de la capetele de linii? În schimb, călătorii urcă prin față și co-uară prin spate și dacă unii că-ători nu respectă cele mai ele-entare reguli se vede că nici

cei însărcinați cu controlul și ordinea pe autobuze nu prea se întrec să pună la punct anomaliile. (Constantin Băduță, Petrila)

A FOST CÎNDVA ÎN ZIDUL CETĂȚII o cramă care făcea fala Albei Iulii. Ea există, desigur, și acum, dar într-o stare deplorabilă. Mobilier deteriorat, instalații sanitare să nu mai vorbim, murdărie, fum, înbicseală. Cit despre « produse », mai mare jalea. Păcat. Pe cînd spiritul co-mercial și gospodăresc se va po-gori din nou asupra sus-amintitei locante? (L. Teodorescu)

ZI MARE LA NĂSĂUD. 24 septembrie — zi mare la Năsăud, orașul lui Coșbuc și al lui Rebreanu: s-au bătut pri-mii țărushi ai șantierului viitoarei întreprinderi «Textila Năsăud», cu profil de țesături extralate. Intrarea în funcțiune este pre-văzută pentru 1975. (L. Voica)

ȘI LA BISTRITĂ EXISTĂ PASIONAȚII AI SPORTU-LUI CARE I-A FĂCUT CELEBRI PE NĂSTASE ȘI ȚI-RIAC. Și pentru a nu-și mai exercita pasiunea pe unde apucau, tenismenii de la Întreprin-derea județeană de industrie lo-cală (despre ei este vorba) și-au amenajat un teren, cu toate cele necesare, la secția de conserve din fructe, pe strada Libertății. (L. Voica)

DESPRE O ANUME FERI-CIRE. Care anume? Vom afla din noua producție a Casei de filme nr. 5, intitulată chiar așa: «Despre o anume fericire», a cărei premieră va avea loc luni, 15 octombrie. Regia — Mihai Constantinescu, aflat la primul său lung metraj. Scenariul — Constantin Chiriță și Andrei Blaier. (Magda Mihăilescu)

GOSPODARIIL HARNICI ASIGURĂ FURAJE PEN-TRU IARNĂ. Cooperatorii din Mocod (județul Bistrița-Năsăud) au recoltat o cantitate de furaje de trei ori mai mare decît cea din anul trecut. Ferice de ani-malele din Mocod! (V. Tudor)

PANTOFI CU FEREAS-TRĂ. O pereche de pantofi de damă au fost cumpărați pe data de 20 august 1973 la magazinul «Victoria» din București. La a doua încălțare posesoarea lor a constatat că între talpa și fața pantofului stîng s-a deschis o fereastră. Dar constatînd tot-odată că vara este ireversibilă s-a decis a-i trimite înapoi la producător — adică la Întreprin-derea «Clujana». Semnalăm cu anticipație sosirea coletului. (Viorica Ciobăgiu)

ODIHNĂ ÎȘI FACE BI-LANȚUL. Și în cursul acestui an, grija față de oamenii muncii din bazinul carbonifer al Văii Jiului a stat în atenția Consiliului municipal al sindicatelor din Petroșani, care s-a îngrijit de pro-curarea biletelor de odihnă și tratament pentru numeroși oame-ni ai muncii. Un număr de 3 864 de bilete de tratament, precum și 2 109 bilete de odihnă au fost repartizate sindicatelor din unitățile miniere aparținînd Centralei cărbunelui din Petroșani precum și altor categorii de oameni ai muncii din industria Văii Jiului. (Constantin Băduță, Petrila)

SE MĂREȘTE FAMILIA «FRIGERO». Directorul fabri-cii de frigider din Găești, ingi-nerul Toma Nută, ne anunță că-vea noutăți: Pe lângă cele trei tipuri de «Frigero» cunoscute, tînăra fabrică a pregătit — și s-au omologat — noi modele de frigider cu compresor, care se vor găsi în magazine la începutul anului 1974. «Frigero-Lux» —

cel cu capacitate de 180 l — este produs și în varianta «table-top», adică cu o placă de melamină deasupra, care poate fi folosită ca orice masă de bucătărie. Frigiderul de 140 l capacitate se produce și cu o variantă avînd instalat un bar — totul fiind îmbrăcat în lemn furniruit. Se va mai produce un dulap de bucătărie, care are în partea de jos un frigider de 140 l secționat în două compartimente, așezate pe orizontală. Marele «Frigero-super» are încă un frate — o variantă cu două compartimente separate, așezate vertical. Tot la această fabrică au început să se producă și congelatoare des-tinate vânzării cu amănuntul a înghețatei — o comandă a De-partamentului industriei alimen-tare. (Ion Preda)

AȘTEPTĂM RĂSPUNS. Noile tipuri de frigider «Frigero» sînt excelente, dar ce se fac cei care încă mai folosesc frigider «Fram» (la tensiunea de 220 V), dacă li s-au ars sigu-ranțele? Situația dăinuie de mult. (Aurelia Serbănescu)

DUMINICI CU PÎINE PU-ȚINĂ. Nu se știu cauzele, nici motivele, de ce în fiecare dumi-nică la complexul din strada Ste-jarului (Baba Novac) pîinea se termină foarte repede și jumă-tate (cel puțin) din locuitorii cvartalelor din jur încep o ade-vărată cursă contra cronometru după pîine, franzele ori chifle. Poate ni se va spune totuși de ce? (V. Tudor)

400 DE SOIURI. Județele Bistrița-Năsăud și Baia Mare se numără printre cele mai bogate zone pomicole din țară. În fie-care toamnă numai la Bistrița se achiziționează sute de tone de mere într-o varietate de 400 de soiuri. Să tot mîncîni! (V. Tudor)

MANGALIA-KENT. Într-un decor luxuriant, avînd sub fe-restre marea, noul SPITAL U-NIFICAT din Mangalia seamănă cu emblema unui castel din Kent. Localnicii cit și turiștii nu vor mai fi nevoiți să alege cu sufle-tul la gură în ambulanțe nebune pînă la Constanța.

Dr. Lupescu Vasile, Mizumsky Cornel, Udrea Paul, Popa Dumitru, Nițulescu Alex. și alții, discipoli ai lui Hipocrate, specia-liști în insolatii, plămîni, nașteri, oase, inimi, nas-gît și urechi «ve-ghează» pe rînd zi și noapte ca metabolismul nostru să-și vadă de treaba lui cinstită.

Tuturor le dorim: o mină ușo-ră, diagnostice fără greș, spirt și... tuburi cu oxigen totdeauna pline. Proiecte: se prevăd sim-pozioane și zile medicale, ale o-rasului Mangalia. (A. Mihailopol)

ACCIDENT TRAGIC: În timpul desfășurării recentului Campionat național, proba vite-ză în coastă, de pe Dealul Fe-leacului, unul dintre «bolizii» pe patru roți a intrat în plin într-un grup de spectatori pe cît de en-tuziaști pe atît de imprudenti, plasați necorespunzător de-a lungul traseului de concurs. Rezul-tatul: doi morți și 18 răniți!... Atenție, stimați admiratori ai curselor auto! (Horia Pătrascu)

OF, TELEFOANE! Nu-mai necazuri am cu ele și cred că nu mă urmărește numai pe mine ghinionul! O informație la 03 mă costă aproape tot atît timp cît mi-ar trebui să ajung la persoana respectivă. Mi s-a ex-plicit că de ocupat ce e nu mă sună în nici un fel. Tonul nu vine cîteodată decît după minute în-tergite. Deranjamentele din cen-trală s-au îndesit. La o comandă la 09 cu indicația «urgent» (de

două ori taxa, m-a avertizat te-lefonista), după mai bine de o oră, o voce indiferentă mă în-treba de-abia ce număr doresc de la... Dar taxa-i taxă! (R. Văr-vici)

PREFERINȚE ȘI DUL-CIURI. Două dintre cele mai solicitate sortimente de dulciuri, prune și struguri trași în ciocolată, sînt pe cale de dispariție! Din cite știm, ciocolată se gă-sește berechet; ce se întâmplă însă cu fructele în cauză?... Do-rim, din tot sufletul, prune și struguri trași în ciocolată! Slavă Domnului, nu e vorba de lu-benite!... (Horia Pătrascu)

ȘEFUL CARE-L INVOCĂ PEDUMNEZEU. Șeful unității Agrocoop, aflată la capul auto-buzului 31, deși are și așa un pro-gram de Doamne-ajută, mai mult primește decît vinde marfă. Iar atunci cînd primește, zice: poate să vină și Dumnezeu și tot nu-l servesc. Îl sfătuim pe Dumnezeu să nu cumva să încerce... Mai bine să-i trimită șefului cu pricina pe unul din înlocuitorii săi din conducerea Agrocoop-ului. (Lu-lian Neacsu)

O STAȚIE PERICULOASĂ. În dreptul Spitalului nr. 2 C.F.R.-București se află una din stațiile de tramvai cele mai ne-fericite plasate din Capitală. Pe colț, cu un minim spațiu între refugiu și trotuar, stația este un adevărat pericol pentru pietoni, care adeseori coboară din tram-vai exact în fața mașinilor. După cite știm, șoferii au făcut pînă acum dovada unor admirabile reflexe. Pericolul de accident rămîne însă atîta timp cît va ră-mîne și stația pe prost alesul său loc. (M. Pop)

BILANȚUL LUI TUDORI-CĂ DIN DRĂGĂNEȘTI OLT. — Făcuși, Tudorică, soco-teala de ziseși că o faci? (E vorba de Tudorică I. Vasile, îngrijitor a 13 vaci la Cooperativa agricolă de producție din Drăgănești Olt)

— O făcu.

— Și ce-ți ieși?

— Uite, pe primele șapte luni mulsei de la 13 vaci 32 800 litri de lapte.

— Și cît ciștiгаși?

— Exact 18 890 lei; împărțit la șapte luni, înseamnă cite 2 698 lei pe lună. (Ion Preda)

SPORT ȘI CALITATE. Tot mai multe sînt prilejurile în care beneficiarii atestă bună calitate a produselor realizate la Întreprin-derea de încălțăminte «Flacăra roșie». Firesc. De aici a pornit inițiativa «Autocontrolul și con-trolul calității produselor». Și tot aici, începînd cu 15 septem-brie, a fost introdusă gimnastica la locurile de muncă. Își mențin oamenii forma... (E. Munteanu)

DUPĂ CE CĂ FURĂ, MAI FAC ȘI SCANDAL. Leon Voi-cu din comuna Siliștea Nouă și Doru Șerban din București s-au pornit, mai zilele trecute, pe scandal în barul «Tomis». Firește, organele de miliție au intervenit prompt. Și ce să vezi? Primul au-tor a patru spargeri, de două luni ieșit din penitenciar, iar al doilea urmărit de mult timp pentru fur-turi de bani și acte. De, ghinio-nul lor. (E. Munteanu)

REALIZATORI PE 8 MM. CE-O FI AIA? Aflăm că în Piața Amzei nr. 13 funcționează un centru metodic pentru ama-torii de film, «Ecran util», în ca-drul căruia ființează, un curs ținut de personalități ale regiei de film în scopul formării la amatori a de-prinderilor necesare unui realiza-tor pe 8 și 16 mm. O fi el filmul arta imaginii, și nu a cuvîntului, dar chiar și realizatorii pe 8, ca să nu mai vorbim de cei pe 16 mm.

au nevoie de puțină gramatică. (M. Mihăilescu)

A COBORÎ ȘI A URCA. Pe lângă multe ale dovezi de ade-vărată omenie făcute de-a lungul a peste 10 ani de cînd este caba-nier la cabana «Pietrele» din Retezat (altitudine 1 480 m), nea Fanu, cum îi zic iubitorii mun-te-lui, dar pe care în realitate îl cheamă Ștefan Vlad, a mai făcut un gest care atrîne suficient de greu în balanța căsniciei. Își petre-ce concediul de odihnă, însoțîn-d-o pe soția sa la Sinaia (cota 1400), unde aceasta urmează un tratament. Nu facem haz de ne-caz (îi dorim soției însănătoșire grabnică), dar parcă tot ne vine a zîmbi. Mai rar un muntean de profesie să-și consume concediul la munte! În fond, deși nea Fanu «retrogradează» 80 de metri, pe o altă scară, a dragostei și ome-niei, urcă! (Victor Niță)

TEZAUUR PENTRU FILA-TELIȘTI. Una dintre cele mai reușite emisiuni poștale ale anu-lui, «Tezaurul de la Pietroasa», s-a pus în vînzare cu prilejul ex-poziției filatelice AEROMFILA '73. Sperăm că ea va fi difuzată fără întîrzierea obișnuită prin magazinele și ghișeele filatelice. «Tezaurul» se compune dintr-o serie de 6 valori însumînd o va-loare nominală de 11,95 lei și o colîță care costă doar 12 lei (Adrian Mitu).

B.C.S. ÎNCĂ ÎN RENO-VARE. Despre deschiderea nou-lui an școlar și universitar pu-tem vorbi cu convingere că este un fapt împlinit, motiv pentru care aducem la cunoștința celor interesați că renovarea Bibliote-cii centrale de stat, începută în iulie, continuă și astăzi cu succes (Adrian Mitu)

49 DE ANI ÎN SLUJBA FUMĂTORILOR. În ziua cînd a împlinit 60 de ani, Petre Craus, director adjunct la Fabrica de țigarete din București, a fost sărbătorit de tovarășii săi de muncă, la o masă festivă. Nu era o simplă despărțire. Viitorul pensionar a lucrat în această veche fabrică bucureșteană vreme de 49 de ani, de la vîrsta de 11 ani, cînd a intrat ca ucenic să învețe meseria de strungar. Dar fostul strungar a condus fabrica, după naționalizare, ca director, ba a fost chiar și director general în ministerul tutelar, înapoiindu-se apoi alături de cei în mijlocul cărora a învățat să muncască. (Ion Preda)

DILEMA CU PRODUSE PETROLIERE. La centrele de vînzare a produselor petroliere nu ție se vinde, în ruptul capului, petrol în canistre din material plastic. Există, se zice, o dispo-ziție veche în acest sens. Dar în comerț nu se găsesc bidoane din tablă (e și normal să se înlocuiască metalul cu plasticul și în acest domeniu). Și-atunci apare teri-bila dilemă: cum să cumperi pe-trol cînd n-ai bidon de tablă, ci doar canistră din plastic? (Ion Preda)

DE LA 15 LA CÎT? Cu a-proape trei luni în urmă, tot în această pagină, laudam inițiativa I.T.B. de a înființa linia de ge-taxuri nr. 1, Titan-centru-gară. De atunci conducerea I.T.B. a făcut și promisiuni, prin alte organe de presă, că va extinde experiența. Dar nu numai că n-au apărut și alte linii de acest gen în Capitală, dar și cea exis-tentă și-a restrîns activitatea. Astfel, la capătul liniei din Titan aștepți chiar și o jumătate de oră pînă apare un taxi. Motivul? Numărul mașinilor s-a redus de la 15 cite erau la început, la, probabil, 2-3 la anumite ore. Oare de ce? (Alexandru Păsărin)

Un răspuns de la Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor Inspectoratul auto republican

În revista «Flacăra» nr. 32 a apărut articolul «Tovarăși șefi de autobaze, știți ce fac pe drum șoferii dumneavoastră?», semnat de tovarășul colonel Victor Beda.

În articol era expusă detaliat abaterea gravă săvârșită de șoferul Noti Samoila din autobaza Făgăraș care a comis un accident de circulație la data de 22.VII.1973, soldat cu trei morți, un rănit și pagube materiale de circa 100.000 lei.

În legătură cu accidentalul de circulație comis și urmările tragice ale acestuia vă aducem la cunoștință că s-au anchetat condițiile în care șoferul Noti Samoila a putut săvârși abaterile care de fapt au generat acest accident.

Ancheta a scos în evidență nereguli și din partea organelor din autobază însărcinate cu organizarea transporturilor, selecționarea personalului și controlul acestuia.

S-a putut astfel stabili că datorită superficialității în muncă a inspectorului de personal, în autobaza Făgăraș au fost utilizați la transporturi interurbane de mărfuri șoferi cu vechime sub un an (chiar șoferul Noti Samoila a fost utilizat pînă la data de 26 iunie a.c. în aceste condiții).

Conducerea centralei de transporturi auto a aplicat sancțiuni disciplinare severe tuturor celor vinovați inclusiv cu îndepărtarea din serviciu a șefului de coloană Popa Gheorghe și a dispecerului autobazei Tuturea Ioan.

Pentru prevenirea unor cazuri de indisciplina în sectorul transporturilor auto din Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor au fost stabilite măsuri concrete, atât la nivelul conducerii ministerului, cât și al conducerii centralei de transporturi auto.

În prezent, prin echipe speciale se prelucrează aceste măsuri în unitățile de bază cu toți salariații din transporturile auto.

În legătură cu situația șoferului Noti Samoila, care a dispărut de la locul accidentalului, vă informăm că în ziua de 5 august 1973 i s-a găsit cadavru în riul Mureș în apropierea locului unde s-a produs accidentalul (comuna Iliia); s-a stabilit că acesta după producerea accidentalului s-a sinucis, înecându-se în Mureș.

**Inspector șef
Gh. Dumitrescu**

**Medicul este, dar nu a sosit fișa,
avem fișa, dar a plecat medicul**

Mă numesc Alexandrescu Dumitru, domiciliat în Craiova, str. Dealul Spirii nr. 69.

În ziua de 9 iunie 1973, la spitalul nr. 2 din Craiova, soția mi-a născut un băiețel declarat prematur din cauza greutății. Pentru aceasta a fost reținută în spital timp de două săptămâni, perioadă în care amândoi au fost îngrijiți excepțional (sincere mulțumiri întregului personal). În ziua de 22.6.1973 au ieșit din spital și peste trei zile m-am dus personal la circa a III-a sanitară căreia aparținem, deoarece nu venise nimeni din partea personalului medical pentru a vedea copilul și a ne da unele indicații.

Cei de la circă au rămas surprinși, fiindcă nu primiseră fișa medicală a copilului de la spital. În data de 4 iulie m-am dus din nou la circă pentru a vedea dacă a sosit fișa copilului, același răspuns.

Peste două zile am fost anunțați la domiciliu de către moașa de la circă medicală că a sosit fișa copilului, dar lipsește medicul, deoarece a plecat în concediu.

Lată că timpul trece și vitaminele ce se administrează sugarilor nu pot fi prescrise nefiind doctorul care este obligat să țină sub observație un copil prematur născut.

**Alexandru Dumitru
Craiova**

**Eu nu pot circula pe devize
umflate și nici pe vorbe frumoase**

Am 35 de ani. Sint infirm de vreo 15 ani. Infirm fiind, muncesc în producție de vreo 14 ani, ajutat de un triciclu cu motor pe care mi l-a dat spre folosință Ministerul Sănătății. Acest triciclu, care merge tot de 14 ani încontinuu și vara și iarna, s-a uzat considerabil. Secția prevederi sociale a municipiului din Craiova a trimis la insistențele mele repetate triciclu la reparație capitală la o secție auto-serviciu din orașul Craiova — secție care este profilată pe reparat turisme, iar triciclu meu a fost dat ucenicilor, bănuiesc, să se califice pe el, deoarece reparația ce i s-a făcut practic nu a existat, a existat în schimb devizul bine umflat. Am fost anunțat că triciclu e reparat ca la carte și pot să-l folosesc, dar din primele zile după ce l-am primit s-a defectat. Am reclamat cazul conducerii cooperativei Deservirea, am reclamat la U.J.C.M.—Dolj. Toți, dar absolut toți, m-au învăluit în vorbe frumoase, în timp ce eu mă chinuiesc (sint pe punctul să fiu scos din muncă deoarece adeseori întirzii de la serviciu sau lipsesc din cauză că triciclu meu nu funcționează normal). Și mai este o problemă: cînd aceste tricicluri

merge la reparație capitală, noi, infirmii, rămînem fără mijloc de transport cite 3-4 luni de zile. Nu s-ar putea ca pentru perioada reparației secțiile prevederilor sociale să aibă în gestiunea lor citeva tricicluri de rezervă pentru a le da celor ce au triciclurile la reparat spre a-și continua serviciul în condiții omenești, normale?

**Anghel Frîncu
Craiova
str. Albăstrele nr. 27**

Este un abuz în ceea ce mă privește

Mă numesc Ștefănescu Valentina și domiciliiez în Craiova, str. Petru Rareș nr. 13.

Sint absolventă a Școlii tehnice de comerț din Craiova, secția de merceologie a produselor industriale.

Prin Decizia nr. 67/2519/4.04.1973, Trustul de construcții—Craiova, a cărui salariată sint, m-a trecut din funcția de contabil principal la Șantierul nr. 5 — instalații, în aceea de muncitor necalificat, primitor-distribuitor de materiale categoria a III-a B, la același șantier.

Consider abuzivă decizia sus-amintită, eu avînd o calificare, trustul de construcții are 7 servicii de aprovizionare — unde nu toți merceologii au studii corespunzătoare — și existînd cazuri în același T.C. de salariați rămași pe funcții de contabili, deși au ca pregătire o școală sanitară, merceologie sau liceu și vechimi în funcții economice mult mai mici (vechimea mea în muncă este de 13 ani, din care 5 ani merceolog și 8 ani contabil). Menționez și reducerea salariului de la 1480 lei la 1132 lei.

La contestația mea conducerea T.C. nu mi-a dat nici un răspuns.

**Valentina Ștefănescu
Craiova**

**Din partea Comitetului județean
Dolj al P.C.R.**

Vă trimitem referatul privind rezolvarea scrisorilor nr. 1357 și 6216/1973 adresate revistei «Flacăra» și respectiv Comitetului județean de partid de către Ștefănescu Valentina, salariată la Trustul de construcții—Craiova.

Ștefănescu Valentina arată în cele două scrisori că în urma aplicării Decretului 162/1973 a fost trecută din funcția de contabil de la șantierul de instalații — pentru care are calificare — în funcția de primitor-distribuitor.

Analizînd cele relatate în scrisoare împreună cu secretarul comitetului de partid și conducerea trustului s-a constatat că această hotărîre s-a luat greșit.

Datorită acestui fapt, începînd cu 1 septembrie a.c. tovarășa Ștefănescu Valentina a fost reîncastrată pe o funcție contabilă la Baza de utilaj și transport, unitate subordonată Trustului de construcții—Craiova.

**cercetat,
C. Ungureanu**

**Locuitorii satului Rica
au curent electric, dar nu și contoare**

Vă scrie Arvat Alecsandru, membru C.A.P. din satul Rica, comuna Popești, județul Argeș. Locuitorii satului nostru s-au bucurat la începutul anului 1973 foarte mult pentru introducerea curentului electric. Foarte mulți locuitori au și făcut instalațiile electrice în casele lor. Instalațiile au fost montate de întreprinderea de rețele electrice Pitești — exploatarea electroenergetică Argeș.

Dar la o mulțime de săteni nu s-au montat contoare electrice pe motivul că nu au. Personal am apelat la mai multe magazine electrice din țară pentru procurarea acestor contor. Răspunsul: acestea le găsim numai la întreprinderile electrice, nemaigăsindu-le în comerț. Prin intermediul revistei «Flacăra» poate cei de la întreprinderea sus-amintită ne vor lămurii în problema procurării acestor contoare, întrucît ne-am cumpărat multe abarate electrice de uz casnic și nu vrem ca taxarea consumului să se facă la aprecierea casierului taxator.

**Alecsandru Arvat
comuna Popești, satul Rica**

**Dacă-i cunoașteți, adresați-vă
cooperativei de credit «Grîntieșul»
din Broșteni, județul Suceava**

Ne adresăm «Flacării» rugînd cititorii să ne ajute în rezolvarea unei situații care ne dă foarte mult de lucru, provocîndu-ne și multă aglomerație în lucrările noastre.

Este vorba despre unii beneficiari de credite care după ce au primit banii, bucurîndu-se de încrederea unității, și-au schimbat domiciliul, plecînd fără adresă.

Și toate eforturile noastre de a-i identifica sint zadarnice.

Unul din aceștia este Dumitrescu P. Viorel, cu domiciliul în str. Speranței nr. 5, sect. 2, București.

În luna iulie 1971, fiind cu serviciul ca miner la Leșul Ursului și locuind în această localitate (comuna Broșteni), a beneficiat de un credit în sumă de 3.000 lei, pentru a-și achita pensia alimentară restantă. În urma deplasării delegatului nostru la sectorul 2 Miliție al Capitalei, s-a reușit ca pe parcurs să fie identificat la domiciliul arătat mai sus. Luîndu-se din nou legătura cu organele de miliție, acesta a înțeles să trimită o parte infimă din banii datorati (400 lei) în luna noiembrie 1972.

Din nou am apelat la conștiința debitorului pentru a-și achita datoria. În loc de a trimite banii, el ne scrie să avem răbdare...

Credem că întreprinderea unde lucrează o să-și spună cuvîntul.

Un alt caz este cel al numitului Fădor Gh. Dragoș, într-o situație asemănătoare. Tot cu buletin de București, tot miner, i s-a acordat împrumut 3.000 lei. Dar din anul 1971 abia am reușit să recuperăm suma de 600 lei. Și el a plecat din Broșteni. La data de 21 aprilie 1973 ni l-a confirmat postul de miliție Frătăuții Noi, ca flotant, în raza sa de activitate, locuind împreună cu mama sa Ileana Gh. Dragoș din aceeași comună. I-am scris, l-am căutat la Direcția județeană Suceava pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale, socotind că este pensionar, dar zadarnic!

Ceea ce vă rugăm este de a publica în coloanele revistei «Flacăra» cele de mai sus, în intenția ca printre cititorii vor fi și din aceia care-l cunosc și pot da relații, pentru a-i putea urmări legal și a putea recupera sumele restante de mai bine de un an de zile.

**Președinte Contabil
Vasile Teodorescu Vasile Dumitrescu**

**Nu știe dreapta ce face stînga?
Sau se poate numi și altfel**

Sint absolvent de liceu, cunoscător al limbilor maghiară și polonă. Dorînd să urmez cursurile unei școli de specializare postliceală în specialitatea de «recepționeer hoteluri» m-am adresat Oficiului județean de turism Hunedoara, pentru a afla modalitatea prin care aș putea urma cursurile școlii, dar spre surprinderea mea primesc răspunsul pe care îl reproduc mai jos: «La scrișoarea dumneavoastră vă înștiințăm că nu avem școală de specialitate postliceală în specialitatea de recepționeer hotel și nici nu avem cunoștință că ar exista asemenea școli».

**pentru director semnează
Vasile Furir
inspector personal,
S. Suci**

Ca urmare acestui răspuns, m-am adresat atunci și Ministerului Turismului, la care am primit cele ce urmează: «La scrișoarea dumneavoastră vă răspundem că în subordinea Ministerului Turismului funcționează «Centrul de formare și perfecționare pentru cadrele din industria hotelieră și turism», str. Brezoianu nr. 13, București, unde sint organizate și cursuri postliceale pentru recepționeeri. Recrutarea candidaților pentru concursul de admitere se face numai prin oficiile naționale și județene de turism, precum și prin întreprinderile de turism, hoteluri și restaurante subordonate Ministerului Turismului, în funcție de planul pe care îl au acestea. Este necesar deci să vă prezentați la un oficiu sau unitate de turism — de preferință din județul dumneavoastră — pentru obținerea recomandării necesare înscrierii la concursul de admitere de unde veți primi și amănunte privind locul și data tinerii (în prezent acestea nu sint încă stabilite).

**Director, Ștefan Enache
șef serviciu personal-învățămînt
Gh. Moraru**

Ce să cred din aceste răspunsuri? Poate forurile în drept îmi vor da un răspuns prin «Flacăra la dispoziția dumneavoastră».

**Ion Poborena
Lupeni, str. V. Alecsandri nr. 2 B**

**Va trebui să aruncăm un aparat
de citeva mii de lei pentru o piesă
de citeva lei?**

În anul 1970 am procurat un televizor «Dacia 3» pentru căminul cultural din Hășdat — al căru director sint. Nu știu ce s-a întâmplat că prin luna aprilie 1972 s-a defectat detectorul de raport — o piesă în aparență neînsemnată, care costă doar citeva lei, dar care nu poate fi găsită nici unde. M-am adresat la magazinele de specialitate din București, la cooperativele meșteșugărești din tot județul Hunedoara, dar fără nici un rezultat.

Nu pot să-mi închipui că aceste piese lipsesc cu desăvîrșire, dar consider că atât magazinele cît și cooperativele, fiind vorba de un lucru mic, nu-și dau interesul în a le procura.

**Visky Arpad
comuna Hășdat, Hunedoara**

**Un alt punct de vedere despre S.T. și
preocupările sale**

A apărut în nr. 38 din 15 septembrie 1973 o discuție condusă de G. Stanca. Spre sfîrșitul acestei discuții domnia-sa a permis să se strecoare o afirmație tendențioasă a lui N. Covaci despre Sorin Tudoran, reputatul chitarist român. Am dori să-l informăm pe N. Covaci — și pe ceilalți iubitori ai muzicii ușoare din țară — că Sorin

Tudoran nu s-a depreciat și nu cîntă prin neștiutorii ce local, ci este profesor la școala populară de artă din localitatea sa de baștină. Este adevărat că după colaborarea sa la «Mondials» (aprilie 1972) a urmat o perioadă în care prezentat sa în București nu a mai fost simțită deoarece a suferit o operație, urmată, firesc, de convalescență. Actualmente, Sorin Tudoran compune imprimă și supraimprimă, studiază diverse efecte sonore cu ajutorul unui mini-studiu de construcție personală. De asemenea a realizat o instalație completă de sunet (stereo), totalizînd 500 V sinus.

Discuțin cu Sorin Tudoran pe marginea materialului apărut în nr. 38 al revistei «Flacăra» precum și despre formația «Phoenix» în specialitatea aceasta a argumentat că performanța respectivei formații constă deosebi în adaptarea folclorului la modern; de asemenea — cum remarcă și Dan Aldea — există o oarecare sudură instrumentală, dar nicidecum performanță instrumentală. Totodată, este de părere Sorin Tudoran, simte tot mai mult lipsa bateristului Toraima în formația «Sfinx», lipsă care creează evident greutăți în linia sonoră a «Sfinx»-ului.

În altă ordine de idei, Sorin Tudoran este oricînd dispus la o confruntare artistică deschisă. În acest sens, în ultima sa discuție avută de curînd la București cu Aurel Gherghel și Florin Silvi Ursulescu, Tudoran a propus organizarea unei «jam-session» cu participarea celor mai buni instrumentiști ai genului, unde, printre altele, va putea demonstra temeinicia celor afirmat mai sus. De asemenea se studiază posibilității înființării unui supergrup românesc. Dacă i s vor oferi condițiile necesare și potrivite personalității sale artistice, S.T. va da concerte, c acesta va imprima la «Electrecord» etc., va edita succesele din primele două festivaluri ale formelor vocal-instrumentale românești.

**Profesor Traian D. Lungu
directorul școlii populare de artă
Rimnicu Vilcea**

Ne scrie antrenorul Matache

Subsemnatul Matache Constantin, antrenor al echipei divizionare «B» Metalul Drobeta-Tr. Severin, vă rog: binevoitori a-mi permite să vă informez în amănunț și în mod veridic despre incidentele ce au avut loc și marginea întîlnirii dintre Progresul-București și echipa pe care o conduc și prin realitatea celor ce voi relașa contest reclamația evident tendențioasă și calomnioasă a conducătorilor clubului Progresul-București, adresa asociației Metalul Drobeta-Tr. Severin și în special la adresa persoanei mele.

Din această scrisoare, în atari condiții, se detașează ca scop al ei bine definit intenția de a cîștiga acest la masa verde și trecerea în umbră a faptelor reprobabile ale jucătorilor echipei Progresul-București din timpul și la sfîrșitul jocului și în special ale portarului Giro.

Dar pentru o mai bună edificare am să explic aici cum a decurs întîlnirea dintre cele două formații și teren și în afara lui. Jocul s-a desfășurat normal pînă în minutul 70, cînd echipa bucureșteană ia conducerea prin marșarea unui gol. De aici înainte încep trageri de timp, prin aruncarea mingii în tribună, simulari unor accidente, arbitrul anunțînd în aceste condiții prelungirea jocului cu 2 minute. Echipa Progresul masează în propriul teren și, ca urmare, inevitabil se produce — sosește golul egalizator. Aspectul întîlnirii rămîne în general același, demne de semnalat fiind numai tragerile de timp exasperante ale bucureștenilor prin aceleași mijloace. În minutul 86 mingea este trimisă printr-un șut puternic în bara transversală a portarului, ea revenind în teren în interiorul porții. Această fază, arbitrul de tușă Crișan face semn să continue jocul, nevalidînd golul, decizie ce a atras după sine protestele publicului spectator, ba chiar s-au găsit și înși care să arunce cu obiecte în teren (aceștia au fost depistați și amendați de către organele de miliție). Ca urmare a acestor ieșiri ale publicului m-am sculat pe banca antrenorului și m-am dus spre sectorul respectiv (în dreptul arbitrilor de tușă) pentru a tempera spiritele. Trecînd spre locul meu i-am strigat arbitru de tușă:

— Nu ai văzut că a fost gol? Sau nu ai vrut să veți recunoaște, ca antrenor nu aveam dreptul să procedez așa, gresală pe care am recunoscut-o și în fața comis de disciplină și pentru care am fost sancționat cu o zi din cele mai grave pedepse, aceea de a nu putea fi prezent în terenul de fotbal pînă la sfîrșitul turului.

Jocul a continuat normal, în minutul 89 se marchează golul victoriei, gol contestat de către jucătorii echipei Progresul pe motiv de ofsaid. Ca urmare a acestui gol jucătorii bucureșteni vin la arbitru de tușă, îmbrăcîndu-l, cerînd revalidarea golului. La aceste discuții intervin și jucătorii Metalului în apărarea arbitru după care am intervenit și eu și antrenorul Mateicu pentru aplanarea conflictului — menționez că nu am avut nici un contact cu vreunul din jucătorii adversi așa cum mi se aduc încriminări în reclamație — ci cămănt să-i îndepărtez pe jucătorii mei de la acea discuție în timp ce antrenorul Mateianu își tempera jucătorii săi.

După terminarea jocului am ieșit împreună cu arbitru fără a mai avea discuții sau alte probleme cu vreunul din jucătorii sau conducătorii echipei adverse. Dealtă acest fapt este avizat și de declarația arbitruului Oprea în timpul dezbaterilor din cadrul comisiei de disciplină ca dealtfel și faptul că nu ar fi fost incuivat în cabină special de către persoana mea.

La plecarea echipei adverse, aceasta a fost condusă de către organele de ordine pînă la gară, au fost necesare precauții deoarece publicul era foarte indignat atîtîndinea jucătorilor echipei Progresul, care s-au de la ieșiri nelacul lor.

Aceștia sint întîmplările petrecute la acest joc, tîmplări care au dus la pierderea dreptului de organizare a meciurilor pe teren propriu, o etapă, de către asociația sportivă Metalul precum și sancționarea ce o consim mult prea severă.

Față de cele arătate mai sus, vă rog să binevoiti accorda același credit și acestui memoriu, așa cum ați creditat și reclamația clubului Progresul.

Antrenor, Constantin Matache

să cunoaștem plantele medicinale și întrebunțările lor (I)

În vegetația țării noastre, după cum am mai amintit, se găsesc numeroase specii utilizate pe scară largă în medicina populară și științifică. În vederea cunoașterii însușirilor acestor plante și a folosirii lor în mod corespunzător ne propunem ca, începând din acest număr, să prezentăm speciile cele mai mult utilizate.

Trebuie subliniat că prin aceasta noi nu urmărim să prescriem tratamente și nici să înlocuim consultațiile medicului, ci numai să introducem pe cititor în lumea plantelor medicinale, să arătăm însușirile lor, pentru ca el să evite unele întrebunțări greșite și să le folosească în mod științific la apărarea sănătății.

Deși există mai multe criterii de prezentare a plantelor medicinale, noi am considerat că acela bazat pe denumirea lor populară, respectând ordinea alfabetică, ar fi cel mai indicat.

Acum, dragi cititori, să luăm împreună bastonul de excursionist, să străbătem cîmpiile, văile și munții pentru a cunoaște plantele noastre medicinale și întrebunțările lor.

Afinul (*Vaccinium myrtillus* L.) este un arbust mic, înalt pînă la 50 centimetri, cu ramurile verzi și cu muchiile ascuțite, care crește în pășunile de munte, prin pădurile de conifere, luminisuri sau creste, formînd adesea tufişuri întinse. Frunzele sînt ovale, iar fructele negre-albăstrui cu gust dulce-acrișor. În scopuri terapeutice se întrebunțează atât frunzele, cît și fructele ajunse la maturitate. Frunzele se recoltează tot timpul verii și nu trebuie să fie pătate sau brunificate, iar fructele se recoltează la maturitate și se usucă în camere încălzite la temperaturi ce nu depășesc 70°C. Datorită principiilor active pe care le conțin, fructele și frunzele de afin au proprietăți astringente și antiseptice, folosindu-se în toate formele de diaree, în dizenteria cro-

nică, precum și ca antiseptic urinar și ușor diuretic. Frunzele se întrebunțează sub formă de infuzie sau decoct 0,5-3% și intră în compoziția ceaiului dietetic. Fructele uscate se utilizează sub formă de infuzie sau extract alcoolic.

Anasonul (*Pimpinella anisum* L.) — plantă originară din Asia occidentală și nord-estul Africii. Frunzele sînt ovale, cele bazilare, dințate pe margine, iar cele superioare sînt profund divizate în segmente liniare. Florile sînt mici, albe, grupate în umbel. De la această plantă se folosesc fructele (impropriu denumite semințe) ajunse la maturitate, care se recoltează în iulie-august; sînt de formă ovoidă, lungi de 3-5 milimetri și late de 2-2,5 milimetri; culoarea lor este cenușie-verzuie sau galbenă-cenușie și au miros plăcut, gust dulce, aromat. Aceste fructe conțin un ulei volatil, datorită căruia ele au efecte antispastice (contra spasmeilor, convulsiilor), carminative (elimină gazele din intestin, ajută digestia, calmante stomacale și intestinale). Au proprietăți expectorante, stimulează secrețiile pancreatice și intestinale ajutînd digestia, măresc secreția de lapte la femeile care alăptează. Este contraindicat în ulcerul gastric, duodenal și colite.

Se folosește sub formă de infuzie 1% sau sub formă de pulbere 0,5-2 g pe zi, ca stimulent al poftei de mîncare, pentru ușurarea digestiei și ca expectorant.

În concentrații mari produce o excitație a sistemului nervos central, care se manifestă prin insomnii, tulburări de vorbire, veselie exagerată, convulsii puternice, urmată de o stare puternică depresivă.

Frunzele de anason intră în compoziția «Ceaiului gastric» și «Ceaiului contra colicilor la copii»

Profesor doctor docent
D.G. CONSTANTINESCU

boșta medicului

VIOLETA IONESCU, Tg. Mureș: Vă înțelegem cînd ne mărturișiți că accesele de *nevralgie trigeminală* sînt atât de greu de suportat! Shakespeare este și el solidar cu dumneavoastră atunci cînd emite acest celebru aforism: «Pînă acum nu a existat nici un filozof care să fi îndurat cu răbdare durerea de măsele». Durerea acerbă s-ar datoră — se presupune doar — unor leziuni ale ganglionului Gasser sau ale trunchiului nervului trigemen. De aici și absența unei medicații specifice, cu efecte sigure. Rezultatele cele mai bune le dau — paradoxal — unele medicamente antiepileptice, cum sînt Fenitoin, Etotoin, dar mai ales produsul Tegretol-Gegygy. Efectele Tegretolului, extrem de rapide, reapar însă întreruperea tratamentului. De aceea, doza inițială de 1/2 cpr de 2 ori/zi va fi majorată, pînă la dispariția durerilor, în medie cu 3-4 cpr/zi. Ea va fi redusă apoi treptat, pînă a o doză suficientă pentru a preveni exacerbările dureroase. Bune rezultate dă și vitamina B₁₂ 1000 gamma sau, mai mult chiar, zilnic, timp de 10 zile, Clordelazinul, Levomepromazin etc., dar cu toate acestea un efect absolut pozitiv nu poate fi garantat. Încercați eventual și ionizările cu aconitină.

VIORICA IOANA POPA, București: Numai dacă vă deranjează fizic (nu estetic), negii de pe mînă trebuie distruși prin electrocoagulare sau prin refrigerație cu clorură de etil (kelen).

PAVEL TUDORA, Tulcea: Prin *anexită* se înțelege inflamația acută, subacută sau cronică a trompei uterine (salpinge) și a ovarului de aceeași sau de ambele părți, de unde și sinonimul salpingoovorită, sub care este cunoscută această afecțiune. În tratamentul formelor cronice se asociază două-trei antibiotice, de exemplu: Penicilină G 1 milion unități + Streptomycină 1 g + Ampicilină, 4 capsule/zi, plus un comprimat sulfametazin/zi, timp de cel puțin 7 zile. Stațiuni balneare de tratament în anexite: Sovața, Amara.

DIM. IOSIF, Roman (județul Neamț): În arsurile de gradul II-III pe suprafețe limitate se administrează preventiv antibiotice (Reverin, Eritromicină, Penicilină G), cura de antibiotice fiind continuată apoi pe cale orală (Clorantenicol, Ampicilină). Se asociază și corticosteroizi, în doze moderate și în cură de durată mijlocie (Prednison), hormoni anabolizanți (Madiol, Naposim). Local, flictenele mari sînt deschise larg și curățate complet de țesuturile necrozate, după care se aplică soluții antiseptice mult diluate, Alfachimotripsină și antibiotice în asociație cu corticoizi sub formă de spray (Terra cortryl). Ulterior se efectuează homo sau heterogrefe, în funcție de întinderea și profunzimea arsurilor.

BOCȘA LINA, comuna Sălcuia (județul Alba): Direcția asistenței medicale din Ministerul Sănătății vă încunostințează că tipul de proteză auditivă de care aveți nevoie se poate procura pe bază de recomandare medicală de la magazinul tehnico-medical din str. Alecu Constantinescu nr. 6, București, la prețul de aproximativ 700 lei. Pentru adaptarea funcțională a aparatului la posibilitățile dumneavoastră de auz este necesar să vă prezentați personal la respectiva unitate.

P. FLOREA, Ploiești: Cauzele mirosului urit din gură (foetor ex ore, halitoză) pot fi igiena bucală deficientă, cariile dentare, ulceratii bucale cronice datorate unor proteze defectuoase, fistule, pioree alveolare, depozite de tartar dentar, resturi radiculare sau rinită cronică atrofică. Iată deci o multitudine de posibilități care trebuie cercetate medical cu atenție, nefiind exclusă nici ipoteza unei gastrite cronice, diskinezii biliare sau hepatite cronice. Pentru igiena gurii veți utiliza o soluție alcoolică de vanilină 2%, 20 picături la un pahar de apă, soluțiile Clorofila sau Mărgăritar sau sprayul Super Cristal. În fine, mestecînd bine mărșar sau cuișoare, esența acestora aromatizează plăcut respirația.

dosar

ce trebuie să știm despre urticarie?

Urticaria este una dintre cele mai frecvente dermatoze alergice, caracterizată prin apariția bruscă pe piele și uneori pe mucoase a unei erupții însoțite de mâncărime sau prurit, leziuni ce sînt asemănătoare cu cele produse de înțepăturile de urzică, de unde îi vine și denumirea.

Cu toată banalitatea, urticaria reține permanent atenția specialiștilor, între altele și prin faptul multiplicării continue a cauzelor cunoscute ce intervin în apariția sa și, deosebi, prin dificultățile serioase de tratament pe care le ridică mai ales urticaria cronică.

Erupția urticariană este caracterizată prin plăci pruriginoase reliefate, cu contur rotunjit, polifazic sau neregulat, dar bine delimitate, de colorație roză, în totalitate, sau alb-portelanie în centru și rosieatică la periferie, de dimensiuni ce variază de la o monedă de cinci bani la un pod de palmă sau chiar mai mari. Elementele urticariene sînt efemere, putînd dispărea după cîteva minute sau ore. Se pot localiza oriunde pe tegumente, uneori și pe mucoase.

Evoluția urticariei este capricioasă, putînd dura cîteva zile, în cazul forme acute, sau luni și ani, cu perioade de remisiuni și recidive, cînd urticaria devine cronică.

După aspectul elementelor eruptive, urticaria poate îmbrăca forme variate, fie în forma unor plăci urticariene mari cît un pod de palmă (urticarie gigantă), fie ca o erupție de tip figurat inelar, arciformă etc., ca în boala serului, sau cu elemente buleose, hemoragice, cum se întîlnește desigur mai rar la copii.

Edemul Quincke este o varietate a urticariei ce interesează în special fata (pleoape, obraji, buze) și mucoasele (limbă, faringe, glotă), cu tumefacții importante ale regiunii respective, ce poate antrena și tulburări însemnate de respirație și de înghițire. În ce privește factorii care o provoacă, se poate spune că urticaria este un sindrom alergic multietologic. Astfel, în urticaria acută intervine mai des sensibilizarea la unele alimente precum ouă, pește, crustacee, unele conserve, ciocolată, fragi, căpșuni etc.

O serie întregă de medicamente (antipirină, piramidon, novocaină, sulfamide, laxative, penicilină, unele seruri) pot declanșa urticarie la persoane sensibilizate. De asemenea, uneori, o infecție microbiană micotică, parazită, latentă sau manifestă poate în anumite condiții să se complice cu o erupție urticariană. Contactul extern cu substanțe de origine vegetală sau animală, provenite de la urzici, omizi, insecte (viespi, plosnițe) ce acționează prin sucurile lor acide sau veninuri, poate provoca leziuni urticariene locale sau chiar generalizate la persoanele hipersensibilizate. Pneumalergenii, cum sînt praful de casă, polenurile etc., sînt cauze rare, dar sigure, ale

urgente

La un spital comunal, cum este cel din Drăgănești-Olt, s-ar crede că chirurgii — medicii cazurilor urgente — se plictisesc. Ce poate opera un doctor aici? O mînă ruptă, un deget scîrîntit, rar cite o apendicită acută. În cazuri grele, pacienții gravitează spre marile spitale de la Craiova, Slatina sau Caracal. Discuți cu doctor Nicolae Popa, chirurg cu o practică de peste 20 de ani.

— Ca medic specialist, nu te descalifici într-un spital comunal, doctore?

— Leșise tocmai din sala de operații. Zimbește și-mi spune ceva ce-mi stîrneste imediat interesul.

— Știi ce-am operat adineauri? O bolnavă, pe nume Maria Tobescu, de 67 de ani. Diagnosticul preoperator, confirmat în timpul operației, a fost *litiază biliară*. Starea gravă a pacientei n-a permis transportarea ei. A fost de acord s-o operăm aici. I-am scos trei calculi din colecist. Astfel de operații erau apanajul unor specialiști din spitale mari sau centre universitare.

— Cum se simte bolnava acum?

— Excelent.

UN CAZ DISPERAT. Marin Gheorghe, din Drăgănești-Olt, a implinit 31 de zile cînd a fost instalat pe... masa de operație. Caz disperat. Copilul avea o ocluzie intestinală prin hernie inghinosertală dreapta, strangulată de peste 9 ore. Vîrstă fragedă a pacientului îi agrava situația. Operează doctor Nicolae Popa, ajutat de sora Alexandra Pletea. Reușită totală.

OIȘTEA BUCLUCAȘA. Marin Dancaș, din Vilcele, 49 de ani, a fost lovit în torace de oiștea unei căruțe. A fost adus la spital în stare de comă, cu fenomen de astixie și cu pulsul slab. În acest timp, un

unor urticarii. Responsabilitatea lor este confirmată prin caracterul sezonier al tulburărilor și prin asocierea posibilă cu un astm sau o rinită alergică. Există și urticarii de origine fizică, provocate de expunerea la frig, la căldură, de efortul fizic, de acțiunea radiațiilor solare sau după o presiune la nivelul pielii. O emoție sau un șoc afectiv foarte viu pot, desigur în mod excepțional, să dea naștere unei urticarii psihogene. Tulburările psihice pot interveni mai adesea în întreținerea unor urticarii declanșate inițial prin alți factori.

Printre factorii care favorizează apariția și întreținerea urticariei timp îndelungat, amintim unele tulburări endocrine, digestive (gastrită, dischinezie biliară, colita cronică), precum și predispoziția familiară.

În ce privește mecanismul ce stă la baza erupției, el constă, în principal, din eliberarea de histamină, care produce vasodilatație, creșterea permeabilității capilarelor dermice, cu ieșirea serozității din vase și prin aceasta formarea plăcilor urticariene.

Ancheta etiologică de descoperire a alergenului în cauză este etapa esențială în stabilirea unui tratament eficient. Un interrogatoriu minuțios, o anchetă aprofundată asupra condițiilor de apariție a erupției urticariene, ca și folosirea altor mijloace de investigație, permit, în general, dar nu întotdeauna, să se găsească factorul cauzal. Trebuie înlăturat alergenul cauzal atunci cînd este cunoscut și cînd este posibil.

În formele acute, severe, cu erupție generalizată, cu mâncărime intense, cu stare generală alterată sau localizări pe mucoasa laringiană, este necesar un tratament energetic și imediat. În aceste cazuri se folosesc medicamente cu efect vasoconstrictor, precum injecții intramusculare cu adrenalină și preparate cortizonice cu puternică acțiune antiinflamatoare și antiialergică. Sînt folosite, de asemenea, foarte larg, medicații antagoniste față de histamină, cu efect competitiv cu aceasta, așa-zisele antihistaminice, dintre care mai cunoscute sînt Romerganul, Feniraminul și, mai nou, Tavogylul. Dintre acestea, unul dintre cele mai bune calmante ale pruritului este Hidroxizinelul. Tratamentul local are o importanță mai mică și se aplică sub formă de pudraje, mixturi, loțiuni cu efect antipruriginos și decongestionant.

În urticaria cronică, atunci cînd înlăturarea alergenului în cauză este imposibilă, se poate încerca desensibilizarea la alergenul respectiv, iar cînd acesta nu se cunoaște, se încearcă o desensibilizare nespecifică cu diverse metode. Este necesar, de asemenea, să se corecteze tulburările digestive, hormonale, ce pot întreține boala.

Conferențiar doctor
Alexandru COLȚOIU

hematom îi creștea pe piept văzînd cu ochii. În puțin timp, începe operația: i se evacuează hematumul uriaș din pleură, i se suturează vena intercostală a 7-a sîngă. După cîteva zile, pacientul pleacă acasă, pe picioare.

TREI ORE DE LUPTĂ CU MOARTEA. Elena Simionescu, din comuna Crîmpoia, de 70 de ani, era pe moarte. Un consult rapid și medicii stabilesc că ultima șansă pentru salvarea vieții ei (amenințată de o gravă peritonită generalizată prin piocolicist perforat de 72 de ore) este operația. Este executată de chirurgul Popa, ajutat de doctorul Dumitru Manta. În timpul intervenției se constată perforația colecistului, scurgerea unei cantități de aproape doi litri de bilă în abdomen, adică apariția temutului *choleperitoneu*, cea mai gravă peritonită. După trei ore de luptă, bolnava este salvată. Un alt caz cu care puțini chirurgi se pot lăuda că l-au rezolvat într-un spital de gradul III.

ZDROBIT DE PROPRIUL SĂU TRACTOR. Tudor Matei, tractorist la Izvoarele, de 34 de ani, tată a 3 copii, a fost într-o zi zdrobit de tractorul său care s-a răsturnat. A fost instalat pe masa de operație fără puls și cu tensiunea arterială zero. Avea fractura ambelor oase ale gambei drepte, fracturi multiple de bazin și la femurul stîng, ruptură de uretru, hemoragie internă, și, culmea, se descoperă și un hematom retroperitoneal. După o intervenție de 5 ore, medicii Popa și Manta au salvat viața acestui tată.

...Iată doar cîteva cazuri notate în condica de operații a spitalului din Drăgănești-Olt. (Ion Preda)

mitologii contemporane: MADAME SOLEIL

Este surprinzător că Roland Barthes n-a introdus în seria **mitologiilor** contemporane fenomenul reprezentat în viața socială și morală a Franței de Madame Soleil, prezicătoare celebră. Este o personalitate de prim ordin și rivalizează în popularitate cu, să zicem, șeful guvernului sau Brigitte Bardot. Competența și autoritatea ei se întind de la astrologie la psihologie. Ziarele de duminică îi publică regulat portretul, în preajma marilor evenimente politice, sportive, Madame Soleil face pronosticuri și pronosticurile ei sînt luate ca puncte de referință. Madame Soleil e, pe scurt, un exemplu clar de **mitizare** în societatea ordinatoarelor. Știința ei trăiește din incertitudine și începe acolo unde celelalte științe, mai exacte, se opresc. Încercarea de a o concura pe cale electronică n-a dat nici un rezultat. Omul care intră în pasajul «Lido» de pe Champs Elysées și consultă ghicitorul mecanic, pentru a-și afla destinul, pleacă nemulțumit. Madame Soleil descoperă, în schimb, subtilitățile sufletului și dă, în privința viitorului, detalii mai precise. Nu cunosc în amănunt metoda doamnei Soleil, dar ascult noaptea târziu, după ora 12, rezultatele ei comunicate pe calea undelor. Căci Madame Soleil se exprimă numai sub protecția întunericului. Clientul se adresează prin telefon, își spune numele și data nașterii, Madame Soleil consultă poziția astrului, stabilește horoscopul și dă, apoi, toate informațiile cerute. O fată de 20 de ani vrea să se căsătorească, dar nu cunoaște îndeajuns caracterul partenerului și, epuizînd alte mijloace, apelează la competența ghicitoare. Madame Soleil face, mai întîi, puțină anchetă psihologică. Cum se comportă personajul în chestiune, i-a adus sau nu flori de ziua ei, are sau nu intenții matrimoniale serioase?! Fata se bîlbîie, Madame Soleil insistă și, la urmă, într-un discurs de o perfecțiune absolută, comunică verdictul. Verdictul este favorabil și clienta, fericită, mulțumește. Altcineva e în divorț. Sondajele doamnei Soleil ajung departe, cazul este complicat, femeia nu este nici ea o ușă de biserică și soluția nu poate fi decît împăcarea.

Două sînt, îmi dau seama, însușirile acestui personaj fabulos: o intuiție psihologică fină și o extraordinară artă a oratoriei. Din două-trei detalii ea reconstituie o istorie și intuieste un destin, după care desfășoară retorica ei impecabilă. Sub grindina frazelor, clientul devine o gîză neînsemnată. Madame Soleil stăpînește în chip absolut cîmpul de bătaie, citează încă o dată astrele și anunță triumfătoare, la urmă, trecerea destinului sub alt regim stelar. Viitorul, în fine, nu-i atît de sumbru, viitorul nu trebuie să fie insultat, se poate spera, se poate încă trăi!... Vocea nu șovăie, debitul frazelor rămîne totdeauna egal, din cînd în cînd, ca un mare orator care își calculează dinainte efectele, Madame Soleil își permite o ironie subtilă, cordială, pentru a ataca, apoi, o propoziție mai tragică...

Citesc undeva că în Franța sînt 100 000 de magi, prezicători, voyants... Ce trebuie, întrebă un reporter pe un mag reputat, să devii mag? Să ai al șaselea simț, i se răspunde. Printre prezicători sînt și șarlatani? Există bineînțeles și șarlatani răspunde cel chestionat, așa cum există în toate profesiunile serioase...

Eugen SIMION

luis corvalan nu se teme de moarte

La 5 octombrie, la Școala militară «Bernardo O'Higgins» unde este deținut **Luis Corvalan**, secretarul general al Partidului Comunist din Chile, a fost vizitat de un corpondent al ziarului britanic «Daily Telegraph». Întrevederea a avut loc în prezența unui ofiter înarmat. Răspunzînd întrebărilor ziaristului, Corvalan a arătat că nu are permisiunea să citească ziare și nici să vizioneze emisiunile TV, că soția și fiul său i-au adus obiec-

te de îmbrăcăminte, dar n-au căpătat permisiunea să-l vadă. Nu știe cînd va fi judecat, dar speră să aibă dreptul la apărare. Despre evenimentele din Chile a declarat:

Sînt calm, iubesc foarte mult libertatea și iubesc foarte mult viața, dar nu mă tem de moarte dacă trebuie să mor pentru o cauză justă.

Conștiința îmi este foarte împăcată, deoarece, după cum se știe în întreaga lume, noi am organizat o revoluție fără acțiuni violente, fără folosirea armelor. Ne-am dat seama că în 1970 era posibil să cîștigăm alegerile. Mulți nu ne-au crezut. Dar am avut dreptate.

În acel an, Allende a devenit primul președinte marxist din emisfera occidentală, ales în mod liber, conducînd o coaliție formată din cîteva partide de stînga, inclusiv comunistii. Ulterior, noi am făcut ceea ce am putut pentru a înfăptui schimbări în această țară.

Am făcut greșeli. Nu contest acest lucru. Nu ne absolvim de aceste greșeli. Dar nu cunosc nimic în legătură cu acuzația că noi eram pe punctul de a pune în practică un plan subversiv menit să distrugă forțele armate, să decapiteze instituțiile militare, să asasineze oameni politici și familiile oamenilor politici din partidele adversare Unității populare.

Dacă acest plan a fost real, nu am nici o informație de furnizat. Nu cred că vreun partid al Unității populare a avut un asemenea plan.

ora ceaiului

Pe vaste întinderi din R.P. Chineză s-a trecut în aceste zile la recoltarea ceaiului, a faimosului ceai chinezesc. Recolte remarcabile s-au obținut în multe zone ca, de pildă, pe ogoarele comunei «Lacul de Vest» (în fotografie) unde producția medie s-a ridicat la 1,95 tone la hectar.

harta africiei se desăvîrșește

În zilele de 23 și 24 septembrie, Adunarea Națională Populară din Guineea-Bissau, întrunită în prima ei sesiune, a proclamat independența Republicii Guineea-Bissau, a adoptat Constituția țării în 58 de articole, a ales Consiliul de Stat, în frunte cu Luis Cabral, și Consiliul Comisarilor de Stat (guvernul), condus de Francisco Mendes.

În fotografie: membri ai Adunării Naționale Populare din noua republică africană depun jurămîntul.

mapamond '73

un bacșiș speranței

Am rămas îndelung să ascult vocea oceanului și geamătul cataractelor montane în fața acelei imense scoici de piatră care este Fontana de Trevi din Roma. Și m-am retras cu o profundă amărăciune în suflet, căci rare sînt locurile de pe pămînt în care sublimul să-și dea atît de strîns mîna cu urîtul. Erau nopți cînd nicăier aiurea nu mai trebuia căutat frumosul, ceru însuși parcă încremenea în contemplarea acelei nestemate de ape mișcătoare și statui animate de jocul luminilor țîșnite din havuzuri, trecătoare obișnuite cu locul își încetineau pasul zăbovind în fața spectacolului știut și totuși mereu altul, torentul automobilistic ocolea piața înșesată de lume, iar splendecele sculpturi care au ieșit de sub dalta lui Nicolas Salvi spre a-și primi botezul apelor în 1762, priveau de peste două veacuri, sobre și reci, focul pe care îl stîrneau în inimile oamenilor.

Fîntîna Trevi este prea cunoscută pentru mai avea nevoie să fie povestită. Filmată în sute de pelicule cinematografice, cărată în tolbele poștașilor cu ilustrate pe întreg pămîntul, evocată cu suspine încărcate de nostalgii nepotolite de către cei ce au păstrat-o în amintiri, această bijuterie a Romei clasice plină de fast și opulență, nu este o simplă alcătuire din lumină, marmură și ape cristaline, ci o stare de vis.

Șuvoaiele ei se aud din depărtare ca respirația Orașului Etern, plaiurile smulse din piatră seacă de dalta unui poet cu straietele albite de pulberea marmurei parcă vor să țîșnească din loc într-un cutezător și imposibil periplu printre valurile de ziduri mohorîte ale cetății cercînd să se smulgă din decorul încremenit al palatului ducilor de Poli și să pornească raznă spre îndrăgostiți. Rămîn însă pe loc și vin în îndrăgostiții din toate colțurile pămîntului spre ele, fiecare năzuid în obținerea fericirii pe prețul unei monede de metal aruncată în apă havuzului mare. Aici începe urîtul. Credința izvorită din credulitatea naivilor acoperă fundul fîntîinii cu bănuți argintii și în jurul acestei irruibile comori de bacșișuri aruncate spre speranță se dau adevărate bătălii pirateresti. În timpul zilei, copiii veniți din mahalalele Rome încearcă să pescuiască obolul trecătorilor căutînd să agațe monedele de metal cu ajutorul unor bucățele de magnet legate cu sfoară. Hîrtoana lor face parte din pitorescul cadrului dar noaptea, cînd bate începutul unei noi zile, două bande de culegători cu fărășul își dispun în mod organizat prada, arătîndu-și reciproc de pe sub cingători argumentul șîșurilor. Atunci atenția paznicilor ordinii publice — care, probabil, își au partea lor de pradă — este de turnată prin trucea lor de pradă — este de două tabere intră în acțiune. Havuzul este împărțit printr-o nevăzută linie de demarcație în două părți egale și doi vîlăgani cu mișcă agile se lasă în apă tîrîndu-se cît mai lipiți de fund și procedează metodic la «curățirea» fîntîinii. Pe sub cămăși, fiecare poartă cite o tașă în care se răstoarnă fărășul cu arginți adunat cu repeziune prin mișcări de o uluitoare dexteritate.

Cînd vreunul dintre ei trece linia nevăzută și pescuiește la vecin, încăierările izbucnesc spontan, pe tăcute, surd, șîșurile crește, pielea bronzată și, uneori, apa cristalină devine rubinie. Se aud țigăne și tălpile umede lipite pe albeața marmurei în căutarea întunericului. Totul nu durează decît cîteva minute. Statuile parcă gem în neputința încremenirii lor, ecoul oceanului hohotește și lumea tace înfiorată.

Apoi orașul adoarme și Trevi își stinge minile, lăsînd fișcurile reci de metal să se călzească la pielea măslinie a răpitorilor.

Mîine, alți îndrăgostiți își vor da obolul și speranței spre îmbuibarea fărășului de plas-

Ioan GRIGORESCU

valori românești în univers

bogdan petriceicu hasdeu

Cînd ne aplecăm asupra amintirii unui mare om de știință, încercînd să-i definim personalitatea și să deslușim din opera sa o pildă pentru timpul nostru, situațiile care se întîlnesc sînt de obicei acestea:

— a fost un excelent cunoscător al tuturor sectoarelor și aspectelor științei pe care a slujit-o; a stăpînit întreaga bibliografie a problemelor ei, asimilată printr-o neobosită născă de informare și cu un discernămint excepțional la fin;

— a emis teorii originale, stimulatoare, avansate în raport cu contemporanii săi din țară și străinătate;

— a unit meticulozitatea analitică și precizia amănunțelor cu ipotezele de ansamblu, sintetice, cele mai înfrăznete;

— a avut interese științifice multilaterale și cunoștințe solide în numeroase discipline, dovedind o competență enciclopedică și stabilind relații interdisciplinare neobișnuite, ce aveau să fie fructificate mai tîrziu.

Una singură din aprecierile de mai sus e suficientă pentru a-l situa pe cercetător la loc de frunte în panteonul amelor de știință și a-i asigura admirația și grațitudinea posterității. Ce mai putem spune însă despre Hasdeu, avântul român care a întrunit, în mod indiscutabil, toate aceste trăsături? Orice epitet și orice judecată de valoare înt palide, incapabile să cuprindă excepționalul, genialitatea. Ne vom mărgini deci să spunem că Hasdeu a fost cea mai strălucită personalitate științifică pe care poporul român a dat-o în secolul trecut, comparabilă doar cu Dimitrie Cantemir, între înaintași, și Nicolae Iorga, între succesori.

Opera lui Bogdan Petriceicu Hasdeu (1838-1907) nu scapă în granițele unei singure științe, deși el e cunoscut în genere numai ca lingvist. Într-adevăr, Hasdeu a fost istoric, folclorist, jurist, economist, critic literar, creator de literatură și om politic. În toate domeniile în care a scris — și a scris enorm! — a dovedit o bogăție de informații uluitoare și o excepțională înzestrare și competență, aplicabile printr-o forță de muncă titanică și o inteligență scăpărătoare și în același timp profundă.

Marea pasiune a lui Hasdeu a fost istoria neamului, a reacțiilor sale spirituale, a limbii. Pentru aceasta a adunat un număr uriaș de documente, în biblioteci și arhive, a întreprins călătorii de informare în străinătate, făcîndu-se repede cunoscut și respectat de cei mai buni specialiști

de acolo. Hasdeu e cel care a deschis la noi interesul lingviștilor pentru cunoașterea limbii populare, în toată bogăția și varietatea ei, și în acest scop a făcut o anchetă lingvistică, trimițînd în toate colțurile țării un chestionar cu 206 întrebări. Rezultatele anchetei ocupă nu mai puțin de 18 volume, pe care Hugo Schuchardt — unul din cei mai mari lingviști ai veacului trecut — le-a caracterizat drept «un model de tratare creatoare a acestei materii». Una dintre operele capitale ale lui Hasdeu este «Cuventele» din bătrîni», în care se află materiale de o excepțională valoare pentru cunoașterea limbii române din secolul al XVI-lea, precum și un admirabil curs sintetic de lingvistică generală — primul în lume, elaborat în același timp (dar independent) cu «Principiile» lui Herman Paul. Altă operă capitală este «Magnum Etymologicum Romaniae», monumentală deși în miile sale de coloane n-au fost discutate decît cuvintele de la a la bărbat. Aici, ca și în multe alte lucrări, găsim rezultate extrem de valoroase privind latinitatea limbii noastre, substratul ei dăci, relațiile ei cu limbile popoarelor învecinate.

Cercetările lui Hasdeu, deși publicate (cu foarte puține excepții) în românește, au atras luarea aminte a unora dintre cei mai iluștri confracți de peste hotare, care au purtat cu savantul român o corespondență bogată. Hasdeu este poate primul om de știință român al cărui nume pătrunde masiv în cele mai cunoscute enciclopedii. În lista academiilor și societăților care l-au ales între membrii lor se numără Academia imperială de științe din St. Petersburg, Academia din New-York, din Belgrad, Sofia etc., Societatea de lingvistică de la Paris, de la Baltimore etc.

Retipărirea, în ultimii ani, a unora dintre principalele studii ale lui Hasdeu și publicarea unor lucrări de reconsiderare i-au readus în actualitate ideile. Dacă îl recitim azi cu atîta respect și venerație este și pentru că opera sa e luminată de un patriotism înflăcărat și de un admirabil cult al adevărului, căci Hasdeu, cum el însuși scria, a căutat «totdeauna adevărul numai pentru adevăr, fără nici un folos egoist și fără nici o tendință șovinistă». Geniul său nu permite imitația, dar oferă posterității spre meditație și aprofundare nenumărate învățăminte.

Sorin STATI

cronica de trei secunde

alt poem în cer și pe pămînt

Nu e voie, e inadmisibil să ne întorcem privirea de la privilegiștea poetului mort, de la casa poetului, întins în sicriul său, cu o față ceruită, în mijlocul unei camere cu geamurile sparte prin care bate vîntul. Văduva sa, Matilde Urutia, a cerut ca veghea în jurul lui Neruda aici să se facă:

în casa devastată înainte de moartea poetului.

Poetul era în agonie și ei îi distrugeau casa,

căutînd ce? «Dumnezeu știe ce și de ce»... scrie

martorul. Totul a fost distrus:

geamurile casei au fost sparte, toate; țevăria

a fost smulsă, camerele inundate, mergi prin noroi.

Nimic n-a mai rămas din biblioteca poetului.

Nimic n-a mai rămas din ceramicile sale.

Nimic din tablourile naive ale naivilor săi.

Firele de telefon i-au fost smulse.

În grădină — o carte de poeme spaniole, aproape arsă,

singura carte muribundă din rugul cărților calcinate,

în grădină. În biroul său, mai sînt întregi

masa de lucru zgîriată adînc cu baionetele

și un orologiu cu cadran de porțelan bleu.

Într-un colț, un exemplar răcit din

«Lettres françaises», revista lui Aragon.

Ca să te apropii de sicriu, ca să vezi fața

lui Neruda, trebuie să calci pe bucăți de sticlă.

Poetul a murit în casa sa devastată.

Văduva lui îl veghează în casa fără ferestre,

prin care vîntul trece, fără să îndrăznească

a elabora metafore. Moartea poetului nu e o metaforă.

Cei care devastează casele poezilor nu sînt metafore.

A-i urî e supremul poem al unui suflet de om.

Odată cu poetul a murit și «Arabella»,

păianjenul de pe «Skylab», care a trăit în Cosmos,

alături de oameni. La două zile după revenirea pe Terra,

«Arabella» a murit și ea. De ce? Încă nu se știe.

A rămas de pe urma păianjenului o superbă,

o nemaipomenită pînză, țesută în Cosmos, la doar

două zile după adaptarea la imponderabil.

Nu s-a mai văzut pe Pămînt o pînză ca aceea

țesută de un păianjen în Cosmos...

Trăiască poezia, trăiască orologiile poezilor!

Și moarte celor care distrug casele poezilor,

legate prin fire, nevăzute, doar de ei știute,

într-o taină de păianjen.

Radu COSAȘU

le la lume adunate

DE SUB DUNĂREA ALBASTRĂ. Sînt frumoase podurile budapestane de peste Dunăre. Frumoase, dar insuficiente pentru traficul intens dintre Buda și Pesta. S-au construit noi poduri, în zonele periferice ale orașului, dar nici ele nu rezolvă problemele centrului citadin unde construirea de poduri în plus nu se pune din pricina configurației arhitectonice din această parte a orașului. N-a mai rămas decît soluția doptată și pentru Canalul Mîneci: un tunel pe sub bătrînul fluviu. Proiectul preliminar prefigurează cîte trei benzi de circulație, pe fiecare direcție, străbătînd centrul orașului, în zona impunătoarei clădiri a Parlamentului.

ETIVANII PRODUC PAGUBE. Se preciază că pierderile înregistrate de marile societăți industriale din S.U.A. ca urmare a consumării de alcool în timpul producției, se ridică la 10 miliarde de dolari. Cifra e prea mare ca să nu fi impus măsuri. S-au înființat, pe lîngă marile industrii, departamente medicale speciale însărcinate să depisteze pe alcoolici și să-i oblige să că tratez de dezintoxicare constînd în cure psihiatrice și sport, urmate de reabilitare profesională.

DEȘTEPTII DIN MILENIUL III. Compania farmaceutică americană Mac Graw Hill anunță că «pilula inteligenței» nu mai e un secret și că ea se va afla la dispoziția ricui va simți nevoia să devină mai deștept. Comercializarea minunii va începe însă abia în anul 2005. Și pînă atunci?...

E-I LIPSEȘTE CHELULUI? Miopii și rezbiții se vor putea bucura și ei de plăcerile înotului și pescuitului subacval. O rmă franceză a produs ochelari pentru costumele de submersiune, dotați cu sticle și dioptrii conform prescripțiilor medicale.

LECTRONICA ÎNCLOCUIEȘTE IA-IRTUL. Sezonul litoralului a trecut, dar acesta e valabilă și pentru anul viitor. Doctorul Luthman, profesor de fizică la Universitatea din Zürich, a pus la punct un

mecanism electronic de control al intensității razelor ultraviolete. Un miniaparatură prevăzută cu un cadran indică exact timpul de expunere a corpului la soare pentru a nu fi nevoie ulterior de iaurt.

ÎNCĂ UN PAS? Se anunță că oamenii de știință de la Facultatea de medicină a Universității din Rostock (R.D.G.) au obținut un important succes: testul pentru depistarea și diagnosticarea tumorilor canceroase, înlocuind metoda — cu două tășuri — denumită histologică și constînd în cercetarea la microscop a unei probe de țesut. S-a emis părerea că avem de-a face cu un succes de prestigiu în cercetarea cancerologică, un pas înainte în combaterea dezastruoasei boli.

DACĂ NU S-A SCHIMBAT, SĂ SE SCHIMBE! Forma șosetelor nu s-a schimbat deloc din vremea romanilor și pînă azi. «Nu s-a schimbat? — s-a mirat un fabricant spaniol de ciorapi — pîi atunci să se schimbe!» și a lansat pe piață noul model de șosete cu degete, precum mînușile și care — spune reclama — încălzesc deopotrivă fiecare deget în parte.

PE CÎND DIN NOU LA POȘTALION? În dorința de a oferi publicului un mijloc de transport mai ieftin decît avionul, firma britanică Willowbrooks din Leicester a pus în circulație, deocamdată pe linia Glasgow-Paris, autocarul superlux pentru 30 de persoane: mochete, scaune rabatabile și inclinabile, cabinet de toaletă, bar bine asortat.

NIȘTE IONI CUMSECADE, DEȘI NEGATIVI. Observînd, în zilele cu furtună, efectele negative ale ionilor pozitivi asupra sănătății unor persoane (stări de nervozitate, anxietate, apăsare) oameni de știință francezi au ajuns la concluzia că ionii negativi vor avea efecte pozitive prin favorizarea oxigenării singelui. Drept care au creat aparate emițătoare de asemenea ioni, deocamdată în dotarea spitalelor, în curînd și a apartamentelor.

oameni despre care se vorbește

SPYROS MARKEZINIS (născut în anul 1900, studii superioare juridice la Universitatea din Atena, avocat și istoric; a intrat în viața politică, ajungînd șeful unui mic partid cu orientare de dreapta, «Partidul progresist»; deputat din anul 1947, ministru al coordonării economice între 1952-1954; autor al unor lucrări teoretice referitoare la sistemul monarhic din Grecia) a fost însărcinat să formeze noul guvern civil în conformitate cu prevederile Constituției adoptate la 29 iulie a.c.

JENS OTTO KRAG, om politic danez (născut în anul 1914, membru al Partidului Social Democrat din Danemarca, deputat din anul 1947, fost ministru al comerțului, industriei și navigației, ministru al economiei și muncii, ministru al afacerilor externe, prim-ministru în anul 1962), a fost numit șeful delegației la Washington a Consiliului Economic European — Piața Comună — înlocuindu-l în acest important post pe Aldo Maria Mazio.

YAKUBU GOWON, șeful statului nigerian (născut în anul 1934 într-o provincie din nordul Nigeriei; a urmat școala militară în țară și apoi Academia militară din Sant Hurst-Anglia; idealul lui politic este aplanarea rivalităților tribale și unitatea poporului nigerian; în 1967 devine șef al statului), într-un recent discurs a reafirmat atașamentul său față de mișcările de eliberare națională din Africa și — în acest spirit — sprijinul Nigeriei față de noul stat african independent — Republica Guinea-Bissau.

CLAUDE LELOUCH, regizor francez (născut în anul 1937, are o activitate intensă în domeniul regiei de film artistic și documentar; principalele succese — Îndeosebi pe plan comercial — «Un bărbat și o femeie» și «A trăi pentru a trăi»), a început la Paris turnările pentru filmul «O viață întreagă», o supraproducție — 50 000 de figuranți — cu intenții de frescă a veacului nostru. Muzica filmului, căreia i se acordă o atenție specială, va include melodii celebre ale veacului și sonorități de anticipație.

UȘOARĂ ca fulgul
PRACTICĂ, se spală ușor, neșifonabilă
FRUMOASĂ, prin culorile și nuanțele ei
pastel, roșu, bleumarin, bordeaux, verde, culoarea pielii

MODERNĂ prin garniturile ei variate:
dantelă, volane etc.
Iată calități pentru care
LENJERIA DIN FIBRE SINTETICE
întreține exigențele tuturor.

Tăcânitul călcâielor căpitanului Bogdan mi-a atras atenția că în laborator trebuia să fi intrat un grad mare și, în adevăr, l-am auzit pe șef întrebându-mă: «Faci artă fotografică pop, minzule?», cu ton jumătate amuzat, privind fotografiile de mărima unor tablouri care acopereau întreg covorul camerei, și cu jumătate ton de reproș, confirmat de un gest spre teancul de dosare pe care mi-l repartizase în dimineața acelei zile și de care nu mă apucasem încă. Nu mi-a prea plăcut zîmbetul șefului deși dacă priveam toate acele fotografii mărite cit cearceafurile, reprezentînd capete de lețe tăiate și așezate cap la cap, cam aduceau cu unele tablouri văzute în unele expoziții. L-am răspuns cam înciudat: «Artă pop, neartă pop, dar eram la un pas de o eroare judiciară! Știți că, deși în procuratură unele cuvinte au dobîndit o circulație «profesională», ca de pildă «crimă» sau «viol», descărcate de teribila lor semnificație și gravitate, expresia «eroare judiciară», adică nedreptatea săvîrșită de noi, cei chemați să cîntărim adevărul și dreptatea, avea un ecou mai adînc decît oriunde ar fi fost rostită. «Bine, bine, mi-a spus șeful ieșind, numai să vezi și de dosarele noi, fiindcă sînt și unele urgente». M-am așezat apoi din nou în genunchi, cu lupa, examinînd modul în care au fost tăiate acele lețe fotografiate, în vreme ce Bogdan mormăia: «Să fiu al dracului dacă au fost tăiate așa cum recunoaște el... aici e ceva putred, cum spunea prințul ăla din piesă...»

URMELE UNEI SPARGERI BANALE

Spărtura din acoperișul clădirii cooperativei a fost observată spre dimineață de către paznicul comunal. Cînd am sosit și noi, se strînsese deja multă lume și a apărut, încurcat, emoționat, și gestionarul cooperativei. Cum nimeni nu văzuse nimic din cele întîmplate în timpul nopții, nu ne rămînea de făcut decît să cercetăm urmele. Le «citeam» împreună cu căpitanul Bogdan, fotografiînd și luînd notițe pentru procesul verbal.

Calea de acces a infractorului spre locul spargerii nu putea fi alta decît escaladarea porții și apoi parcurgerea, încălecat, într-o poziție de echilibru destul de dificilă a muchia porții, a spațiului pînă la acoperișul clădirii. Țiglele dislocate se vedea că le-a depozitat în streșină și apoi a tăiat cîteva din lețele lor de sprijin. «Cam al naibii de subțirel a fost...», l-am auzit mormăind pe Bogdan, uriașul care nici capul nu și-l putea introduce bine prin spărtura aceea. Poate de aceea, deși mă aflam într-o poziție cam precară, pe un capăt de scară de pompieri, am fotografiat capetele lețelor tăiate una cite una, de parcă cine știe ce crimă importantă s-ar fi săvîrșit, nu o spargere mărunță. Nu am găsit însă nici o urmă de fotografiat în locul unde infractorul ar fi trebuit să înceapă escaladarea, dar mi-am zis că probabil le-a șters și trebuia să fi lăsat el ceva «amprente» circulînd prin interiorul clădirii.

S-a întîmplat însă că în pod, acolo unde speram să găsim urmele tălpilor sale, praful gros era foarte atent măturat. Am reușit să fac o fotografie a modului în care a fost măturată podeaua podului. «Al dracului cum a mai măturat», l-am auzit din nou pe Bogdan, în timp ce se ghemuia prin colțurile podului, arătînd morar, și căutînd zadarnic mătura. «Doar nu a luat-o cu el?!» Înainte de a coborî, s-a mai minunat o dată: «Dacă permițeti să raportez, nu știu cum a putut intra și eși prin spărtura asta mică!» l-am dat una cu palma peste umeri de am stîrnit

minciuna tatălui

un nor de praf: «Da ce? Parcă avea umeri ca tine?»

Cum era fîresc, am dispus efectuarea unui inventar general la cooperativă și tocmai s-a potrivit, fiindcă în acea dimineață sosiseră în comună revizorii pentru un astfel de inventar. «Al dracului se mai potrivește!», l-am auzit din nou pe Bogdan în spatele meu, în timp ce se chinuia cu o măturice să-și readucă uniforma la culoarea inițială. Gestionarul, care se tot învîrtea prin magazin de parcă nu ar fi avut stare, mi-a declarat că nu vede să-i lipsească nimic, după cite poate observa la prima vedere. «Te pomenești că ăla a spart acoperișul numai să-i măture podul!», a comentat din nou Bogdan, înciudat că praful mai rău se imprima în stofa uniformei, decît să se curețe.

DOVEZILE SIMULĂRII

După două zile, cu uniforma strălucitoare, Bogdan tăcânea din călcie în biroul meu:

— Permiteți să raportez? La inventar nu s-a găsit decît o lipsă de mărfuri în valoare de cițiva lei. Mai nimic. Și, apoi, dacă permițeti să raportez, mie nu mi-a plăcut chestia cu măturatul urmelor din pod. Parcă ar fi fost măturate de un om care se retrăgea de la locul spărturii spre scara interioară și nu invers. De aceea am căutat mătura. Credeam că o voi găsi pitită pe undeva în interior. E ceva putred...

— Vorba prințului acela... Adică vrei să spui că treaba a fost regizată. Înțeleg, dacă gestionarul ar fi avut lipsă, să încerce să o pună pe seama spargerii. Dar, așa? Am dezvoltat și eu filmul și se vede destul de bine că modul în care a fost măturată «cărarea» nu este cel fîresc, ci invers.

— Dacă permițeti să raportez... L-am citat pe gestionar să stați de vorbă cu el, fiindcă am aflat că în noaptea aceea nu a fost deloc pe la cumnata sa, cum pretinde. Să-l introduc? Nu știe că l-am dibuit.

— Bine. Vorbești numai la semnul meu. Gestionarul, un om solid, aproape gras, blond și roșu la față, era mult mai calm acum.

— Te-am citat în legătură cu spargerea care s-a produs la magazin, am început.

— Nu a fost chiar spargere, fiindcă nu lipsește nimic.

— Mă rog, încercare, tentativă, cum spunem noi, juriști, fiindcă există totuși gaura aceea în acoperiș. Spune-mi, te rog, unde ai fost în noaptea cînd s-a produs spargerea?

— În oraș, la cumnata mea. Puteți verifica. Întrebați-o.

Am făcut un semn discret cu mîna.

— Permiteți să raportez!, a intervenit

Bogdan. Dumnealui nu spune adevărul. Deși a prevenit-o pe cumnata dînsului, dînsa nici nu poate preciza cum a fost îmbrăcat în noaptea în care susține că a fost la ea, poftiți, aici e declarația ei. În afară de asta, vă rog să examinați aceste declarații din care rezultă clar că dumnealui nu a dat pe acolo.

Am întins hîrțile, oferite de Bogdan, spre gestionar, dar el nici nu le-a privit.

— Ce ai de spus?, am insistat. În afară de aceasta, din moment ce numai dumneata aveai cheile magazinului, deci pe ușa altcineva nu a putut intra sau ieși, cum explici că urmele din pod au fost măturate de către cineva care nu a ieșit pe spărtură, ci pe scara interioară? Privește și fotografia aceasta.

Omul a rămas un timp tăcut, parcă rumegînd în sine răspunsul.

— Ce doriți de la mine?

— Adevărul. Mai întii, spune-mi unde ai fost în noaptea spargerii?

— Unde am fost? Am făcut așa cum credeți dumneavoastră. Eu am făcut gaura aceea în pod, ca să se creadă că am fost furat.

— De ce, dacă nu aveai lipsă în gestiune?

— Păi știți că vine inventarul și mi-a fost frică. Dați-mi să semnez că eu sînt vinovat!

— În viața dumitale — ești gestionar de zeci de ani — ai avut sute de inventare și la toate ai ieșit bine?! Cum de și-a venit acum să săvîrșești un act care, oricum este infracțiune pedepsită de lege? Presupunem că vei avea o lipsă mare?

— Îmi dați să semnez hîrtia că mă consider vinovat?

— Nu vrei să îmi răspunzi la cealaltă întrebare? Trebuia să fi avut un motiv!

— Nu.

— Dar înțelegi că vei suporta consecințele legale pentru simularea spargerii?

— Știu.

După ce gestionarul a părăsit cabinetul, Bogdan s-a ridicat din nou în picioare:

— Dacă permițeti să raportez. Prea repede a recunoscut. E ceva...

— Știu! Putred! Îmi faci rost imediat de cele mai mari coli de hîrtie fotografică pe care le găsești! Apoi, faci ce știi, dar află exact ce a făcut tipul în noaptea aceea! E clar că spre dimineață a venit totuși din oraș, deși nu a fost la cumnata lui!

RAȚIUNEA TRISTĂ A MINCIUNII

Am mărit fotografiile care semănau a artă pop și concluzia a fost o surpriză: era evident că lețele podului au fost tăiate din afară, adică din exterior.

— Ce spui de asta bătrîne?, l-am între-

bat pe Bogdan.

— A lucrat cu un complice, care a făcut spărtura.

— Și atunci, de ce a mai urcat el în pod și a lăsat și apoi a șters urmele? Ce rost mai avea?

— Aiurea! Lăsați-mă să dibuiesc unde a fost în oraș, mai întii, și apoi, vă raportez.

Peste două zile îl aveam din nou în față pe gestionar, dar aveam în plus și notița lui Bogdan referitoare la modul în care a petrecut noaptea respectivă.

— Te-am citat din nou, i-am spus, fiindcă m-am convins că declarația pe care mi-ai dat-o, și prin care recunoști că ai săvîrșit spargerea, e mincinoasă.

— Dacă am recunoscut, ce mai vrei?

— Ți-am mai spus. Adevărul! Privește fotografiile acelea mari! Ele dovedesc faptul că lețele au fost tăiate din exterior.

— Păi, eu...

— Nu! Să nu-mi spui că ai ieșit în exterior, pe acoperiș, ca să faci totul plauzibil, fiindcă mai întii s-ar fi rupt totul sub greutatea dumitale și, în al doilea rînd, nu ai fi putut ajunge în punctul acela, așa gras cum ești, decît cu o scară de pompieri!

— Deci nu mă credeți că am făcut totul de frică să nu fiu descoperit cu o lipsă în gestiune? Poate am mai ciupit și eu cite ceva, ca omul, și de aceea mă temeam că o să se afle.

Răspunsul lui m-a enervat.

— E stupid! Ești pe cale să recunoști și o delapidare pe care nu ai făcut-o, numai ca să acoperi pe cineva! E stupid și nu merită! Înțelegi? Nu merită!

— Pe care cineva?, m-a întrebat, privindu-mă cu teamă.

— Pe derbedeul de fiul dumitale, care e în camera alăturată; pe care l-ai dus la spital în noaptea aceea! Și, acum, te rog să ne spui adevărul!

— ...

— Bine, atunci îți spun eu. În seara aceea ai întîrziat în magazin după ceasul de innoptare, fiindcă știai că vor veni revizorii de gestiune și voiai să verifici totul. Cînd ai urcat din pivniță, ai auzit un zgomot suspect pe acoperiș. Ai urcat în pod, ai observat pe cineva că «operează», ai pîndit, și cînd a băgat capul pe spărtură i-ai tras una cu coada măturii. Apoi, ai măturat urmele dar, după ce ai ieșit, ai mers în curte să vezi ce s-a întîmplat cu cel care a căzut de pe acoperiș ca un sac, fiindcă te temeai că ai dat cam tare. Atunci ai avut surpriza. Cel leșinat, de o lovitură destul de serioasă, nu era altul decît fiul dumitale. Așa-i?

— ...

— Fiul dumitale căruia i-ai dat tot ce câștigai, care te mințea mereu că merge la cursuri la facultate și el nici nu reușise la admitere, care te storcea mereu de bani, care în ultimul timp nu mai putea trăi fără motocicletă și fiindcă ai refuzat să-i dai banii ca să și-o cumpere, a hotărît să te prade!

— Dacă știți totul, de ce mă mai chinuți?

— Ca să înțelegi că e o prostie ceea ce ai încercat să faci!

— Adică, nu se poate să rămînă totul asupra mea? Știi, un tată...

— Știu, dar mai știi că acum o oră, cînd i-am explicat fiului dumitale că ai luat toată vina asupra-ți și că vei face pușcărie în locul lui, nu a schițat nici un gest de remușcare. Dimpotrivă, am avut impresia că se bucură că ești ațit de fraier și el scapă! Asta-i! Lasă-l să plătească pentru faptele lui! Nu merită gestul pe care l-ai încercat! Asta trebuie să înțelegi!

Emil POENARU

COPERTA NOASTRĂ

Din grădina merelor de aur.

Fotografie de D. PRETOR

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Școlii 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Școlii».

41 505

PREȚUL REVISTEI: 3 LEI

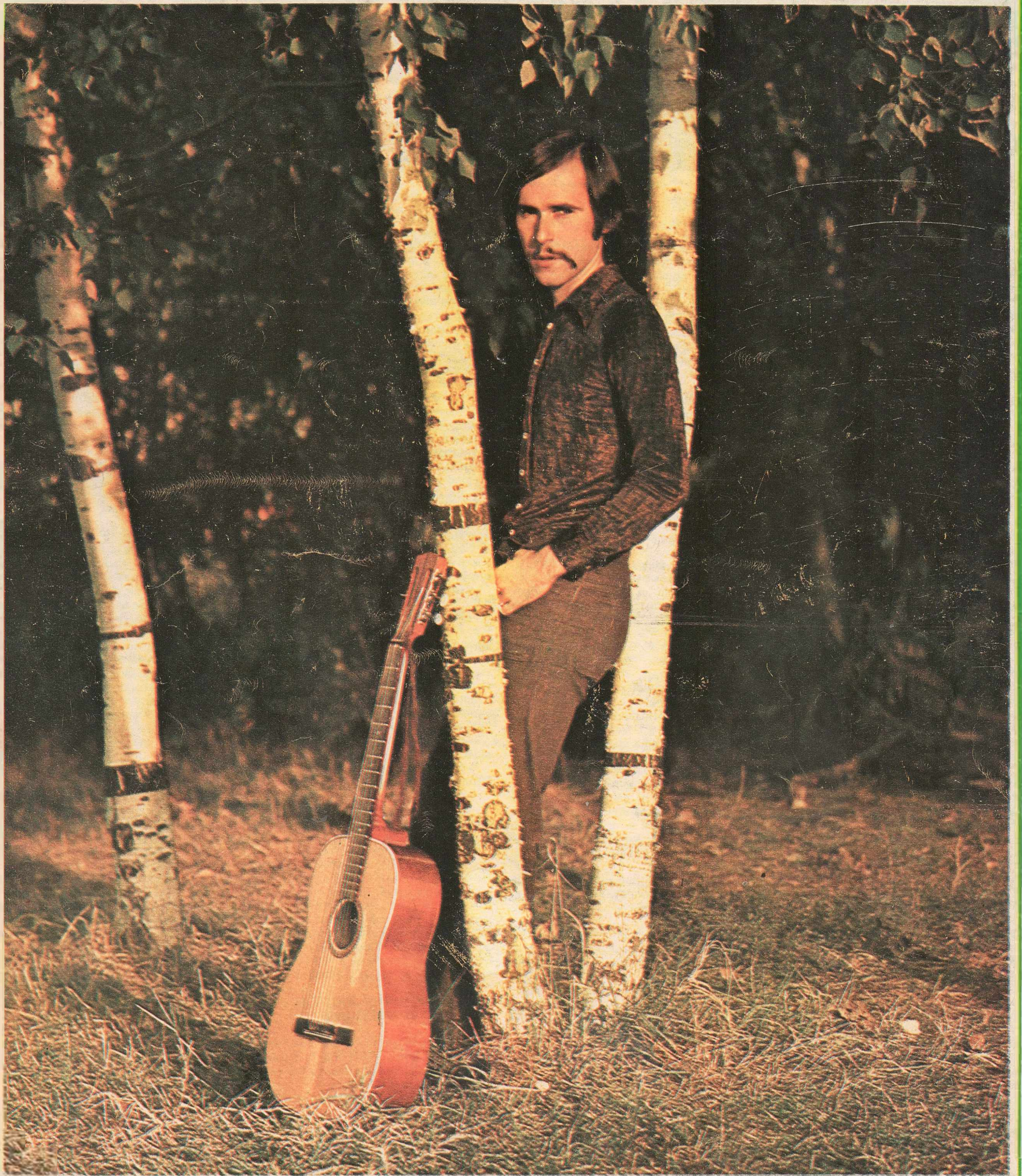
Prezentarea artistică:

Alexandru PĂȘĂRIN

FLACĂRA ALBUM

MIRCEA FLORIAN este acest băiat tânăr
care cîntă, din cînd în cînd,
pentru dumneavoastră.

Fotografie de Radu CONSTANTINESCU

Acest număr al revistei noastre s-a tipărit într-un tiraj de 160 000 exemplare.

Redactor șef: ADRIAN PĂUNESCU